

Bratislavský

samosprávny
kraj

Prehľad možností čerpania finančných prostriedkov pre mestá a obce Bratislavského kraja

2018

Odbor stratégie, územného
rozvoja a riadenia projektov

Bratislavský samosprávny kraj

Sabinovská 16, 82005 Bratislava 25

Obsah:

Nové programové obdobie 2014 – 2020 v skratke	4
Oblasť vzdelávania.....	7
Oblasť sociálnych služieb.....	8
Oblasť kultúry	9
Oblasť dopravy	10
Oblasť prírodného a kultúrneho dedičstva	11
Oblasť cezhraničnej spolupráce SK-AT	14
Oblasť cezhraničnej spolupráce SK-HU	16
Oblasť základné služby a obnova dedín	17
Finančné prostriedky	20
DOTÁCIE ÚRADU VLÁDY SR	22
DOTÁCIE MINISTERSTVA KULTÚRY SR.....	24
DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR.....	28
DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR	29
DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR.....	30
DOTÁCIE MINISTERSTVA VNÚTRA SR.....	32
DOTÁCIE MINISTERSTVA HOSPODÁRSTVA SR.....	33
DOTÁCIE MINISTERSTVA OBRANY SR.....	35
DOTÁCIE MINISTERSTVA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR.....	36
DOTÁCIE MINISTERSTVA FINANCIÍ SR	38
DOTÁCIE MINISTERSTVA PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SR.....	39
DOTÁCIE MINISTERSTVA ZDRAVOTNÍCTVA.....	40
DOTÁCIE MINISTERSTVA ZAHRANIČNÝCH VECÍ A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ.....	41
DOTÁCIE BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA.....	43
NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP.....	44
ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS.....	45
Operačný program Ľudské zdroje 2014 – 2020.....	47
Operačný program Kvalita životného prostredia 2014 – 2020	61
Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020	75
Program rozvoja vidieka 2014 – 2020	85

Program Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020	94
Program Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 - 2020	102
PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KREATÍVNA EURÓPA 2014 - 2020	112
DUNAJSKÁ STRATÉGIA A INTERREG V-B DUNAJ.....	114
Dunajský nadnárodný program 2014 – 2020 (INTERREG V-B DANUBE)	116
INTERREG V-C CENTRAL EUROPE 2020	117
PROGRAM LIFE 2014 - 2020	119
URBACT III.....	120
URBAN INNOVATIVE ACTIONS.....	121
ERASMUS + ...	122
EURÓPA PRE OBČANOV 2014-2020	123
HORIZONT 2020 - RÁMCOVÝ PROGRAM PRE VÝSKUM A INOVÁCIE.....	124
Ďalšie možnosti čerpania pomoci cez komunitárne programy	127
EKO FOND	128
NADÁCIA EKOPOLIS	129
NADÁCIA POŠTOVEJ BANKY	132
RECYKLAČNÝ FOND.....	133
NADÁCIA SPP	134
NADÁCIA ORANGE.....	135
NADÁCIA VÚB	136
NADÁCIA PONTIS.....	137
STREDOEURÓPSKA NADÁCIA (CEF)	138
WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)	139
Iné zdroje:.....	141

Nové programové obdobie 2014 – 2020 v skratke

Čerpanie nenávratných finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie počas programového obdobia 2014 - 2020 bude možné prostredníctvom šiestich základných operačných programov:

- Operačný program Výskum a inovácie (OP Val),
- Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- Integrovaná infraštruktúra (OP II),
- Integrovaný regionálny operačný program (IROP),
- Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia (OP ĽZ),
- Efektívna verejná správa (OP EVS).

Samostatným režimom sa budú riadiť programy Technická pomoc, Rozvoj vidieka (PRV), Rybné hospodárstvo (OP RH), Európska územná spolupráca a program INTERACT, ktoré sú riadené na základe špecifických usmernení EK.

Novinkou na toto programové obdobie je od apríla 2013 zmena Centrálného koordinačného orgánu (CKO) pre eurofondy. Po schválení zmeny kompetenčného zákona v parlamente využívanie peňazí Európskej únie koordinuje Úrad vlády SR namiesto ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

V programovom období 2014-2020 dostane SR z EÚ **22,41 miliárd eur**, z tejto sumy SR odvedie **6,78 miliárd eur**. V tomto období bude Slovensko čerpať eurofondy prostredníctvom šiestich základných operačných programov vo výške:

1. Výskum a inovácie (2,226,8 mld. eur – EFRR)
2. Integrovaná infraštruktúra (3,945 mld. eur KF/EFRR)
3. Ľudské zdroje (2,132,8 mld. eur – ESF/EFRR/IZM)
4. Kvalita životného prostredia (3,137,9 mld. eur KF/EFRR)
5. Integrovaný regionálny operačný program (1,754,5 mld. eur - EFRR)
6. Efektívna verejná správa (278,4 mil. eur – ESF)

Samostatným režimom sa budú riadiť programy:

Technická pomoc (159,1 mil. eur – EFRR)

Rozvoj vidieka (1,545 mld. eur - EPFRV)

Rybné hospodárstvo (15,8 mil. eur – EFNRH)

Európska územná spolupráca (INTERREG SK-AT, SK-HU, SK-CZ, SK-PL) (476,8 mil. eur – ERDF)

Operačné programy a ich prerozdelenie financovania z jednotlivých fondov pre Bratislavský kraj sú znázornené v nasledujúcej tabuľke:

OP	RO/SORO	Fond	Alokácia (EŠIF)	Alokácia (EŠIF + ŠR)
OP VaI	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	ERDF	104,1	295
	Ministerstvo hospodárstva SR	ERDF	64,8	
IROP	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	ERDF	63	167
	Ministerstvo kultúry SR	ERDF	20	
OP IZ	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	ESF	54,5	107
OP KŽP	Ministerstvo hospodárstva SR	ERDF	4	5,7
OP EVS	Ministerstvo vnútra SR	ESF	9	17,9
SPOLU			320 mil. eur	593 mil. eur

V **programovom období 2007 – 2013 v rámci Operačného programu Bratislavský kraj (OPBK)** bolo možné čerpať štrukturálne fondy z Európskej Únie pre:

- Integrovaná doprava
- Regenerácia sídel
- Cykloturistika
- Informatizácia spoločnosti
- Podpora MSP

Z Operačného programu Vzdelávanie 2007-2013 (OPV) bolo možné na území Bratislavského kraja čerpať finančné prostriedky v rámci Prioritnej osi 4, Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť pre Bratislavský kraj, a z Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia 2007 – 2013 (OP ZaSI) bolo možné čerpať finančné prostriedky v rámci Prioritnej osi 3, Podpora zamestnanosti, sociálnej inklúzie a budovanie kapacít v BSK.

V novom **programovom období 2014-2020 BSK** je možné čerpať štrukturálne fondy v rámci **IROP 2014-2020 a OP IZ 2014-2020** pre :

- Integrovaná doprava
- Cyklodoprava
- Cesty II. a III. triedy
- Sociálne služby
- Materské školy
- Centrá odborného vzdelávania a prípravy
- Základné školy
- Kultúrny a kreatívny priemysel

Prehľad oblasti podpory a výška finančnej alokácie v rámci jednotlivých operačných programov za obdobie 2007-2013 a 2014-2020:

OPBK 2007-2013

Spolu	90 207 607+ 5 000 000 ŠFRB
Regenerácia sídiel	33 440 147 EUR
Cyklistické dráhy	3 000 000 EUR
IDS	12 700 000 EUR
MSP	28 721 860 EUR
Elektronizácia	8 865 600 EUR
Technická asistencia	3 480 000 EUR

IROP 2014-2020

Spolu	152 718 506 EUR+ 19 923 564 ŠFRB+ 1 666 667 MAS
IDS	17 000 000 EUR
Cesty II. a III. triedy	16 000 000 EUR
Cyklodoprava	9 000 000 EUR
Sociálne služby	23 133 450 EUR
Materské školy	16 000 000 EUR
Základné školy	8 000 000 EUR
Centrá odborného vzdelávania	18 000 000 EUR
Kultúrny a kreatívny priemysel	40 000 000 EUR
Technická asistencia	5 585 056 EUR

OPV + OPZaSI 2007 – 2013

Spolu	41 048 343 EUR
Terciérne vzdelávanie	4 621 782 EUR
CŽV	1 849 411 EUR
Odborné vzdelávanie a príprava	13 634 117 EUR
Zamestnanosť a sociálna inklúzia	20 943 033 EUR

OPLZ 2014-2020

Spolu	114 560 500 EUR
Terciérne vzdelanie	12 000 000 EUR
Vzdelávanie a odborná príprava	12 000 000 EUR
Rovnosť medzi mužmi a ženami	33 000 000 EUR
Zamestnanosť	20 146 176 EUR
MRK	8 634 074 EUR
Boj proti všetkým formám diskriminácie	5 756 050 EUR
Kvalitné sociálne služby	20 146 175 EUR
Podpora sociálneho podnikania	2 878 025 EUR

PO 2007 – 2013	PO 2014 – 2020
Žiadateľ – 5%	Žiadateľ - 5%
ŠR – 10%	ŠR - 45%
EÚ – 85%	EÚ – 50%

Informácie o priebežnom stave programového obdobia na roky 2014 – 2020 môžete sledovať na stránke <http://www.nsrr.sk/sk/programove-obdobie-2014---2020/>

Z dôvodu aktuálne prebiehajúcich zmien v rámci operačných programov na programové obdobie 2014 – 2020 budeme informácie o dostupných programoch pre mestá a obce aktualizovať priebežne.

Oblasť vzdelávania

Materské školy

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: zvýšenie kapacity materských škôl pre obyvateľov BSK

Problém: žiadosť o NFP budú podávať najmä tie obce, ktoré potrebujú zväčšiť kapacitu existujúcich materských škôl, prípadne prispôbujú existujúce MŠ pre zvýšený počet detí. Oprávneným opatrením je aj vybudovanie nových MŠ.

Rámcové aktivity: komplexná modernizácia materských škôl vrátane areálov, komplexné budovanie nových materských škôl vrátane areálov, investovanie do vnútorného vybavenia materských škôl, energetická efektívnosť, integračné prvky pre ohrozené skupiny obyvateľov sociálnym vylúčením (ŤZP)

Očakávaný výsledok podpory: zvýšenie kapacity materských škôl, zlepšenie dostupnosti materských škôl

➤ **Zdroj financovania:** IROP 2014-2020, prioritná os 2, špecifický cieľ 2.2.1

Mäkké projekty

Cieľ: zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ

Rámcové aktivity: podpora zariadení a služieb pre deti za účelom zosúladovania rodinného a pracovného života (jasle, škôlky, opatrovateľky a pod.).

Očakávaný výsledok podpory: zvýšenie zamestnanosti rodičov najmä žien s deťmi vo veku do 3 rokov/6 rokov, zvýšenie počtu zariadení služieb starostlivosti o deti najmä vo veku do 3 rokov

➤ **Zdroj financovania:** OPĽZ 2014 – 2020, prioritná os 3, špecifický cieľ 3.2.1

Základné školy

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: zlepšenie podmienok pre výučbu technických, prírodovedných a jazykových predmetov na základných školách.

Problém: žiadosť o NFP budú podávať najmä tie obce/základné školy, ktoré nemajú vôbec učebne, respektíve vyučujú technické, prírodovedné a jazykové predmety v priestoroch, ktoré nevyhovujú súčasným požiadavkám pedagógov a žiakov. Učebne nedisponujú pomôckami, materiálom, vybavením a priestorovou dispozíciou ako aj bezpečnostnými prvkami vhodnými pre interaktívnu výučbu s možnosťami overovania teoretických vedomostí pokusmi v simulovaných podmienkach.

Rámcové aktivity: modernizácia jazykových učební, modernizácia školských knižníc, modernizácia prírodovedných učební a laboratórií, budovanie prvkov inkluzívneho vzdelávania pre potreby žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (bezbariérovosť, kompenzačné pomôcky), úprava pozemkov pre účely environmentálnej a ekologickej výchovy, zavádzanie IKT.

Očakávaný výsledok podpory: zlepšenie kompetencií žiakov základných škôl v jazykoch, technický a prírodovedných predmetoch

➤ **Zdroj financovania:** IROP 2014-2020, prioritná os 2, špecifický cieľ 2.2.2

Mäkké projekty

Cieľ: zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ

Rámcové aktivity: zvýšenie záujmu žiakov ZŠ o odborné vzdelávanie a prípravu vrátane odborného a kariérneho poradenstva, tvorba, inovácia, realizácia vzdelávacích programov zameraných na zvýšenie prírodovedných, matematických, environmentálnych, technických, jazykových, IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia, tvorba, inovácia, realizácia vzdelávacích programov zameraných na podporu inkluzívneho vzdelávania, napr. realizácia celodenného výchovného systému na ZŠ, pôsobenie pedagogických asistentov a odborných zamestnancov v ZŠ, spolupráca s rodičmi a komunitou, aktivity podporujúce interkultúrne prostredie, podpora inovatívnych a alternatívnych foriem vzdelávania a vyučovacích metód, podpora rozvoja a overovania kľúčových kompetencií a gramotností žiakov

Očakávaný výsledok podpory: zvýšenie matematických, prírodovedných, technických, jazykových a IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia žiakov ZŠ a SŠ, zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách

➤ **Zdroj financovania:** OPĽZ 2014 – 2020, prioritná os 1, špecifický cieľ 1.1.1

Oblasť sociálnych služieb

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia (ZŤP),

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: podporiť vytvorenie takej siete sociálnych služieb, ktoré budú preferovať zotrvanie zdravotne ťažko postihnutých v ich domácom prostredí, respektíve v prostredí, ktoré sa podobá domácomu prostrediu.

Problém: žiadost' o NFP budú podávať obce, v ktorých žiadosti o poskytnutie sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu prevyšujú súčasnú schopnosť tieto služby poskytnúť, prípadne obec sociálne služby poskytuje v zariadení, ktoré nevyhovuje súčasným požiadavkám ZŤP. Obce budú môcť podporiť, prípadne vytvoriť ambulantnú formu sociálnych služieb, teda nasledujúce typy sociálnych služieb: zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, **denný stacionár**.

Rámcové aktivity: rekonštrukcia (vrátane rozširovania) a modernizácia existujúcich objektov komunitných zariadení sociálnych služieb (primárne ambulantné zariadenia sociálnych služieb, podporované bývanie), budovanie nových objektov komunitných zariadení sociálnych služieb (primárne ambulantné zariadenia sociálnych služieb, podporované bývanie), investovanie do materiálovo technického vybavenia komunitných zariadení sociálnych služieb, energetická efektívnosť, implementácia univerzálneho dizajnu

Očakávaný výsledok podpory: zvyšovanie kvalitatívnej a kvantitatívnej dostupnosti komunitných zariadení sociálnych služieb

➤ **Zdroj financovania:** IROP 2014-2020, prioritná os 2, špecifický cieľ 2.1.1

Mäkké projekty

Cieľ: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.

Rámcové aktivity: podpora rozvoja vybraných sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom predchádzania umiestňovania klientov do zariadení (napr. služby včasnej intervencie, podpora samostatného bývania, podporované bývanie, podpora sociálnej práce s rodinami v ich prirodzenom prostredí, podpora opatrovateľskej služby a iné, podpora rozvoja a vzdelávania zamestnancov, ktorí poskytujú služby alebo zabezpečujú starostlivosť o klientov a kľúčových aktérov v procese deinštitucionalizácie, podpora zriaďovateľov pri vytváraní personálnych zdrojov pre manažovanie procesov deinštitucionalizácie a rozvoja komunitnej starostlivosti, podpora programov a aktivít zameraných na klientov v procese deinštitucionalizácie a komunitných službách (napr. podpora individuálnych plánov v sociálnych službách, individuálnych plánov rozvoja osobnosti dieťaťa, špecifickej prípravy klientov), podpora výkonu odborných činností (sociálnej práce, psychológie, pedagogiky a iné) v prirodzenom prostredí klientov a systémových zmien

Očakávaný výsledok podpory: zvýšiť percentuálny pomer sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou a terénnou formou na úrovni komunity

➤ **Zdroj financovania IROP 2014 – 2020, prioritná os 2, špecifický cieľ 2.1.1**

Cezhraničné projekty

Cieľ: Posilnenie inštitucionálnej kooperácie na cezhraničnom programovom území

Rámcové aktivity:

- Spolupráca na inštitucionálnej úrovni za účelom lepšieho zvládnutia výziev v zdravotníctve a sociálnej sfére alebo v boji s chudobou; východiská riešení vytvorené analýzou organizačného a právneho rámca, tvorba nových stratégií a strednodobých akčných plánov; nová koordinovaná ponuka v oblasti verejných služieb.
- Nové aktivity a budovanie kapacít strategického plánovania, napr. tvorbou nových partnerstiev, prístupom k zdrojom, nové participatívne aktivity a tvorba optimálnych nástrojov (cezhraničné východiská pre plánovanie a projektovanie atď.);

➤ **Zdroj financovania: INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko, prioritná os 4, špecifický cieľ 4.1**

Oblasť kultúry

Kultúrny kreatívny priemysel

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore

Rámcové aktivity:

Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií bude zabezpečená prostredníctvom zakladania kreatívnych centier a podpory kreatívnych činností. Kreatívne centrum bude inštitúciou, ktorá bude vytvárať organizačnú a podnikateľskú kultúru a bude umožňovať nasledujúce služby kreatívnym osobám a subjektom:

- služby otvoreného ateliéru
- služby kreatívneho inkubátora
- networkingové služby (sieťovanie)
- služby zvýhodneného dlhodobého prenájmu pracovného priestoru a technológií
- služby zvýhodneného krátkodobého prenájmu pracovného priestoru a technológií
- komerčné prenájmy
- Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe tzv. nových talentov (emergingtalents) v podporených kreatívnych centrách

propagačné aktivity:

- výstavno-prezentačné činnosti nekomerčného charakteru
- osvetová činnosť
- služby zákazníkom
- zvyšovanie povedomia o kultúrnom a kreatívnom priemysle (konferencie, workshopy, kampane, prehliadky, nie však samotné festivaly, či podobné aktivity bez jasného prepojenia s činnosťou kreatívnych centier)
- cielená podpora výkonu koordinovanej a kontinuálnej propagácie výsledkov činností KKS
- vybudovanie výstavných, prezentačných a distribučných priestorov

Očakávaný výsledok podpory: Zvyšovanie počtu pracovných miest v kultúrno-kreatívnych centrách

➤ **Zdroj financovania:** IROP 2014 – 2020, prioritná os 3, špecifický cieľ 3.1

Oblasť dopravy

Integrovaná doprava

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: ponúknuť obyvateľom jednoduchú možnosť kombinovať rôzne formy dopravy pri dennej dochádzke (auto, vlak, autobus, bicykel, pešia doprava)

Problém: žiadosť o NFP budú podávať v prvom rade obce, ktoré sa nachádzajú na trasách koľajovej dopravy kde budú môcť vybudovať prestupný terminál s parkovaním pre autá a bicykle, informačný systém a obratisko pre autobusy. V druhom rade žiadosť o NFP budú podávať obce a mestá, ktoré sú na križovatke spojov mestskej a prímestskej dopravy, respektíve prímestskej a prímestskej dopravy. Súčasťou projektov bude aj zvyšovanie atraktivity, dostupnosti a bezpečnosti na zastávkach prímestskej dopravy ako aj budovanie cyklochodníkov k zastávkam integrovanej dopravy, tam kde je vybudovanie bude ekonomicky a technicky vhodné.

Rámcové aktivity pre podporu integrovanej dopravy: modernizácia a výstavba prestupných terminálov; modernizácia a výstavba integrovaných zastávok; zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy; modernizácia existujúcich a zavádzanie nových integrovaných dopravných systémov (informačné systémy, predajné automaty, označovače lístkov, predajné automaty); "environmentalizácia" existujúceho vozidlového parku (inštalácia filtrov), záchytné parkoviská, doplnková infraštruktúra pre cyklo dopravu.

Rámcové aktivity pre podporu nemotorovej dopravy: budovanie cyklistickej infraštruktúry s napojením na integrované dopravné systémy – napr. terminály, zastávky (komunikácie a doplnková infraštruktúra); budovanie prvkov upokozenia dopravy; revitalizácia verejných priestorov s cieľom uprednostnenia verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy; zvyšovanie

bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky; odstraňovanie bariér pre peších a cyklistov.
Očakávaný výsledok podpory: zvýšenie atraktivity verejnej osobnej dopravy a cyklodopravy

➤ **Zdroj financovania:** IROP 2014-2020, prioritná os 1, špecifický cieľ 1.2.1, 1.2.2

Oblasť prírodného a kultúrneho dedičstva

Odpady

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Zabezpečiť nakladanie s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a za účelom plnenia požiadaviek environmentálneho acquis

Rámcové aktivity:

- Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
- Príprava na opätovné použitie a recyklácia nebezpečných odpadov

Výsledok podpory: zvýšený podiel zhodnocovaných odpadov

➤ **Zdroj financovania:** OP KŽP 2014-2020, prioritná os 1, špecifický cieľ 1.1.1

Vodné hospodárstvo

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomerácií nad 2000 EO v zmysle záväzkov voči EÚ

Rámcové aktivity:

- Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ
- Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, kde bol identifikovaný zlý stav vôd

Výsledok podpory:

Zvýšený podiel obyvateľstva napojeného na kanalizačnú sieť

Zvýšený podiel komunálnych odpadových vôd čistených v súlade s legislatívou SR a EÚ

Cieľ: Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi

Rámcové aktivity: Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov

Výsledok podpory: Zvýšený podiel obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou

Cieľ: Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd

Rámcové aktivity:

- Zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér

vo vodných tokoch a ich realizáciu za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb

- Podpora zefektívnenia nástrojov komerčného a informačného charakteru uplatňovaných v oblasti ochrany vôd a vodného hospodárstva

Výsledok podpory: Zlepšený stav vôd v SR v súlade s legislatívou SR a EÚ

- **Zdroj financovania:** OP KŽP 2014-2020, prioritná os 1, špecifický cieľ 1.2.1, 1.2.2 a 1.2.3

Ovzdušie

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Znížiť znečisťovanie ovzdušia a zlepšiť jeho kvalitu

Rámcové aktivity:

- Technologické a technické opatrenia na redukcii emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia, najmä za účelom plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe
- Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia, informovanie o ochrane ovzdušia a integrovanej prevencii a kontrole znečistenia

Výsledok podpory: Znížené znečisťovanie a zvýšená kvalita ovzdušia

- **Zdroj financovania:** OP KŽP 2014-2020, prioritná os 1, špecifický cieľ 1.4.1

Protipovodňové opatrenia

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Znížiť riziko povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy realizáciou adaptačných opatrení, najmä preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami

Rámcové aktivity:

- Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok
- Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov v extraviláne obcí
- Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine (intraviláne obcí)
- Informačné programy o nepriaznivých dôsledkoch zmeny klímy a možnostiach proaktívnej adaptácie

Výsledok podpory: Zvýšená úroveň adaptácie na zmenu klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Cieľ: Zlepšiť účinnosť sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu

Rámcové aktivity:

Rekultivácia uzavretých úložísk a opustených úložísk ťažobného odpadu (v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“)

Výsledok podpory: Znížené riziko kontaminácie prostredia z uzavretých úložísk a opustených úložísk ťažobného odpadu

➤ **Zdroj financovania:** OP KŽP 2014-2020, prioritná os 2, špecifický cieľ 2.1.1 a 2.1.2

Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy – NATURA 2000

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov, posilnenie biodiverzity a zlepšenie stavu ekosystémov

Rámcové aktivity:

- Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia a druhy (vrátane území medzinárodného významu)
- Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry a eliminácie nepôvodných a invázných druhov
- Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny

Výsledok podpory: Posilnenie biologickej diverzity

➤ **Zdroj financovania:** OP KŽP 2014-2020, prioritná os 1, špecifický cieľ 1.3.1

Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Zvýšenie výkonu malých zariadení na využívanie OZE v Bratislavskom samosprávnom kraji

Rámcové aktivity:

- Inštalácia malých zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Výsledok podpory:

- Zníženie emisií skleníkových plynov
- Zvýšenie podielu tepla z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe
- Zvýšený podiel elektriny z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe

➤ **Zdroj financovania:** OP KŽP 2014-2020, prioritná os 4, špecifický cieľ 4.1.2

Oblasť cezhraničnej spolupráce SK-AT

Školstvo

Cieľ: Zlepšenie v oblasti vzdelávania pomocou programov vysokej kvality

Rámcové aktivity:

- Projekty kooperácie, ktoré majú za cieľ aktívnu účasť učiteľov, riadiacich pracovníkov škôl, rodičov a širokej verejnosti, napr. v materských školách, v predškolskom vzdelávaní a v oblasti školského vzdelávania na ZŠ a na stredných odborných školách
- Vypracovanie spoločných vzdelávacích programov a programov ďalšieho vzdelávania, resp. zlepšenie ich kvality, a to za účelom získania schopností, po ktorých je dopyt na trhu práce
- Výmenné programy pre žiakov, študentov a pedagógov
- Tvorba spoločných učebných plánov a osnov pre univerzity a ich pilotná realizácia

➤ **Zdroj financovania:** INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko, prioritná os 1 a 4, špecifický cieľ 1.2 a 4.2

Doprava

Cieľ: Zlepšenie cezhraničnej dostupnosti vďaka strategickým investíciám do cestnej dopravnej siete

Rámcové aktivity:

- Naprojektovanie, výstavba a vylepšenie hraničných priechodov (a príjazdových ciest k nim) pozdĺž rieky Moravy.
- Odstránenie kapacitne nepostačujúcich miest v cezhraničnej verejnej doprave (opatrenia spojené s prípravou projektov a plánovanie, prípadne pilotné opatrenia)
- Tvorba koordinovaných stratégií, koncepcií a akčných plánov pre optimálnu organizáciu verejných dopravných spojení (napr. pomocou integrovanej dopravy), manažment mobility, podpora pešej dopravy a cyklodopravy, e-mobilita, bezpečnosť cestnej premávky, prípadne pilotné opatrenia
- Podpora ekologickej dopravy v cestovnom ruchu (napr. zvládnutie takzvanej „poslednej míle“ od zástavky MHD k cieľu cesty, logistika batožiny, zlepšená informovanosť a flexibilná ponuka mobility priamo na mieste)

➤ **Zdroj financovania:** INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko, prioritná os 3, špecifický cieľ 3.1

Ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva

Cieľ: Ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov

Rámcové aktivity:

- Aktivity nasmerované na zosúladienie záujmov ochrany prírody a vody so záujmami v oblasti protipovodňovej ochrany a výstavby dopravnej infraštruktúry sídel prostredníctvom multisektorálnych partnerstiev, prepojenie biotopov a koridorov pomocou odstránenia bariér (napr. stavby zelených mostov ponad cesty a diaľnice), menšou intenzitou využitia územia, ekológiou vodstiev, zlepšenými princípmi územného plánovania a rámcovými smernicami. Mimoriadna pozornosť sa musí venovať nadregionálnym koridorom, ako aj chráneným oblastiam a ich bezprostrednému okoliu.
- Podpora ochrany, rekonštrukcie, rozvoja a využívania kultúrneho, resp. prírodného dedičstva (materiálneho alebo imateriálneho charakteru) s cezhraničnou dimenziou a za zohľadnenia udržateľnosti, napr. aktivitami v turizme takého druhu, ktorý nebude mať negatívny dopad na prostredie
- Rozvoj turisticky atraktívnych lokalít
- Spoločná podpora cykloturistiky (napr. Moravská cyklotrasa), vybudovanie cykloodpočívadiel, požičovní bicyklov, zlepšenie cyklistických trás za zohľadnenia cezhraničnej dimenzie a s cieľom minimálnych negatívnych dopadov na životné prostredie,
- Budovanie náučných chodníkov v chránených prírodných areáloch (napr. CHKO Záhorie) za účelom ekovýchovy, ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva (napr. národné kultúrne pamiatky)
- Aktivity v oblasti manažmentu mobility (ekologická doprava) ako prvok cezhraničného destinačného manažmentu pri marketingu produktov cestovného ruchu

➤ **Zdroj financovania:** INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko, prioritná os 2 a 3, špecifický cieľ 2.1 a 3.1

Inštitucionálna spolupráca

Cieľ: Posilnenie inštitucionálnych kapacít verejných orgánov a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy

Rámcové aktivity:

- Strešné projekty na podporu malých cezhraničných iniciatív za účelom prinesenia témy bližšie k verejnosti so záujmom o ňu
- Integrované rámcové a akčné plány v oblasti územného plánovania, a to predovšetkým v oblastiach s mimoriadnymi cezhraničnými črtami ako napr. predovšetkým región medzi Dunajom, Moravou a Dyjou, obce hraničiace s Bratislavou v Burgenlandsku a Dolnom Rakúsku a región TwinCities (Bratislava a Viedeň);
- Nové aktivity a budovanie kapacít strategického plánovania, napr. tvorbou nových partnerstiev, prístupom k zdrojom, nové participatívne aktivity a tvorba optimálnych nástrojov (cezhraničné východiská pre plánovanie a projektovanie atď.)
- Spolupráca na inštitucionálnej úrovni za účelom lepšieho zvládnutia výziev v zdravotníctve a sociálnej sfére alebo v boji s chudobou; východiská riešení vytvorené analýzou organizačného a právneho rámca, tvorba nových stratégií a strednodobých akčných plánov; nová koordinovaná ponuka v oblasti verejných služieb

➤ **Zdroj financovania:** INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko, prioritná os 4, špecifický cieľ 4.1

Oblasť cezhraničnej spolupráce SK-HU

Ochrana prírody a kultúrne dedičstvo

Cieľ: Zachovanie a ochrana životného prostredia a kultúrneho dedičstva, a podpora efektívneho využívania zdrojov;

Rámcové aktivity:

- Udržateľné využívanie prírodného a kultúrneho dedičstva v pohraničnom regióne
- Rozvoj oblastí riek Dunaj a Malý Dunaj – budovanie prístavísk, požičovní člnov a zvyšovanie kvality vybavenia pre vodákov, organizovanie športovo-rekreačných plavieb
- Zvyšovanie ekologickej stability programového územia.
- Budovanie náučných chodníkov v chránených prírodných areáloch (CHKO Dunajské Luhy) za účelom ekovýchovy, ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva (Národné kultúrne pamiatky, napr.: synagóga v Senci, kaštieľ v Čunove – transformácia na Ekocentrum)
- Rozvoj turisticky atraktívnych lokalít – Limes Romanus, oblasť Malého Dunaja, Zdrž Hrušov
- Podpora regionálnych produktov, značiek a tradícií – farmárske trhy
- Aktivity nasmerované na zosúladenie záujmov ochrany prírody a vody so záujmami v oblasti protipovodňovej ochrany na Žitnom ostrove

➤ **Zdroj financovania:** INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarská republika, prioritná os 1, špecifický cieľ 1.1

Verejná správa

Cieľ: Rozvoj cezhraničnej oblasti prostredníctvom spolupráce inštitúcií a súkromných osôb

Rámcové aktivity:

- Výmena skúseností a kapacít vo verejnej správe
- Výmena skúseností a spolupráca v oblasti zdravotníctva, sociálnych služieb, krízového manažmentu (záchranné zložky)
- Výmena skúseností a spolupráca v oblasti vzdelávania a trhu práce
- Výmena skúseností a spolupráca v oblasti CR a kultúry (KOCR, OOCR)
- Technická pomoc pre žiadateľov (zriadenie regionálneho kontaktného bodu pre žiadateľov z územia BSK)
- Podpora malých miestnych iniciatív (**Fond mikroprojektov**)
- Inovatívny čin roka

➤ **Zdroj financovania:** INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarská republika, prioritná os 4 a 5, špecifický cieľ 4.1 a 5.1

Fond mikroprojektov

Podpora malých miestnych iniciatív: organizovanie spoločných kultúrnych podujatí (napr. workshopov, umeleckých súťaží, výstav, festivalov, osláv), ochrana a zachovanie kultúrneho dedičstva, vydavateľská činnosť, propagácia cezhraničnej spolupráce v rôznych oblastiach (napr. vydanie publikácie, brožúry alebo katalógov), podujatia z oblasti športu, turistiky a rekreácie (napr. športové preteky, súťaže, vzdelávacie tábory, stretnutia), propagácie prírodných krás, informačné

aktivity: internetové stránky, informátor, informačné brožúry a letáky, informačné tabule, plagáty, rozhlasové a televízne relácie, ochrana a propagácia prírodného dedičstva, organizácia konferencií, seminárov a workshopov, organizácia veľtrhov, vytváranie sietí spolupráce na základe inštitucionálneho prepojenia sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a iných organizácií, pôsobiť v oblasti aktívnej staroby a predlžovania obdobia produktívneho života, aktivity s cieľom zlepšenia kvality a prístupu ku vzdelaniu a školeniam na úrovni základného, odborného a vysokoškolského stupňa, realizácia malých investícií v oblasti verejnej infraštruktúry súvisiacimi s podporou aktivít v oblasti kultúry, športu, turistiky a ochrany životného prostredia.

- **Nástroj je využívaný v rámci prioritnej osi 1 a 4**

Oblasť základné služby a obnova dedín

Obnoviteľné zdroje energie

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Problém: Žiadosť o NFP budú podávať obce do 1000 obyvateľov vo vidieckych oblastiach, ktoré majú záujem o využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Rámcové aktivity: Výstavba nových zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie pre spotrebu energie v budove, rekonštrukcia/oprava/modernizácia zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Výsledok podpory: Zvýšené využívanie obnoviteľných zdrojov energie a s tým súvisiaca úspora nákladov na vykurovanie a ohrev vody v budovách vo vlastníctve obce

- **Zdroj financovania:** PRV 2014 – 2020, Opatrenie 7. Podopatrenie 7.2

Infraštruktúra malých rozmerov

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Rozširovanie a zlepšenie všetkých druhov malých infraštruktúr v obciach

Problém: Žiadosť o NFP budú podávať obce do 1000 obyvateľov (prípadne združenia obcí), ktoré potrebujú dobudovať prípadne skvalitniť malé infraštruktúry, ako napr.: kanalizácia, vodovod, ČOV, miestne komunikácie, záchytné parkoviská, zástavky.

Rámcové aktivity: Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba kanalizácie, vodovodu, ČOV. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov, lávok, mostov, chodníkov, záchytných parkovísk a autobusových zastávok. Výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov. Prehlbovanie obecných studní.

Výsledok podpory: Skvalitnenie rôznych druhov malej infraštruktúry v obci a s tým súvisiace skvalitnenie života občanov obce.

- **Zdroj financovania:** PRV 2014 – 2020, Opatrenie 7. Podopatrenie 7.2

Širokopásmový internet

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu v obci

Problém: Žiadosť o NFP budú podávať obce do 500 obyvateľov (prípadne združenia obcí), ktoré v súčasnosti nie sú pokryté širokopásmovým internetom (tzv. biele miesta na mape pokrytia širokopásmovým internetom).

Rámcové aktivity: Vybudovanie pripojenia na širokopásmový internet v obci (min. rýchlosť 30 MB/s)

Výsledok podpory: Zavedenie širokopásmového internetu do obce a prostredníctvom toho ďalšie skvalitnenie života obyvateľov obce

➤ **Zdroj financovania:** PRV 2014 – 2020, Opatrenie 7. Podopatrenie 7.3

Miestne základné služby

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Vytváranie, zlepšovanie a rozširovanie miestnych základných služieb

Problém: Žiadosť o NFP budú podávať obce do 1000 obyvateľov, ktoré chcú zvyšovať kvalitu života a miestnych základných služieb, ako napríklad zlepšovanie vzhľadu obce a vytváranie podmienok pre trávenie voľného času.

Rámcové aktivity: Úprava verejných priestranstiev. Tvorba parkov. Výstavba prípadne rekonštrukcia športovísk, detských ihrísk, amfiteátrů. Výstavba prípadne rekonštrukcia domu smútku. Odstraňovanie divokých skládok odpadov. Zvýšenie bezpečnosti v obci prostredníctvom kamier alebo iných bezpečnostných zariadení. Rekonštrukcie nevyužívaných budov za účelom rozvoja podnikateľskej činnosti v obci.

Výsledok podpory: Skvalitnenie verejných priestranstiev v obci, vytvorenie nových voľnočasových možností v obci pre obyvateľov obce. Zvýšenie bezpečnosti v obci. Skvalitnenie života občanov v obci.

➤ **Zdroj financovania:** PRV 2014 – 2020, Opatrenie 7. Podopatrenie 7.4

Vidiecky cestovný ruch

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Problém: Žiadosť o NFP budú podávať obce do 1000 obyvateľov, ktoré potrebujú investovať do rekonštrukcie turisticky zaujímavých bodov (národné kultúrne pamiatky, pamiatkové územia a pod.), alebo chcú investovať do rekreačnej infraštruktúry, prípadne chcú investovať do propagácie svojho územia a turistických miest.

Rámcové aktivity: Zriadenie múzejných a galerijných zariadení. Obnova turisticky atraktívnych bodov a zlepšenie prípadne rekonštrukcia príslušnej infraštruktúry. Budovanie a obnova turistických informačných tabúlí. Budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov. Propagácia územia

rôznymi spôsobmi. Budovanie prípadne rekonštrukcia náučných chodníkov a cykloturistických chodníkov. Výstavba vyhladkových veží. Budovanie a údržba turistického a cykloturistického značenia.

Výsledok podpory: Skvalitnenie služieb v oblasti cestovného ruchu v obci a s tým súvisiaci potenciálny nárast turistov.

➤ **Zdroj financovania:** PRV 2014 – 2020, Opatrenie 7. Podopatrenie 7.5

Investície do hmotného majetku

Infraštruktúrne projekty

Cieľ: Prevencia pred prírodnými rizikami, zamedzenie erózie pôd, vylepšenie vodného režimu a zvýšenie ekologickej stability v krajine.

Problém: Žiadosť o NFP budú podávať najmä tie obce, ktoré potrebujú skvalitniť systém poľných ciest za účelom znižovania dopravných nákladov na prepravu materiálov (osivo a pod.) a tiež skvalitniť systém protieróznych a protipovodňových zariadení.

Rámcové aktivity: výstavba, vylepšenie alebo úprava hmotného majetku, t.j. poľné cesty, protierózne a protipovodňové zariadenia. Úprava vodných tokov a výstavba vodohospodárskych zariadení, výsadba zelene.

Výsledok podpory: Skvalitnenie existujúcich zariadení protipovodňovej a protieróznej ochrany, regulácia vodných tokov, zvýšenie ekologickej stability v krajine prostredníctvom napr. výsadby zelene

➤ **Zdroj financovania:** PRV 2014 – 2020, Opatrenie 4. Podopatrenie 4.3

LEADER - MAS

Infraštruktúrne a mäkké projekty

Oblasti, ktoré budú môcť MAS v rámci stratégií CLLD financovať z EPFRV

1. Konkurencieschopnosť a diverzifikácia poľnohospodárstva a lesníctva

Podpora podnikov, malých fariem, mladých farmárov za cieľom zvýšenia konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesníctva, podpora začatia podnikania, investície do spracovania miestnych výrobkov, diverzifikácia poľnohospodárskej výroby

2. Kvalita života

Obnova a rozvoj obcí cez investície do drobnej infraštruktúry a miestnych služieb, zveľaďovanie vidieckeho priestoru, vytváranie podmienok pre podnikateľskú, komunitnú, spolkovú a športovú činnosť obyvateľov

3. Vidiecky cestovný ruch (VCR)

Verejné a súkromné investície do rozvoja VCR na podporu využitia potenciálu VCR, na zlepšenie kvalít služieb, na podporu agroturizmu a propagácie a do infraštruktúry VCR

4. Technológie šetrné k životnému prostrediu, inovácie a vedomostná základňa vo vidieckych oblastiach a využívanie IKT

Vzdelávacie a informačné akcie, výmenné návštevy podnikov, zameranie na zavádzanie inovácií, zlepšenie výkonnosti podnikov, prenos vedomostí v oblasti VCR, investície

podporujúce využívanie IKT

➤ **Zdroj financovania: PRV 2014 – 2020, Opatrenie 19. Podopatrenie 19.2**

Finančné prostriedky

IROP 2014-2020 (iba BSK)	151 411 452 €	OPLZ 2014-2020 (iba BSK)	114 560 500 €
Integrovaná doprava	17 000 000 €	Terciárne vzdelávanie	12 000 000 €
Cesty II a III triedy	16 000 000 €	Vzdelávanie a odborná príprava	12 000 000 €
Cyklodoprava	9 000 000 €	Rovnosť medzi mužmi a ženami	33 000 000 €
Sociálne služby	23 133 450 €	Zamestnanosť	20 146 176 €
Materské školy	16 000 000 €	MRK	8 634 074 €
Základné školy	8 000 000 €	Boj proti všetkým formám diskriminácie	5 756 050 €
Centrá odborného vzdelávania a p.	18 000 000 €	Kvalitné sociálne služby	20 146 175 €
Kultúrny a kreatívny priemysel	40 000 000 €	Podpora sociálneho podnikania	2 878 025 €

Programy cezhraničnej spolupráce SK – AT, SK – HU 2014-2020

Program SK-AT	76 000 000 € (EFRR) pre celý program
Program SK-HU	156 000 000 € (EFRR) pre celý program

OPKŽP 2014 – 2020

Prioritná os 1: odpady, voda, kanál, NATURA 2000, ovzdušie	1 441 766 000 € (KF) celé SR
Prioritná os 2: zmena klímy	419 346 261 € (KF) celé SR
Prioritná os 4: energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo	1 328 212 € (EFRR) BSK

Program rozvoja vidieka SR 2014 - 2020

Opatrenie	Podopatrenie	Operácia	Miera podpory	Financie
4	4.3.	Investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	100%	16 558 762 €
7	7.2.	Využitie obnoviteľných zdrojov energie	100%	1 673 150 €

		Investície do všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov	100%	
	7.3.	Budovanie širokopásmového internetu	100%	
	7.4.	Investície do miestnych základných služieb	100%	
	7.5.	Rozvoj a marketing vidieckeho cestovného ruchu	100%	
19	19.2.	Implementácia opatrení v rámci CLLD	100%	5 988 719 €

DOTÁCIE ÚRADU VLÁDY SR

Dotácie z rozpočtovej kapitoly Úradu vlády SR sa môžu poskytovať v oblastiach:

- podpora zachovania, ochrany a rozvoja identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín
  - o edičná činnosť
  - o aktivity divadiel a ľudovomeleckých súborov
  - o aktivity kultúrnych a cirkevných inštitúcií
  - o kultúrne aktivity a umelecká tvorba
  - o vzdelávacie projekty
  - o záujmová činnosť a využitie voľného času
  - o zahraničné, medzinárodné kultúrne aktivity
- podpora výchovy a vzdelávania k právam menšín
- podpora ochrany národných kultúrnych pamiatok
- podpora projektov zachovania memorabií slovenských osobností európskeho významu
- podpora interetnického a interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi národnostnou väčšinou a menšinami
- podpora rozvoja športu
  - o podpora regionálneho, mládežníckeho alebo akademického športu
  - o podpora miestnych alebo regionálnych športových podujatí
  - o podpora športových podujatí nižších skupín
  - o nákup športovej výbavy
  - o projekty zamerané na výstavbu, údržbu a využitie ihrísk, štadiónov a inej športovej infraštruktúry

Oprávnenými žiadateľmi dotácií Úradu vlády SR sú:

- obec
- vyšší územný celok
- občianske združenie
- nadácia
- záujmové združenie právnických osôb, ktoré je právnickou osobou
- nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby
- neinvestičný fond so sídlom na území Slovenskej republiky
- registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť
- právnická osoba zriadená osobitným zákonom
- medzinárodná organizácia registrovaná na území Slovenskej republiky
- rozpočtová alebo príspevková organizácia
- fyzická alebo právnická osoba oprávnená na podnikanie na území Slovenskej republiky

Bližšie informácie o dotáciách Úradu vlády SR nájdete na stránke

<http://www.vlada.gov.sk/dotacie-uv-sr/>

Ďalšie podrobnosti, účel, rozsah, podmienky a spôsob poskytovania dotácií upravuje Zákon 524/2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky

http://www.vlada.gov.sk/data/files/4309_zakon-524-2010.pdf

Kontakt:

Splnomocnenec vlády SR pre mládež a šport

Úrad vlády SR

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

Tel.: +421 2 57 295 304

e-mail: andrea.blazejova@vlada.gov.sk

Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Úrad vlády SR

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

Tel.: 02/57 295 165

e-mail: splnomcnenec_nm@vlada.gov.sk

DOTÁCIE MINISTERSTVA KULTÚRY SR

Dotačný systém Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na rok 2018 sa skladá podobne ako minulý rok z dotačnej schémy ministerstva a z Fondu na podporu umenia.

Pre rok 2018 sa pred podaním písomnej žiadosti o poskytnutie budú žiadosti registrovať prostredníctvom elektronického formulára, ktorý je zverejnený na stránke Ministerstva kultúry SR <https://dotacie.culture.gov.sk/granty2018/>

V rámci jednotlivých programov budú podporené aktivity orientované najmä na podporu:

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM/ Národný cintorín v Martine

- 1.1 Obnova kultúrnych pamiatok
- 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva
- 1.3 Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu
- 1.4 Obnova historických parkov a architektonických areálov v kritickom stavebno-technickom stave
- 1.5 Národný cintorín v Martine

Minimálna výška spolufinancovania projektu, na ktorý sa dotácia požaduje, **je 5%** z celkového rozpočtu projektu.

Cieľom programu je podpora - projektov záchrany, obnovy a reštaurovania národných kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, projektov obnovy a reštaurovania kultúrnych pamiatok v lokalitách zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu a v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, aktivít kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu, projektov na obnovu rozsiahlejších architektonických areálov – hradov, kaštieľov a ďalších, zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ktoré sú zachované v kritickom stavebno-technickom stave a na obnovu historických parkov, a na zabezpečenie obnovy a reštaurovania hrobov a náhrobkov významných osobností spoločenského a kultúrneho života a na údržbu areálu kultúrnej pamiatky Národný cintorín v Martine.

Program Obnovme si svoj dom sa realizuje prostredníctvom viacerých podprogramov, z ktorých sú pre mestá a obce zaujímavé najmä nasledujúce tri:

Obnova kultúrnych pamiatok

Cieľom podprogramu 1.1 je podpora projektov systematického prístupu k ochrane kultúrnych pamiatok, prípravy a realizácie obnovy a reštaurovania kultúrnych pamiatok, prezentácia využitia kultúrnych pamiatok v súlade s ich pamiatkovými hodnotami. Dotácie na rok 2018 sa prioritne poskytujú na podporu reštaurátorských prác, tradičných stavebných technológií a umelecko-remeselných prác pri obnove kultúrnych pamiatok, na obnovu objektov, ktoré sú v kritickom stavebno-technickom stave, na obnovu/reštaurovanie kultúrnych pamiatok a na obnovu/reštaurovanie významných sakrálnych kultúrnych pamiatok, na podporu projektu, ktorého kultúrna pamiatka sa nachádza vo významnom centre cestovného ruchu napr. sa nachádza na kultúrnej trase, na podporu projektu, ktorého kultúrna pamiatka je

situovaná v okrese, ktorý sa nachádza v zozname menej rozvinutých okresov (http://www.upsvar.sk/statistiky/zoznam-najmenejrozvinutych-okresov.html?page_id=561733), na podporu obnovy národných kultúrnych pamiatok pripomínajúcich vznik a existenciu Prvej česko-slovenskej republiky, na podporu obnovy národných kultúrnych pamiatok pripisovaných Majstrovi Pavlovi z Levoče a jeho dielni.

Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu

Cieľom podprogramu 1.3 je systémová podpora subjektov zainteresovaných v procese ochrany pamiatkového fondu (napr. vlastníci kultúrnych pamiatok, neziskové organizácie, občianske združenia, fyzické osoby, samospráva a pod.), ktorých cieľom je ochrana, identifikácia, dokumentácia, prezentácia a interpretácia kultúrnych a pamiatkových hodnôt pamiatkového fondu a pamiatkových území. Dotácia sa poskytuje v podprograme 1.3 v roku 2018 prioritne na publikovanie odbornej literatúry v oblasti ochrany pamiatkového fondu, na realizáciu workshopov zameraných na podporu tradičných stavebných technológií a umelecko-remeselných prác pri obnove kultúrnych pamiatok, na identifikáciu, geodetické zameranie a na monitoring stavebno-technického stavu pamiatkového fondu, najmä v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Ministerstvo si vyhradzuje možnosť zmluvne zaviazat prijímateľa dotácie v podprograme 1.3 na poskytnutie nevýhradného a bezodplatného súhlasu na vyhotovenie rozmnoženín slovesného diela, prípadne iného diela, ktoré vznikne s finančnou podporou ministerstva a na verejné rozširovanie týchto rozmnoženín alebo ich sprístupňovanie verejnosti, bez obmedzenia čo do rozsahu, na celý čas trvania právnej ochrany takýchto diel na nekomerčnej báze za účelom šírenia poznatkov a kultúrnych produktov generovaných z verejných zdrojov širokej verejnosti.

Obnova historických parkov a architektonických areálov v kritickom stavebno-technickom stave

Cieľom podprogramu 1.4 je systémová podpora obcí, občianskych združení, nadácií a iných neziskových subjektov zameraných na obnovu a konzerváciu torzálnnej architektúry, najmä hradných ruín, obnovu mestských alebo iných opevnení a pevnostných systémov, kaštieľov, vojenských bunkrov a pamätníkov, historických parkov a záhrad.

Podpora projektov v podprograme 1.4 sa poskytuje aj na základe spolupráce medzi Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstvom kultúry SR, ktorá umožňuje do týchto projektov integrovať nezamestnaných.

Dotácia sa poskytuje prioritne na podporu obnovy kultúrnych pamiatok, ktoré sú v kritickom stavebno-technickom stave, na podporu projektu, ktorý si v danom roku dá vypracovať komplexnú architektonicko-urbanistickú koncepciu areálu / pasport (v prípade obnovy historického parku, záhrady), na podporu projektu, ktorý má vypracovanú komplexnú architektonicko-urbanistickú koncepciu areálu / pasport (v prípade obnovy historického parku, záhrady), na podporu projektu, ktorého kultúrna pamiatka sa nachádza vo významnom centre cestovného ruchu napr. sa nachádza na kultúrnej trase, na podporu projektu, ktorého kultúrna pamiatka je situovaná v okrese, ktorý sa nachádza v zozname menej rozvinutých okresov (http://www.upsvar.sk/statistiky/zoznam-najmenejrozvinutych-okresov.html?page_id=561733).

<http://www.culture.gov.sk/podpora-projektov-dotacie/dotacie/dotacie-2018-31a.html>

PROGRAM 2 – KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN

Program slúži na podporu a rozvoj kultúrnych potrieb osôb so zdravotným postihnutím a inak znevýhodnených skupín obyvateľstva, na podporu rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania, na kompenzáciu znevýhodnenia v oblasti kultúry a uľahčenie prístupu znevýhodnených skupín obyvateľstva ku kultúre s cieľom naplňovať kultúrne práva ľudí ohrozených chudobou, sociálnym vylúčením a diskrimináciou. Dotácie majú uľahčiť znevýhodneným skupinám obyvateľstva prístup ku kultúre, podporovať rozvoj ich kultúrnych práv – odstraňovať fyzické, mentálne a informačné bariéry, predchádzať všetkým formám násilia a diskriminácie a podporovať kultúrne aktivity ľudí so zdravotným postihnutím a inak znevýhodnených skupín obyvateľstva a vydávanie periodickej a neperiodickej tlače, publikovanie webových stránok zameraných na podporu dostupnosti kultúry ľudí so zdravotným postihnutím a inak znevýhodnených skupín obyvateľstva.

Program sa delí na 4 podprogramy:

2.1 Podprogram Živá kultúra (zameraný na podporu dostupnosti živej kultúry osôb so zdravotným postihnutím a inak znevýhodnených skupín obyvateľstva, napomáhajúcej rozvoju ich kultúrnych potrieb, ako aj ich integrácii do spoločnosti)

2.2 Podprogram Periodická tlač (určený na podporu periodík, ktoré uľahčujú dostupnosť informácií v oblasti kultúry osôb so zdravotným postihnutím a inak znevýhodnených skupín obyvateľstva)

2.3 Podprogram Neperiodická tlač (podpora neperiodickej tlače, ktoré uľahčujú dostupnosť informácií v oblasti kultúry osôb so zdravotným postihnutím a inak znevýhodnených skupín obyvateľstva)

2.4 Podprogram Neformálne vzdelávanie v oblasti kultúry ľudí so zdravotným postihnutím (zameraný na podporu neformálno-vzdelávacích podujatí zameraných na rozvoj a sprístupňovanie kultúrnych práv ľudí so zdravotným postihnutím)

Minimálna výška spolufinancovania projektu, na ktorý sa dotácia požaduje, je 5% z celkového rozpočtu projektu.

Aktuálne informácie k výzvam:

<http://www.culture.gov.sk/podpora-projektov-dotacie/dotacie/dotacie-2018-31a.html>

PROGRAM 3 – KULTÚRNE POUKAZY 2018

Program je určený pre školy a kultúrne inštitúcie. Medzi hlavné ciele patrí podpora vzťahu detí a mládeže a ich pedagógov ku kultúrnym hodnotám, vytvorenie podmienok pre aktívnu účasť kultúrnych inštitúcií vo výchove a vzdelávaní školskej mládeže, podpora konkurencie medzi kultúrnymi inštitúciami s cieľom zvýšenia kvality ich činnosti, podpora adresnosti a prehľadnosti štátnej dotácie kultúrnym inštitúciám na základe reálneho záujmu občanov o ich služby a prehľad záujmu detí a mládeže o kultúru a monitorovanie návštevnosti kultúrnych inštitúcií touto vekovou kategóriou.

Program sa delí na dva podprogramy:

3.1 Poukážkový systém podpory prístupu žiakov a učiteľov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám – školy

3.2 Poukážkový systém podpory prístupu žiakov a učiteľov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám – kultúrne inštitúcie

Aktuálne informácie k výzvam:

www.kulturnepoukazy.sk.

Kontakt:

Odbor projektového riadenia
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Námestie SNP č. 33
813 31 Bratislava

FOND NA PODPORU UMENIA

Fond nahrádza podstatnú časť dotačného systému ministerstva kultúry a je nezávislý od ústredných orgánov štátnej správy, pričom jeho hlavným poslaním je podpora „živého“ umenia a kultúry. Fond poskytuje finančné prostriedky najmä na tvorbu, šírenie a prezentáciu umeleckých diel; podporu medzinárodnej spolupráce; na vzdelávacie programy v oblasti umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu; na štipendiá pre fyzické osoby, ktoré sa tvorivo, či výskumne podieľajú na rozvoji umenia a kultúry.

V rámci fondu je vyčlenených 5 programov:

Program 1 – Umenie (36% zdrojov, spolufinancovanie najmenej 5%)

Program 2 – Kultúrne podujatia, aktivity a časopisy (20% zdrojov, spolufinancovanie najmenej 5% pre podprogram 2.3, a najmenej 20% pre podprogramy 2.1 a 2.2)

Program 3 – Výskum a vzdelávacie aktivity(7% zdrojov, spolufinancovanie najmenej 5%)

Program 4 – Ľudová kultúra a kultúrno-osvetová činnosť(14% zdrojov, spolufinancovanie najmenej 5%)

Program 5 – Pamäťové a fondové inštitúcie(14% zdrojov, spolufinancovanie najmenej 5%)

Bližšie informácie ohľadom Fondu na podporu umenia:

<http://www.fpu.sk/sk/moznosti-podpory/struktura-podpory>

Aktuálne informácie k výzvam:

<http://fpu.sk/sk/moznosti-podpory/vyzvy/vyzvy-2018>

Kontakt:

Fond na podporu umenia
Cukrová 14
Bratislava 811 08
info@fpu.sk; barbora.bohmerova@fpu.sk; 02/5932 4254

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

DOTÁCIA NA OBNOVU VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

DOTÁCIE SA MÔŽU POSKYTOVAŤ V OBLASTIACH AKO SÚ:

- informačných a komunikačných technológií,
- jazykových znalostí,
- modernizácie a obnovy kompenzačných pomôcok pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- modernizácie a obnovy učebných pomôcok,
- zdravého životného štýlu,
- životného prostredia,
- nákladov na vybavenie rozvíjania manuálnych zručností,
- modernizáciu materiálno-technického zabezpečenia,
- obnovy výchovy a vzdelávania,
- aktivít zameraných na predchádzanie užívaniu omamných a psychotropných látok,
- poznávania historického a kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky,
- podnikateľského vzdelávania, zručností a kompetencií.

Pre bližšie informácie o oblastiach podpory prostredníctvom dotačnej schémy viď webové stránky <https://www.minedu.sk/dotacie-msvas-sr-v-oblasti-regionalneho-skolstva/>

Oprávnení žiadatelia:

zriaďovatelia základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení (obce, samosprávne kraje, štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť, právnická osoba alebo fyzická osoba), občianske združenia (zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov), nadácie (zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov) a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby (zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov) alebo štátom uznaná cirkev alebo náboženská spoločnosť (zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov), ktoré nie sú zriaďovateľmi škôl a školských zariadení a podieľajú sa na obnove výchovy a vzdelávania v školách a v školských zariadeniach, fyzická osoba, ktorá sa podieľa na uskutočňovaní obnovy výchovy a vzdelávania v škole alebo v školskom zariadení a dovŕšila vek najmenej 18 rokov, právnická osoba, ktorá sa podieľa na uskutočňovaní obnovy výchovy a vzdelávania v škole alebo v školskom zariadení (nie škola a školské zariadenie)

Žiadosti budú na základe výberových kritérií hodnotené podľa nasledovných ukazovateľov: počet osôb, pre ktoré sa aktivita uskutočňuje, využitie poznatkov získaných pri uskutočňovaní obnovy výchovy a vzdelávania, územná pôsobnosť uskutočňovania aktivity, skutočnosť, či bola dotácia na požadovaný účel poskytnutá v predchádzajúcom období a výška spoluúčasti na realizácii aktivity

Výška spoluúčasti žiadateľa je najmenej 5 % z celkových nákladov na realizáciu aktivít.

Kontakt:

Sekcia financovania a rozpočtu

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Tel.: 02/59374 340

Fax: 02/59374 231

mail: sekretariat.sfr@minedu.sk

www.minedu.sk

RNDr. Ľuboš Černý

riaditeľ Odboru koncepcií financovania regionálneho školstva

Stromová 1

813 30 Bratislava 1

tel.: +421 2 59 374 388 fax: +421 2 59 374 322

lubos.cerny@minedu.sk

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) poskytuje dotácie na podporu rozvoja sociálnej oblasti a rodovej rovnosti na základe zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti ministerstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dotáciách“).

Dotácie, ktoré poskytuje priamo ministerstvo:

- [dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb](#)
- [dotácia na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately](#)
- [dotácia na podporu rekondičných aktivít](#)
- [dotácia na podporu členstva v medzinárodnej organizácii v sociálnej oblasti](#)
- [dotácia na podporu edičnej činnosti](#)
- [dotácia na podporu humanitárnej pomoci](#)
- [dotácia na podporu rodovej rovnosti](#)

Dotácie, ktoré poskytujú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny:

- [dotácia na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením](#)
- [dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením](#)
- [dotácia na zabezpečenie výkonu osobitného príjemcu](#)

Lehota na predkladanie žiadostí o dotácie na príslušný rozpočtový rok je od 1. novembra do 31. decembra predchádzajúceho rozpočtového roka. Žiadosti o dotácie na rozpočtový rok 2018 sa budú predkladať v lehote od 1. Novembra do 31. Decembra 2018.

Bližšie informácie o dotáciách Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR nájdete na stránke <http://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/poskytovanie-dotacii/>

Ďalšie podrobnosti, účel, rozsah, podmienky a spôsob poskytovania dotácií na podporu rozvoja sociálnej oblasti upravuje Zákon 544/2010 o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

http://www.upsvar.sk/buxus/docs/urady/TV/Odbor_socialnych_veci_a_rodiny/Odd_hmotnej_nudzi/544_2_010.pdf

Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

<http://www.zbierka.sk/sk/predpisy/22-2011-z-z.p-33973.pdf>

Kontakt:

Eva Takáčová

Sekcia ekonomiky

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

tel.: 02/2046 2161; mail: eva.takacova@employment.gov.sk ; www.employment.gov.sk

Výzva pre rok 2018 momentálne nie je vyhlásená, ale očakáva sa jej priebeh podľa minuloročného harmonogramu. Vyhlásená bude v priebehu mesiaca január.

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

POSKYTOVANIE DOTÁCIÍ NA OBSTARANIE NÁJOMNÝCH BYTOV, TECHNICKEJ VYBAVENOSTI

Dotáciu na obstaranie nájomných bytov a technickej vybavenosti možno poskytnúť, ak je schválený program rozvoja bývania obce, alebo program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ktorý obsahuje časť o rozvoji bývania. Výška poskytnutej dotácie závisí od podlahovej plochy, pričom môže byť 30, 35 alebo 40% oprávnených nákladov stavby pri bytoch bežného štandardu a 70 alebo 75% oprávnených nákladov stavby pri bytoch nižšieho štandardu.

Lehota na predkladanie žiadostí o dotácie na príslušný rozpočtový rok je od 15. januára do 28. februára príslušného rozpočtového roka.

Bližšie informácie na stránke Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja:

<http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=81840>

POSKYTOVANIE DOTÁCIÍ NA ODSTRÁNENIE SYSTÉMOVEJ PORUCHY BYTOVÉHO DOMU

Odstránenie systémovej poruchy je osobitným druhom obnovy, na ktorú je možné poskytnúť dotáciu. Existenciu systémovej poruchy musí preukázať odborný posudok, vypracovaný autorizovanou osobou, ktorý obsahuje výsledky diagnostiky bytového domu s popisom systémovej poruchy, s rozsahom a stupňom poškodenia, návrh spôsobu odstránenia systémovej poruchy a orientačnú výšku nákladov na odstránenie systémovej poruchy.

Lehota na predkladanie žiadostí o dotácie na príslušný rozpočtový rok je od 15. januára do 28. februára príslušného rozpočtového roka.

Bližšie informácie na stránke Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja:

<http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=81840>

Kontakt:

Riaditeľka odboru ekonomiky bývania

Ing. Viera Hlaváčová

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Telefón: 02/59494639

E-mail: viera.hlavacova@mindop.sk

Ing. Danko Pjatakova,

referentka oddelenia územného plánovania,

tel.: 02/59494 729 a e-mail: danka.pjatakova@mindop.sk

POSKYTOVANIE DOTÁCIÍ NA SPRACOVANIE ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE OBCÍ V ROKU 2018

Podľa zákona č. 226/2011 Z. z. o poskytovaní dotácií na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí majú obce možnosť predložiť žiadosť o poskytnutie dotácie. Tento zákon upravuje účel, rozsah a podmienky poskytovania dotácií na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí z rozpočtovej kapitoly Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

V súlade s týmto zákonom môžu obce v rozpočtovom roku 2018 požiadať o dotáciu od **15. januára do 28. februára 2018**. O poskytnutí dotácie ministerstvo rozhodne do **15. mája 2018**, pričom úspešný žiadateľ je následne povinný predložiť podklady pre získanie dotácie najneskôr do **15. novembra 2018**.

Objem dotácií určených na spracovanie územnoplánovacích dokumentácií obcí pre rok 2018 je **610 00 EUR**.

Podmienky poskytnutia dotácie:

Dotáciu možno poskytnúť, ak žiadateľ

a) má schválené zadanie na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie,

- b) má uzatvorenú zmluvu o spracovaní územnoplánovacej dokumentácie,
- c) preukáže, že má zabezpečené vlastné zdroje na spolufinancovanie najmenej vo výške 20 % oprávnených nákladov na účel dotácie
- d) nemá zavedený ozdravný režim alebo nie je v nútenej správe
- e) spĺňa podmienky podľa osobitného predpisu.

Podmienkou poskytnutia dotácie je uznesenie obecného zastupiteľstva obsahujúce záväzok žiadateľa o tom, že proces obstarávania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie potrvá najviac tri roky od uzatvorenia zmluvy o poskytnutí dotácie medzi ministerstvom a žiadateľom.

Ministerstvo poskytuje obci dotáciu na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je

- a) koncept riešenia územného plánu obce alebo územného plánu zóny
- b) návrh územného plánu obce alebo územného plánu zóny
- c) návrh zmien a doplnkov územného plánu obce alebo územného plánu zóny

Bližšie informácie na stránke <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=110661>

Detailné informácie o možnostiach poskytnutia podpory, rozsah a podmienky poskytovania dotácií, ako aj vzor žiadosti sú obsahom zákona 226/2011 Z.z. o poskytovaní dotácií na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2011-226>

Kontakt:

Riaditeľka odboru územného plánovania
Kontaktná osoba: Ing.arch. Želmíra Kalinová
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
Telefón: 02/59364 287
Sekretariát tel.: 02/59364 314
E-mail: zelmira.kalinova@mindop.sk

Ing. Danko Pjataková,
referentka oddelenia územného plánovania,
tel.: 02/59494 729 a e-mail: danka.pjatakova@mindop.sk

DOTÁCIE MINISTERSTVA VNÚTRA SR

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky poskytuje dotácie vo vecnej pôsobnosti podľa:

- zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR v znení neskorších predpisov a
- zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dotácie sa môžu poskytovať na:

1. zabezpečovanie výkonnostného a vrcholového športu a rozvoja telesnej kultúry v športových kluboch polície a organizovania športových súťaží a športových podujatí Úniou telovýchovných organizácií polície Slovenskej republiky
2. podporu zlepšenia materiálno-technického zabezpečenia a činností pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia subjektov pôsobiach na úseku integrovaného záchranného systému a civilnej ochrany
3. podporu odbornej prípravy, preventívno-výchovnej a odbornej výcvikovej činnosti subjektov pôsobiach pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia na úseku integrovaného záchranného systému a civilnej ochrany
4. podporu činností súvisiacich s bezpečnosťou cestnej premávky
5. podpora zlepšenia materiálno-technického zabezpečenia a činnosti pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia subjektmi pôsobiacimi pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia na úseku integrovaného záchranného systému
6. podpora aktivít v oblasti prevencie kriminality a boja proti kriminalite
7. podpora aktivít v oblasti prevencie kriminality a boja proti kriminalite

Rozpočtové prostriedky vyčlenené na poskytovanie dotácií Ministerstvom vnútra SR pre rok 2018:

7 300 159 €

Oprávnení žiadatelia :

Žiadosť o dotáciu si môžu podať subjekty uvedené v § 3 zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v znení zákona č.287/2012 Z. z.

Detailné informácie o možnostiach poskytnutia podpory, rozsah a podmienky poskytovania dotácií, ako aj vzor žiadosti sú obsahom zákona č. 526/2010 Z. z. a zákona č. 523/2004 Z. z. :<http://www.minv.sk/?dotacie-1>

Kontakt

Sekcia ekonomiky MV SR
Pribinova 2, 812 72 Bratislava
Tel.: 0961044429
0961044008

Výzva pre rok 2018 je vyhlásená na podporu činností súvisiacich s bezpečnosťou cestnej premávky do **18.3.2018** a podporu zlepšenia materiálno-technického zabezpečenia a činnosti pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia subjektmi pôsobiacimi pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia na úseku integrovaného záchranného systému do **18.3.2018**.

DOTÁCIE MINISTERSTVA HOSPODÁRSTVA SR

Dotáciu z rozpočtovej kapitoly ministerstva na príslušný rozpočtový rok možno poskytnúť za podmienok ustanovených zákonom č. 71/2013 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a osobitným predpisom na podporu:

- a) baníctva, tradície a histórie banských činností, odstránenia následkov banskej činnosti, úhrad sociálnych vplyvov útlmu banskej činnosti,
- b) rozvoja malého a stredného podnikania,
- c) využívania biomasy a slnečnej energie na výrobu tepla,
- d) ochrany spotrebiteľa,
- e) rozvoja priemyselnej výroby a služieb,
- f) výskumu, vývoja a inovácií

Oprávnení žiadatelia:

Dotáciu podľa § 3 ods.1 písm. c) zákona možno poskytnúť poverenej organizácii (§ 3 ods. 2 zákona)

Predpokladaný rozpočet na dotácie v roku 2018:

ÚČEL DOTÁCIE	KÓD PROGRAMOVEJ ČASTI	NÁZOV PROGRAMOVEJ ČASTI	Rozpočet na rok 2018
Podpora baníctva, tradície a histórie banských činností, odstránenia následkov banskej činnosti, úhrad sociálnych vplyvov útlmu banskej činnosti	07K0106	Podpora útlmu a likvidácie následkov ťažby v uhoľnom baníctve	296 000
	07K010F	Podpora útlmu rudného baníctva	995 715
	07K0117	Staré banské diela	100 000
Podpora rozvoja malého a stredného podnikania	07K0202	Administrácia podporných programov a schém	1 800 000
	07K021G	Podpora startupov	2 500 000
Podpora ochrany spotrebiteľa	07L02	Podpora rozvoja činnosti občianskych združení na ochranu práv spotrebiteľa	80 000
Podpora rozvoja priemyselnej výroby a služieb	07K08	Podpora regionálneho rozvoja	5 000 000
SPOLU			10 771 715

Bližšie informácie o legislatíve a podmienkach poskytnutia dotácie :
<http://www.economy.gov.sk/uploads/files/QmdONSXE.pdf>

Detailné informácie o možnostiach poskytnutia podpory, rozsah a podmienky poskytovania dotácií:
<http://www.economy.gov.sk/ministerstvo/dotacie/dotacie-v-roku-2018>

Výzva pre rok 2018 momentálne nie je vyhlásená, ale očakáva sa jej priebeh podľa minuloročného harmonogramu.

Kontakt:

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Mierová 19

827 15 Bratislava 212

Fax: 02 / 4333 7827

Mail: <http://www.economy.gov.sk/>

DOTÁCIE MINISTERSTVA OBRANY SR

Ministerstvo môže dotáciu poskytnúť na:

1. vzdelávacie aktivity, športové podujatia, branno-športové podujatia, kultúrne podujatia alebo spoločenské podujatia
2. podporu procesu personálneho dopĺňovania ozbrojených síl Slovenskej republiky
3. ochranu a rozvoj historického a kultúrneho dedičstva so zameraním na vojenské dejiny
4. úhradu nákladov súvisiacich s účasťou na aktivitách organizovaných medzinárodnými organizáciami odborne zameranými na ozbrojené sily vrátane úhrady členského príspevku
5. výskum a vývoj na účely podpory obrany štátu
6. vypracovanie vedeckých štúdií
7. na riešenie projektov na účely obrany organizácií
8. akcie a činnosti na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability

Oprávnení žiadatelia:

Dotáciu možno poskytnúť občianskym združeniam so sídlom na území SR, nadáciám alebo záujmovým združeniam právnických osôb, neinvestičným fondom, neziskovej organizácii, obci, právnickej osobe a fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie na území SR, vojenským lesom a majetkom SR.

V súlade s § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 435/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „zákon“) uvádzame schválený rozpočet na dotácie podľa ich účelu z rozpočtu rozpočtovej kapitoly Ministerstvo obrany Slovenskej republiky na príslušný rozpočtový rok s predpokladom na nasledujúce dva roky:

Rozpočtový rok	Na účel podľa				Poznámka
	§ 2 písmeno a) až d) zákona	§ 2 písmeno e) až k) zákona	§ 2 písmeno l) zákona	§ 2 písmeno m) zákona	
Rok 2013	99 580,00 €	80 000,00 €	26 510,00 €	708 514,00 €	
Rok 2014	99 580,00 €	0,00 €	10 520,00 €	534 602,00 €	
Rok 2015	99 580,00 €	100 000,00 €	10 510,00 €	309 900,00 €	
Rok 2016	99 580,00 €	150 000,00 €	0,00 €	1 660 531,00 €	
Rok 2017	99 580,00 €	150 000,00 €	0,00 €	1 010 000,00 €	
Rok 2018	99 580,00 €	870 000,00 €	0,00 €	1 010 000,00 €	<i>predpoklad</i>

Bližšie informácie o legislatíve a podmienkach poskytnutia dotácie:
<http://www.mod.gov.sk/20254/legislativa/>

Detailné informácie o možnostiach poskytnutia podpory, rozsah a podmienky poskytovania dotácií:
<http://www.mod.gov.sk/20263/ziadosti-o-dotacie/>

Výzva pre rok 2018 je vyhlásená, pričom žiadosti je možné podávať do 31. marca 2018, bližšie informácie sa nachádzajú http://www.mod.gov.sk/data/files/3585_vyzva-2018.pdf.

Kontakt

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
Kutuzovova 8
832 47 Bratislava
Mail: <http://www.mod.gov.sk/>

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR

V rámci Ministerstva životného prostredia sú dotácie poskytované prostredníctvom Environmentálneho fondu a Programu obnovy dediny, ktorého organizáciou je poverená Slovenská agentúra životného prostredia.

Environmentálny fond

Environmentálny fond poskytuje podporu formou dotácie alebo úveru. Žiadatelia žiadajú o dotáciu prostredníctvom elektronických tlačív. Každý žiadateľ, ktorý žiada o podporu formou dotácie (s výnimkou havárií) je mimo poskytnutej pomoci povinný zabezpečiť iné zdroje vo výške minimálne 5% z celkových oprávnených nákladov projektu, príp. časti projektu. Maximálna výška podpory je 95% z oprávnených nákladov projektu.

Oblasti podpory formou dotácií:

Oblasť: OCHRANA OVZDUŠIA A OZÓNOVEJ VRSTVY ZEME

- **Činnosť A1** Podpora výroby tepla a teplej vody prostredníctvom využívania nízko-emisných zdrojov
- **Činnosť A2** Podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov
- **Činnosť A3** Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia

Oblasť: OCHRANA A VYUŽÍVANIE VÔD

- **Činnosť BK1** Rozšírenie alebo intenzifikácia existujúcich čistiarní odpadových vôd
- **Činnosť BK2** Čistenie odpadových vôd v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 ekvivalentných obyvateľov
- **Činnosť BK3** Ochrana vodných zdrojov
- **Činnosť BK4** Čistenie odpadových vôd v ostatných aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov
- **Činnosť BK5** Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúcej stokovej siete
- **Činnosť BV1** Budovanie verejného vodovodu využívajúceho už existujúce vodárenské kapacity

- **Činnosť BV2** Budovanie verejného vodovodu s využitím malých vodárenských zdrojov
- **Činnosť BV3** Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu
- **Činnosť BV4** Úprava a rekonštrukcia existujúcich vodárenských zdrojov a s tým spojených zariadení
- **Činnosť BP1** Opatrenia na vodnom toku
- **Činnosť BP2** Opatrenia mimo vodného toku
- **Činnosť BR1** Rybárstvo

Oblasť: ROZVOJ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

- **Činnosť C1** Uzavretie a rekultivácia skládok
- **Činnosť C2** Predchádzanie vzniku odpadov, triedený zber a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
- **Činnosť C3** Zavedenie triedeného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov a dotriedňovacích zariadení

Oblasť: OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

- **Činnosť D1** Zakladanie prvkov ÚSES a zelenej infraštruktúry na základe schválenej dokumentácie ÚSES
- **Činnosť D2** Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov
- **Činnosť D3** Realizácia schválených programov starostlivosti
- **Činnosť D4** Realizácia opatrení v ochranných pásmach chránených území
- **Činnosť D5** Realizácia opatrení na dosiahnutie alebo udržiavanie priaznivého stavu chránených druhov a biotopov
- **Činnosť D6** Realizácia opatrení, ktorých cieľom je naplniť, dosiahnuť a udržať poslanie zoologických záhrad

Oblasť: ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA, VZDELÁVANIE A PROPAGÁCIA

- **Činnosť E1** Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

Oblasť: PRIESKUM, VÝSKUM A VÝVOJ ZAMERANÝ NA ZISŤOVANIE A ZLEPŠENIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

- **Činnosť F1** Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia

Oblasť: ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE

- **Činnosť H1** Odstraňovanie environmentálnych záťaží
- **Činnosť HO** Podpora odstraňovania následkov havárie
- **Činnosť HV** Podpora odstraňovania následkov mimoriadneho zhoršenia kvality vôd alebo mimoriadneho ohrozenia kvality vôd ohrozujúcich alebo poškodzujúcich životné prostredie

Bližšie informácie ohľadom dotácií poskytovaných Environmentálnym fondom dostupné na stránke:

<http://www.envirofond.sk/sk/podpora/dotacie>

Kontakt

Environmentálny fond
P.O.Box 16
Martinská 49
820 15 Bratislava 215

Program obnovy dediny

Cieľom programu je vytvoriť ekonomické, organizačné a odborné predpoklady podpory vidieckych komunít, aby sa vlastnými silami snažili o harmonický rozvoj zdravého životného prostredia, zachovávanie prírodných a kultúrnych hodnôt vidieckej krajiny a rozvoj environmentálne vhodných hospodárskych aktivít s dôrazom na identitu a špecifiká tohto prostredia. Obce každoročne podávajú žiadosti vo forme jednoduchých projektových formulárov. Termín podávania žiadostí je každoročne k **31. októbru do 18:00 hod.**

Oblasti podpory:

POD. Oblasť: PROGRAM OBNOVY DEDINY – ZLEPŠOVANIE KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA NA VIDIEKU

- **Činnosť POD1:** Zlepšovanie kvality životného prostredia na vidieku
- **Činnosť POD2:** Zelená infraštruktúra a adaptačné opatrenia na zmiernenie dopadov zmeny klímy
- **Činnosť POD3:** Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета

Bližšie informácie k podmienkam podpory ako aj usmernenie k spôsobu predkladania žiadostí sú dostupné na stránke: <http://www.obnovadediny.sk/dotacie/rocnik-2018>

Kontakt:

Slovenská agentúra životného prostredia
Sekcia environmentalistiky a riadenia projektov
Sekretariát pre Program obnovy dediny
Tajovského 28
975 90 Banská Bystrica

DOTÁCIE MINISTERSTVA FINANCIÍ SR

Ministerstvo financií SR môže poskytnúť dotácia z príjmov z odvodu, dotácia na individuálne potreby obcí, dotácia na osobitné účely.

Dotácie sa poskytujú na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok, dotácie na základe uznesenia vlády: na odstraňovanie následkov spôsobených živelnou pohromou, na ochranu majetku vo vlastníctve samosprávneho kraja pred povodňami, na rekonštrukciu miestnych komunikácií, rozvoj a podporu plnenia funkcií Bratislavy ako hlavného mesta Slovenskej republiky, dotácie z príjmov z odvodu z hazardných hier a dotácie poskytnuté obciam.

Výnos Ministerstva financií SR o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MF SR dostupný na: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=4807>

Oprávnení žiadatelia:

Dotáciu z príjmov z odvodu možno poskytnúť :

- a) obci,
- b) vyššiemu územnému celku,
- c) občianskemu združeniu,
- d) nadácii,

- e) neziskovej organizácii poskytujúcej všeobecne prospešné služby,
- f) neinvestičnému fondu,
- g) záujmovému združeniu právnických osôb, ak je právnickou osobou,
- h) registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
- i) Slovenskému Červenému krížu.

Dotáciu na individuálne potreby obcí možno poskytnúť obci na plnenie úloh súvisiacich s výkonom jej samosprávnych pôsobností, a to najmä na

- a) riešenie havarijných situácií na majetku obce,**
- b) rekonštrukciu a modernizáciu majetku obce,**
- c) údržbu budov, miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia v majetku obce.**

Dotáciu na osobitné účely možno poskytnúť z rozpočtu kapitoly štátneho rozpočtu, ktorú spravuje ministerstvo, na plnenie mimoriadnych úloh alebo naliehavých úloh, a to na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky.

Ministerstvo financií SR bude prijímať žiadosti o dotácie na rozpočtový rok 2018 v dňoch od **1. Januára do 31. marca 2018.**

Výzva pre rok 2018 je vyhlásená, pre bližšie informácie o výzve nájdete tu: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=11675>

Kontakt

Eva Stranovská
Ministerstvo financií Slovenskej republiky
Štefanovičova 5
P. O. BOX 82
817 82 BRATISLAVA
tel: 02 5958 2221 eva.stranovska@mfsr.sk

DOTÁCIE MINISTERSTVA PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SR

PRIAME PODPORY

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR poskytuje každoročne **priame podpory slovenským poľnohospodárom**, ktoré sa vyplácajú zo štátneho rozpočtu SR a refundujú z rozpočtu EÚ, prechodné vnútroštátne platby sa vyplácajú zo štátneho rozpočtu SR.

Zoznam aktuálnych priamych podpôr:

- 1. zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF)**
- 2. zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)**
- 3. zo štátneho rozpočtu SR - prechodné vnútroštátne platby**

- a) doplnková platba na plochu,
- b) platba na chmeľ,
- c) platba na veľké dobytky jednotky (VDJ).

Bližšie informácie ohľadom priamych podpôr sú dostupné na stránke PPA:

<http://www.apa.sk/index.php?navID=123>

Štátna pomoc v rezorte pôdohospodárstva sa poskytuje podnikateľským subjektom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe, potravinárstve, lesnom a rybnom hospodárstve. Podporujú sa:

- Činnosti v poľnohospodárskej prvovýrobe
- Činnosti v spracovaní poľnohospodárskych výrobkov a výrobe potravinárskych výrobkov
- Činnosti v marketingu poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov
- Investície na ochranu kultúrneho a prírodného dedičstva nachádzajúce sa v pôdohospodárskych podnikoch
- Nápravu škôd spôsobených nepriaznivými poveternostnými udalosťami a živelnou pohromou podľa osobitného predpisu v sektore pôdohospodárstva
- Výskum a vývoj v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve
- Činnosti v lesnom hospodárstve
- Činnosti zamerané na rozvoj vidieka
- Zamestnávanie znevýhodnených zamestnancov a značne znevýhodnených zamestnancov
- Činnosti v hospodárskom chove rýb

Bližšie informácie ohľadom dotácií z Ministerstva pôdohospodárstva sú dostupné na stránke:

<http://www.apa.sk/index.php?navID=124>

Výzvy budú vyhlasované priebežne počas roka 2018.

Všetky informácie, legislatívu, formuláre a príručku pre žiadateľa (návod na vyplňanie formulárov) uverejňuje PPA na internetovej stránke www.apa.sk

Kontakt:

Pôdohospodárska platobná agentúra

Dobrovičova ul. č. 12

815 26 Bratislava

Tel.: 02/52733800

e-mail: info@apa.sk

DOTÁCIE MINISTERSTVA ZDRAVOTNÍCTVA

Na základe zákona 525/2010 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej

Republiky môže byť účel poskytnutých dotácií:

- podpora výskumu a vývoja
- ďalšie sústavné vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov a vzdelávanie laickej verejnosti v oblasti zvyšovania povedomia o prevencii a ochrane vlastného zdravia
- vzdelávanie v predlekárskej prvej pomoci okrem kurzov prvej pomoci
- realizácia jednotlivých úloh v rámci schválených národných programov
- farmakoepidemiologické a farmakoekonomické prieskumy štúdií
- prípravy a vydávanie populárno-vedeckých a vedeckých periodických a neperiodických publikácií ktoré prispievajú k prehĺbeniu poznania v oblasti starostlivosti o zdravie, v oblasti prevencie, diagnostiky a liečby ochorení a sú zdrojom informácií pre laickú i odbornú verejnosť
- podpora ochrany práv pacientov
- organizovanie odborných a verejno-vzdelávacích podujatí so zdravotníckou tematikou
- oceňovanie nositeľov zlatej a diamantovej Jánskeho plakety
- organizovania, poskytovania a sprostredkovania záchranej a humanitárnej pomoci
- organizovanie a zabezpečovanie bezpríspevkového darčovstva krvi a odberu krvných produktov na diagnostické a liečebné účely

Dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá má osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj alebo doklad o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj v oblasti zdravotníctva.

Príslušná legislatíva dotácií Ministerstva zdravotníctva SR (Zákon 525/2010 Z. z.) viac info na: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-525>

Bližšie informácie ohľadom dotácií z Ministerstva zdravotníctva sú dostupné na stránke:

<http://www.health.gov.sk/?projekty-a-vyzvy>

Kontakt:

Limbová 2

P.O. BOX 52

837 52 Bratislava 37

Tel.: ++421 2 593 73 111

e-mail: office@health.gov.sk

DOTÁCIE MINISTERSTVA ZAHRANIČNÝCH VECÍ A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ

Na základe zákona 545/2010 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky možno poskytnúť dotácie na:

- podporu štúdií, analýz a organizáciu odborných podujatí v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky Slovenskej republiky

- vypracovania tematických neperiodických publikácií, ktoré slúžia ako alternatívny zdroj k prehlbovaniu kvalifikovaných informácií pre domácu a zahraničnú verejnosť
- projektov a programov verejno-vzdelávacích podujatí, vedeckých konferencií a seminárov s tematikou medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky Slovenskej republiky

Dotáciu je možné poskytnúť žiadateľovi, ktorým je:

- občianske združenie
- nadácia
- záujmové združenie právnických osôb, ktoré je právnickou osobou
- nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby
- právnická osoba zriadená osobitným predpisom
- fyzická osoba

Dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi, ak preukáže, že má na financovanie účelu, na ktorý sa dotácia požaduje, zabezpečené krytie nákladov z iných zdrojov najmenej vo výške 5%.

Príslušná legislatíva dotácií Ministerstva zahraničných vecí SR (Zákon 545/2010 Z. z.)
<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-545>

Výzvu s termínom dokedy možno podávať žiadosti o dotácie zverejňuje MZVaEZ SR zvyčajne na začiatku kalendárneho roka. Je potrebné sledovať webovú stránku ministerstva. Informácia o výzve sa zverejňuje aj prostredníctvom tlačovej informácie.

Aktuálne informácie k výzvam sú dostupné na webovej stránke:

https://www.mzv.sk/ministerstvo/dotacie_zo_statneho_rozpoctu-dotacie_v_oblasti_medzinarodnych_vztahov_a_zahranicnej_politiky

https://www.mzv.sk/ministerstvo/dotacie_zo_statneho_rozpoctu-dotacie_zamerane_na_podporu_a_ochranu_ludskych_prav_a_slobod

Kontakt:

Hlboká cesta 2
 833 36 Bratislava 37
 Tel.: +421 2 5978 3333
 e-mail: info@mzv.sk

DOTÁCIE BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Na základe Všeobecného záväzného nariadenia Bratislavského samosprávneho kraja č.2/2016 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja možno poskytnúť dotácie:

- a) obci, mestu alebo mestskej časti na území BSK, a to ako účasť na financovaní spoločných úloh v záujme rozvoja územia BSK,
- b) iným obciam, mestám alebo mestským častiam ako uvedeným v písm. a) tohto ustanovenia alebo vyšším územným celkom, ak ide o poskytnutie pomoci pri likvidácii následkov živeľnej pohromy, havárie alebo inej podobnej udalosti na ich území,
- c) iným právnickým osobám ako uvedeným v písm. a) a b) tohto ustanovenia a ktorých BSK nie je zakladateľom, ktoré majú sídlo na území BSK (napr. občianskemu združeniu, nadácii, neziskovej organizácii, registrovanej cirkvi, obchodnej spoločnosti), a fyzickým osobám – podnikateľom, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území BSK, a to na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamestnanosti, ak je žiadateľom právnická osoba podľa odseku 1 písm. b), najmä na podporu:
  - o verejnoprospešných projektov, ktoré rozvíjajú novátorské a netradičné aktivity v regióne BSK, podporujú rozvoj cestovného ruchu a poskytovanie sociálnych služieb v regióne BSK, ozdravenie a ochranu životného prostredia, zachovanie a rozvíjanie kultúrneho dedičstva na území BSK,
  - o spolufinancovania projektov podporovaných z fondov Európskej únie,
  - o organizovania vzdelávacích aktivít, kultúrnych podujatí, spomienkových akcií a pod.,
  - o organizovania športových podujatí a športových súťaží alebo účasti na nich v Slovenskej republike alebo zahraničí

Podmienky poskytnutia dotácií:

- Dotáciu podľa tohto nariadenia možno poskytnúť na základe písomnej žiadosti o poskytnutie dotácie (ďalej len „žiadosť“) podanej do podateľne Úradu BSK alebo doručenej na adresu BSK. Žiadosť vyplní a zaregistruje žiadateľ elektronicky, prostredníctvom elektronického informačného systému (<https://brds.sk/podanie-ziadosti/>) a následne ju vytlačí.
- V prípade podania žiadosti prostredníctvom elektronickej služby BSK (týka sa tých žiadateľov, ktorí sú držiteľmi občianskeho preukazu vybaveného čipom, a ktorí sa rozhodnú podať žiadosť inak ako prostredníctvom elektronického informačného systému), žiadateľ nemusí podávať žiadosť spôsobom uvedeným v odseku 1.
- Žiadosti v rámci dotačných schém sa podávajú najneskôr do termínu stanoveného v príslušnej výzve.
- Individuálne žiadosti sa podávajú **celoročne, najmenej 45 dní pred začiatkom realizácie projektu**, najneskôr však do **30. septembra príslušného rozpočtového roka**, v ktorom sa projekt na daný účel realizuje. Predseda BSK môže rozhodnúť o výnimke z tejto lehoty.
- Žiadosti zaregistrované prostredníctvom elektronického informačného systému alebo elektronickej služby BSK, podané v riadnom termíne budú po ukončení registrácie zverejnené na webovom sídle Úradu BSK.

Bližšie informácie o poskytovaní dotácií BSK ako aj aktuálne výzvy na webovej stránke <https://brds.sk/>

Znenie VZN BSK o poskytovaní dotácií z rozpočtu BSK je dostupné na stránke:

<http://www.region-bsk.sk/clanok/poskytovanie-dotacii-v-roku-2016-423072.aspx>

Zastupiteľstvo schvaľuje každoročne spravidla do **30. septembra**, najneskôr však do **31. októbra** znenie konkrétnych výziev na predkladanie žiadostí pre jednotlivé dotačné schémy na nasledujúci kalendárny rok, vypracované príslušnými gesčnými odbormi Úradu BSK v zmysle priorít, vychádzajúcich najmä zo strategických dokumentov a politík BSK, prerokované s príslušnými gesčnými komisiami a dotačnou komisiou. Zastupiteľstvo môže rozhodnúť o výnimke z tejto lehoty.

Kontakt:

Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16
P.O. Box 106
820 05 Bratislava 25

Bližšie informácie o dotačných schémach, ako aj konzultácie počas trvania výzvy poskytnú referenti Úradu BSK, ktorých kontakty nájdete na webovej stránke <https://brds.sk/contact/>

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančný mechanizmus Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) a Nórsky finančný mechanizmus predstavujú dva osobitné nástroje finančnej pomoci založené na spoločných princípoch. Táto pomoc je financovaná zo zdrojov Nórska, Islandu a Lichtenštajnska, pričom príspevok Nórska tvorí približne 97% z celkového objemu disponibilných finančných zdrojov.

Projekty žiadateľov z verejného a tretieho sektora sú spolufinancované do výšky 15% zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, čo predstavuje významný príspevok Slovenska k celkovému objemu zdrojov týchto finančných mechanizmov.

Dňa 16.01.2014 boli podpísané dodatky k Memorandám o porozumení pre implementáciu Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu na roky 2014 – 2021, čím Slovenská republika získala celkovú alokáciu v objeme 113,1 mil. eur, pričom FM EHP je vo výške 54,9 mil. eur a NFM je vo výške 58,2 mil. eur.

Základnými cieľmi Finančného mechanizmu EHP 2014 – 2021 je prispieť k znižovaniu hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskom hospodárskom priestore a k posilneniu bilaterálnych vzťahov medzi prispievateľskými štátmi a prijímateľskými štátmi prostredníctvom finančných príspevkov v prioritných oblastiach.

Hlavné oblasti podpory sú:

- Zvýšenie konkurencieschopnosti zelených priemyslov a vytvorenie zelených pracovných miest
- Prevencia a boj s domácim násilím
- Posilnenie odolnosti voči povodniam a zvýšenie informovanosti verejnosti o možnostiach prevencie záplav

- Posilnenie cezhraničnej spolupráce s Ukrajinou
- Podporenie sociálnej inklúzie Rómov

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Prispôsobenie sa zmeny klímy
- b) Zelené inovácie v priemysle
- c) Sociálna inklúzia
- d) Cezhraničná spolupráca
- e) Kultúrne dedičstvo
- f) Domáce a násilie

Oprávnení prijímateľa: budú upresnení vo výzve

Oprávnené územie: územie Slovenskej republiky

Oprávnené aktivity a výdavky, hodnotiace kritériá, **aktuálne výzvy** ako aj bližšie detaily budú súčasťou výzvy, ktorá bude zverejnená na webovej stránke <http://www.eeagrants.sk/48-sk/vyzvy/> alebo na <http://eeagrants.org/opencalls/search?country=slovakia&programme=&submit=Search>

Kontakt:

Národný kontaktný bod

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Odbor riadenia a implementácie Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu

Nám. slobody 1

813 70 Bratislava

Slovenská republika

mail: eeagrants@vlada.gov.sk

Tel.: 02/ 5729 5516

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

Program švajčiarsko-slovenskej spolupráce má dva hlavné ciele - prispieť k zníženiu hospodárskych a sociálnych rozdielov medzi Slovenskou republikou a vyspelejšími krajinami rozšírenej Európskej únie a prispieť, v rámci Slovenskej republiky, k zníženiu hospodárskych a sociálnych rozdielov medzi dynamicky rozvíjajúcimi sa mestskými oblasťami a štrukturálne slabšími okrajovými regiónmi.

Program švajčiarsko-slovenskej spolupráce zahŕňa národné a nadnárodné projekty, ktoré podporujú udržateľný, hospodársky a sociálne vyvážený rozvoj.

Bezpečnosť, stabilita a podpora reforiem:

- budovanie, posilňovanie a príprava kapacít a orgánov určených na prácu v území zasiahnutom prírodnými katastrofami
- vytváranie mobilných centier pre riadenie síl a funkčného vybavenia pri zásahoch na postihnutom území

- modernizácia materiálového a technického zabezpečenia stacionárneho a tiež mobilného monitoringu a detekčnej technológie pre prípady chemického a radiačného ohrozenia.

Životné prostredie a infraštruktúra:

- projekty v oblasti trvaloudržateľné vodné hospodárstvo a hospodárstvo odpadových vôd, zamerané predovšetkým na čistenie komunálnych odpadových vôd
- projekty v oblasti odpadové hospodárstvo : nakladanie s komunálnym odpadom a zneškodňovanie nebezpečného odpadu
- ochrana a regenerácia prírodného životného prostredia a krajiny najmä v geografickej oblasti zamerania, s osobitou pozornosťou zameranou na sústavu NATURA 2000 a Karpatský dohovor
- monitoring a výskum lesných ekosystémov (zlepšenie prístrojového a iného technického vybavenia)

Ľudský a sociálny rozvoj:

- štipendijný fond pre programy pre vyššie stupne vzdelávania a postgraduálne štúdiá vo Švajčiarskej konfederácii
- rozvoj alebo skvalitnenie profesijných profilov (EQF – Európsky kvalifikačný rámec pre celoživotné vzdelávanie)
- vytvorenie alebo adaptovanie miestnych vzdelávacích kapacít pre podporu alebo stimuláciu miestneho hospodárskeho rozvoja
- presun od vstupnej investície k dosiahnutému výsledku (na úrovni znalostí, schopností a kvalifikácie)
- vypracovanie know – how pre predvídanie budúcich potrieb trhu práce.

Oprávnení žiadatelia: orgány verejného a súkromného sektora, ako aj mimovládne a neziskové organizácie, t.j. právnické subjekty pôsobiace vo verejnom záujme. Ďalej národné, regionálne a miestne orgány, vzdelávacie a výskumné inštitúcie a verejno-súkromné partnerstvá.

Oprávnené územie: 10 členských krajín, ktoré k EÚ pristúpili 1. mája 2004

Bližšie informácie o podmienkach podpory, oprávnených aktivitách a finančnom zabezpečení programu sú súčasťou prílohy 1 Rámcovej dohody medzi Vládou SR a Švajčiarskou federálnou radou o implementácii programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce na zníženie hospodárskych a sociálnych rozdielov v rámci rozšírenej Európskej únie http://www.swiss-contribution.sk/data/att/18388_subor.pdf

Oprávnenosť výdavkov

Celkové obdobie oprávnenosti na uskutočňovanie výdavkov zo ŠFM: **14. jún 2007 - 13. jún 2018.**

Ďalšie informácie poskytuje dokument Pravidlá a postupy implementácie Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce http://www.swiss-contribution.sk/data/att/18390_subor.pdf

Aktuálne výzvy:

Aktuálne výzvy sú zverejňované na stránke <http://www.swiss-contribution.sk/>

Kontakt

Odbor riadenia a implementácie Švajčiarskeho finančného mechanizmu
Úrad vlády SR

Námestie slobody 1
813 70 Bratislava
tel.: +421 2 57295 917
mail: sfm@vlada.gov.sk
Veľvyslanectvo Švajčiarskej konfederácie
Swiss Contribution Office
Michalská 12
811 01 Bratislava, Slovakia
Tel.: 02/ 5930 1124
Fax: 02/ 5930 1100
Email: bratislava@eda.admin.ch
www.swiss-contribution.ch/slovakia

Operačný program Ľudské zdroje 2014 – 2020

Prioritná os č.1: Vzdelávanie

Investičná priorita 1.1: Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu vrátane formálnych, neformálnych a bežných spôsobov vzdelávania za účelom opätovného začlenenia do vzdelávania a prípravy

Špecifický cieľ 1.1.1: Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov

Intervencie prispejú k pripravenosti detí na prechod na nadväzujúci stupeň vzdelávania, pripravenosti žiaka v základnom a strednom školstve na jeho budúce pôsobenie na pracovnom trhu, resp. na prechod na nasledujúci stupeň vzdelávania, a to podporou rovnakého prístupu ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelaniu. Špecifická pozornosť bude venovaná zvyšovaniu profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov

Oprávnení prijímatelia:

- priamo riadené organizácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
- regionálna a miestna samospráva
- materské, základné školy, stredné a vysoké školy
- vzdelávacie inštitúcie
- rozpočtové a príspevkové organizácie štátu a VÚC
- ústredné orgány štátnej správy
- profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory
- mimovládne neziskové organizácie
- podnik z verejného sektora
- podnikateľské subjekty
- záujmové združenia právnických osôb

Príklady aktivít:

- aktivity prispievajúce k vyrovnávaniu znevýhodnenia žiakov a zabezpečeniu rovnosti príležitostí vo výchovno-vzdelávacom procese
- zabezpečenie učebných pomôcok, textov a metodických materiálov pre potreby kvalitného inkluzívneho vzdelávania
- tvorba, inovácia, realizácia vzdelávacích programov zameraných na podporu inkluzívneho vzdelávania, napr. realizácia celodenného výchovného systému, pôsobenie pedagogických asistentov a odborných zamestnancov,
- aktivity rozvíjajúce spoluprácu s rodičmi a komunitou
- aktivity podporujúce interkultúrne prostredie s cieľom predchádzania segregácie¹⁷ na školách a v triedach(napr. prostredníctvom vytvárania a realizácie lokálnych akčných plánov pre inkluzívne vzdelávanie)
- podpora inovatívnych a alternatívnych foriem vzdelávania a vyučovacích metód
- kariérne a výchovné poradenstvo
- skvalitňovanie diagnostikovania a rediagnostikovania detí a žiakov s cieľom predchádzať neodôvodnenému odkladaniu začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky, školskej neúspešnosti detí a ich zaraďovaniu do špeciálnych tried a škôl
- aktivity zamerané na vytváranie vhodných podmienok pre spoločné vzdelávanie majority a detí/žiakov so ŠVVP s ohľadom na deti/žiakov pochádzajúcich z MRK
- podpora spolupráce v oblasti výmeny skúseností vo výchovno-vzdelávacom procese (napr. bestpractice, zdieľanie informácií a sieťovanie medzi školami, relevantnými inštitúciami a pod.)
- tvorba, inovácia, realizácia vzdelávacích programov zameraných na zvýšenie prírodovedných, matematických, environmentálnych, jazykových, IKT zručností vrátane finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia
- hodnotenie systému vzdelávania a úrovne zvyšovania gramotnosti žiakov vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- podpora rozvoja a overovanie kľúčových kompetencií a gramotnosti detí/žiakov
- podpora modelov hodnotenia a sebahodnotenia škôl a školských zariadení
- identifikácia a zhodnotenie úrovne kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov
- podpora aktivít mobility (synergia s programom Erasmus)
- aktivity zamerané na mentoring a tútoring za účelom prevencie predčasného ukončovania školskej dochádzky a prechodu na nasledujúci stupeň vzdelávania u detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- aktivity zamerané na zlepšenie školskej úspešnosti žiakov vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- aktivity zamerané na neformálne, informálne a záujmové vzdelávanie, napr. learning by doing
- aktivity zamerané na zapojenie odborníkov z iných sektorov do procesu vzdelávania
- tvorba, realizácia a kontrola štandardov kvality ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov s ohľadom aj na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania
- tvorba, resp. inovácia a realizácia programov kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov s dôrazom na inkluzívny aspekt

- podpora rozvoja kľúčových kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov vrátane oblasti jazykových a IKT zručností
- uskutočňovanie stáží a praktickej prípravy pedagógov v nadväznosti na prepojenie teoretickej a praktickej výučby s ohľadom na inkluzívny rozmer vzdelávania.

Výsledky:

- zvýšenie matematických, prírodovedných, jazykových a IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia detí a žiakov
- zvýšenie uplatnenia modelu inkluzívneho vzdelávania na školách
- zlepšenie študijných výsledkov žiakov ohrozených školským neúspechom
- vytváranie vhodných podmienok pre vzdelávanie s dôrazom na uplatňovanie rovnakého prístupu ku vzdelaniu
- zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov v súlade s kvalifikačnými požiadavkami a potrebami

Investičná priorita 1.2 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a učňovského vzdelávania

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce

Dôležitá úloha z hľadiska atraktivity a dlhodobej udržateľnosti systému odborného vzdelávania a prípravy (OVP) spočíva v jeho flexibilita a adaptabilnosti pre čo najrýchlejšiu reakciu na zmeny v potrebách kvalifikácií vrátane trendov dopytu po kvalifikáciách s cieľom upraviť profil absolventa v súlade s potrebami praxe a zabezpečiť mu čo najlepšie uplatnenie. V tomto zmysle je potrebné vyhodnocovať študijné a učebné odbory s nedostatočným počtom absolventov pre potreby praxe ako aj tých, ktoré sú nad rozsah týchto potrieb. V rámci obsahu a metód vzdelávania je potrebné programy spracovávať v spolupráci so zamestnávateľmi. Osobitná pozornosť musí byť venovaná aj uchádzačom a žiakom so ŠVVP, ktorí sú v dôsledku znevýhodnenia v kombinácii so súvisiacimi sociálnymi faktormi znevýhodnení v prístupe k odbornému vzdelávaniu resp. k jeho dokončeniu. Neoddeliteľnou súčasťou zvyšovania kvality OVP je aj zvyšovanie kvality profesijných kompetencií pedagógov.

Oprávnení prijímatelia:

- priamo riadené organizácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
- regionálna a miestna samospráva
- základné školy a stredné školy
- vzdelávacie inštitúcie
- rozpočtové a príspevkové organizácie štátu a VÚC

- ústredné orgány štátnej správy
- profesijné organizácie, zamestnávateľské zväzy, asociácie a komory
- mimovládne neziskové organizácie
- podnik z verejného sektora
- podnikateľské subjekty
- záujmové združenia právnických osôb

Príklady aktivít:

- zavádzanie a uplatňovanie účasti žiakov na praktickom vyučovaní priamo na pracoviskách zamestnávateľa
- poradenstvo a propagácia odborného vzdelávania a prípravy žiakov ZŠ (aj v spolupráci s rodičmi) s prihliadnutím na potreby trhu práce a požiadavky zamestnávateľov
- odborné a kariérne poradenstvo
- podpora partnerstiev škôl so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, zamestnávateľskými zväzmi, asociáciami a komorami pri tvorbe, inovácii a realizácii vzdelávania
- prognózovanie a monitorovanie potrieb trhu práce v spolupráci s MPSVR SR vo väzbe na zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy
- tvorba, inovácia, realizácia vzdelávacích programov zameraných na zvýšenie kompetencií potrebných pre prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce (napr. jazykové, IKT zručnosti a finančná gramotnosť vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia)
- vytvorenie sústavy indikátorov a deskriptorov zabezpečenia kvality počiatočného odborného vzdelávania v súlade s odporúčaním EQAVET
- monitoring, evaluácia, tvorba a zabezpečenie kvality výstupov vzdelávania napr. formou účasti zamestnávateľa na ukončení štúdia
- podpora aktivít mobility v oblasti odborného vzdelávania (synergia s programom Erasmus+)
- podpora inovatívnych a alternatívnych foriem vzdelávania a vyučovacích metód
- podpora rozvoja a overovania kľúčových kompetencií a gramotností žiakov v oblasti odborného vzdelávania a prípravy
- projekty zamerané na vytváranie cvičných firiem vrátane rozšírenia predmetu cvičná firma
- poradenstvo pre žiakov so ŠVVP vrátane žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia ako aj marginalizovaných komunit ako sú napr. Rómovia
- prípravné kurzy pre žiakov so ŠVVP vrátane marginalizovaných komunit ako sú napr. Rómovia
- tvorba, realizácia a kontrola štandardov kvality ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov s ohľadom aj na zabezpečenie inkluzívneho vzdelávania
- tvorba, resp. inovácia a realizácia programov kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov s dôrazom na inkluzívny aspekt a potreby trhu práce
- podpora rozvoja kľúčových kompetencií, predovšetkým v oblasti jazykových a IKT zručností
- uskutočňovanie stáží a praktickej prípravy pedagógov v nadväznosti na prepojenie teoretickej a praktickej výučby a potreby trhu práce.

Výsledky:

- zavedenie prvkov duálneho školstva do systému OVP
- zvýšenie atraktivity odborného vzdelávania

- zvýšenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov v procese OVP v súlade s kvalifikačnými požiadavkami a potrebami
- zvýšenie matematických, prírodovedných, technických, jazykových a IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia žiakov ZŠ a SŠ
- zvýšené uplatnenie modelu intenzívneho vzdelávania na školách

Prioritná os č.3 Zamestnanosť

Investičná priorita 3.2 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladienia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu

---

Špecifický cieľ 3.2.1 Zlepšením podmienok pre zosúladenie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien

Zlepšenie dostupnosti kvalitných služieb starostlivosti o dieťa by bolo prínosné nielen z hľadiska zvýšenia zamestnanosti žien, ale aj z hľadiska celkového psychického a mentálneho vývoja detí, rozvoja ich sociálnych zručností vrátane pripravenosti vstúpiť do vzdelávacieho procesu.

Oprávnení prijímatelia:

- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny
- štátne rozpočtové a príspevkové organizácie
- obce a mestá
- združenia miest a obcí
- VÚC a úrady samosprávneho kraja
- základné školy
- stredné školy
- verejné a štátne vysoké školy
- špeciálne školy
- štátne vzdelávacie inštitúcie
- školské zariadenia a inštitúcie verejného sektora pôsobiace v systéme poradenstva
- inštitúcie verejnej správy, verejné organizácie, univerzity a vysoké školy, všetky školy, výskumné pracoviská, vzdelávacie inštitúcie
- občianske združenie
- miestne akčné skupiny
- nadácie
- mimovládne neziskové organizácie
- záujmové združenie právnických osôb
- zamestnávateľia - podnikateľské subjekty
- subjekty poskytujúce služby starostlivosti o deti do troch rokov veku

Príklady aktivít:

- podpora zosúladovania rodinného a pracovného života poskytovaním príspevku na starostlivosť o dieťa do veku 3 rokov,

- podpora zariadení a služieb pre deti za účelom zosúladovania rodinného a pracovného života (jasle, škôlky, opatrovatelky a pod.) a podpora podnikania v oblasti služieb starostlivosti o deti s dôrazom na inovatívne prístupy,
- vytváranie efektívnych nástrojov pre začleňovanie matiek/rodičov s malými deťmi na trh práce najmä po návrate z rodičovskej dovolenky cez tvorbu flexibilných foriem pracovných miest a inovatívnych mechanizmov pre zvyšovanie flexibility práce (vytváranie, udržiavanie a rozvíjanie zručností, posilňovanie kontinuity a kontaktu s pracoviskom, mentoring, vzdelávanie a prípravu pre trh práce osôb s rodičovskými povinnosťami atď.),
- podpora súkromných a verejných inštitúcií pri vytváraní a podpore služieb starostlivosti o deti,
- zavádzanie auditov zameraných na zosúladenie rodinného a pracovného života (audit rodina a práca) a oceňovanie príkladov dobrých zamestnaneckých politík, podpora sieťovania a výmeny skúseností medzi zamestnávateľmi, odbormi a odbornou verejnosťou,
- podpora a poradenstvo pri tvorbe a implementácii programov a plánov zameraných na zosúladenie rodinného a pracovného života v podnikoch a inštitúciách.

Výsledky:

- zvýšenie zamestnanosti rodičov najmä žien s deťmi vo veku do 3 r./6 r.
- zvýšenie počtu zariadení služieb starostlivosti o deti najmä vo veku do 3 r.
- zvýšená ponuka flexibilných alebo inovatívnych foriem práce

Špecifický cieľ 3.2.2 Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu a v príprave na povolanie

Oprávnení prijímatelia:

- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny
- štátne rozpočtové a príspevkové organizácie
- obce a mestá
- združenia miest a obcí
- VÚC a úrady samosprávneho kraja
- základné školy
- stredné školy
- verejné a štátne vysoké školy
- špeciálne školy
- štátne vzdelávacie inštitúcie
- školské zariadenia a inštitúcie verejného sektora pôsobiace v systéme poradenstva
- inštitúcie verejnej správy, verejné organizácie, univerzity a vysoké školy, všetky školy, výskumné pracoviská, vzdelávacie inštitúcie
- občianske združenie
- miestne akčné skupiny
- nadácie
- mimovládne neziskové organizácie
- záujmové združenie právnických osôb
- zamestnávateľia - podnikateľské subjekty

- subjekty poskytujúce služby starostlivosti o deti do troch rokov veku

Príklady aktivít:

- podpora opatrení a nástrojov vedúcich k znižovaniu horizontálnej a vertikálnej rodovej segregácie na trhu práce a rodového mzdového rozdielu (plány / stratégie rodovej rovnosti na úrovni podnikov, rodové audity a pod.)
- podpora uplatňovania rodového hľadiska v relevantných politikách a opatreniach a zlepšenie monitorovania, zberu údajov a hodnotenia politik vrátane posilnenia expertného zázemia rodového výskumu a rodových analýz
- inštitucionálne posilnenie rodovej rovnosti na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, podpora sieťovania a organizácií a inštitúcií, ktoré rovnosť zavádzajú alebo presadzujú
- podpora organizácií a zamestnávateľov, presadzujúcich inovatívne metódy a prístupy pre spravodlivejšie rozdelenie neplatennej práce medzi mužmi a ženami a aktívneho otcovstva
- podpora opatrení na zvyšovanie povedomia v oblasti rodovej rovnosti - osvetová a vzdelávacia činnosť a informačné kampane zamerané na presadzovanie rodovej rovnosti
- podpora opatrení pre rodovú desegregáciu vo vzdelávaní, výbere povolania a v príprave naň, najmä aktívne podporovať prístup žien k vzdelávaniu a príprave na povolanie v tzv. typicky mužských odboroch a naopak a tým zvyšovanie zastúpenia žien v technických a iných netradičných odboroch vs. zastúpenia mužov vo feminizovaných sektoroch
- opatrenia zamerané na zvýšenie povedomia o rodovej rovnosti v rámci vyučovacieho procesu a zavádzanie systému rodovo citlivého vzdelávania vrátane prípravy pedagogických pracovníkov/čok a podpora vytvárania a implementácia študijných odborov, programov vzdelávania a tréningov rodovej rovnosti a budovanie inštitucionálneho zázemia
- podpora informovanosti a organizovanie informačno-osvetových kampaní o otázkach rodovej rovnosti vo vzdelávaní a príprave na povolanie vrátane vzdelávacích aktivít, ktoré prispievajú k odstráneniu stereotypného prístupu a predsudkov voči ženám a znevýhodneným skupinám

Výsledky:

- zníženie rozdielu v miere zamestnanosti a ekonomickej aktivity medzi ženami a mužmi zvýšením zamestnanosti a ekonomickej aktivity žien
- zníženie rodového mzdového rozdielu
- zníženie horizontálnej segregácie zvýšením zastúpenia žien a mužov v „netradičných“ povolaniach a v príprave na ne
- zvýšenie zastúpenia žien v ekonomických rozhodovacích pozíciách a medzi podnikateľmi (zníženie vertikálnej segregácie na trhu práce)
- zníženie rodových rozdielov v rozdelení neplatennej práce najmä v oblasti starostlivosti v rámci rodiny

Prioritná os č.4 Sociálne začlenenie

Investičná priorita 4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnanosti

Špecifický cieľ 4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce

Oprávnení prijímatelia:

- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny
- štátne rozpočtové, príspevkové, preddavkové organizácie a mimovládne neziskové organizácie
- obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto
- združenia miest a obcí
- VÚC, úrady samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zriaďovateľom alebo zakladateľom je VÚC
- záujmové združenie právnych osôb
- poskytovatelia sociálnych služieb
- subjekty vykonávajúce opatrenia v oblasti ochrany detí a o sociálnej kurately,
- občianske združenia
- miestne akčné skupiny
- nadácie
- Slovenský Červený kríž
- zamestnávateľia – podnikateľské subjekty
- subjekty sociálnej ekonomiky
- medzinárodné organizácie

Príklady aktivít:

- podpora zefektívnenia súčasných a zavedenia nových nástrojov za účelom zvýšenia aktivity ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením
- podpora zvyšovania profesionality výkonu a rozvoj ľudských zdrojov v oblasti výkonu a služieb sociálnej inklúzie pre štátnu správu, samosprávu a mimovládne organizácie prostredníctvom vytvorenia systému celoživotného vzdelávania
- podpora profesionalizácie sociálnej práce a iných odborných činností v prirodzenom prostredí, otvorenom prostredí, náhradnom prostredí a na komunitnej úrovni, napr. terénna sociálna práca a komunitné centrá
- podpora výkonu práce v otvorenom prostredí (streetwork) pre vybrané cieľové skupiny, napr. ľudia bez prístrešia, osoby drogovu závislé, atď.
- posilniť kapacity subjektov pôsobiacich v oblasti sociálneho začlenenia za účelom poskytovania cielených, individuálnych opatrení
- podpora zavádzania systémových zmien a inovatívnych riešení (napr. v oblasti poskytovania starostlivosti o maloletých bez sprievodu a obeť obchodovania s ľuďmi za účelom zefektívnenia ich integrácie do spoločnosti a na trh práce)
- podpora vedy, výskumu a inovácií v oblasti sociálneho začlenenia s dôrazom na aktívne začlenenie

- podpora efektivity systému ochrany práv a právom chránených záujmov ohrozených skupín osôb, vrátane jeho inštitucionálneho zabezpečenia (napr. podpora koordinácie systémov zameraných na ochranu práv a právom chránených záujmov dieťaťa /sociálnoprávna ochrana detí, výchova a vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, ochrana a bezpečnosť, starostlivosť súdu o maloletých)
- podpora komplexného a holistického prístupu k riešeniu situácie ľudí viacnásobne znevýhodnených za účelom ich uplatnenia na trhu práce a sociálneho začlenenia do spoločnosti
- podpora účasti znevýhodnených skupín a ich reprezentatívnych organizácií na príprave, monitorovaní, hodnotení a implementácii relevantných politik
- podpora rozvoja vybraných druhov sociálnych služieb za účelom zabezpečenia primeraného prístrešia
- podpora zameraná na získanie a udržateľnosť bývania zavedením finančnej podpory pre ľudí, ktorí si v dôsledku zlepšenia svojej príjmovej a sociálnej situácie musia hľadať prácu mimo svojho bydliska
- podpora programov finančnej gramotnosti, riadenia dlhu a sporenia ako nástroja pre uľahčenie vstupu na otvorený TP, s cieľom zvýšiť informovanosť v oblasti finančných služieb, mikropôžičkových a sporiacich programov vrátane podporných činností
- podpora integrácie ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením na trh práce prostredníctvom subjektov vznikajúcich v rámci sociálnych inovácií
- podpora zavedenia sociálnych aspektov vo verejnom obstarávaní
- podpora udržateľnosti a dostupnosti pomoci pri odkázanosti na pomoc inej osoby pri sebaobslužbe, vrátane podpory výskumu nových nástrojov pomoci a systémových riešení, a to v nadväznosti na starnutie populácie a z neho vyplývajúce dôsledky
- pomoc a podpora mladým NEET pri ich aktívnom sociálnom začleňovaní.

Výsledky:

- zvýšiť aktivitu osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením za účelom ich lepšieho uplatnenia na trhu práce
- lepšie uplatnenie na trhu práce znevýhodnených nezamestnaných zlepšením prístupu k bývaniu
- zlepšiť prístup ku kvalitným službám na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Špecifický cieľ 4.1.2 Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie

Oprávnení prijímatelia:

- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny
- štátne rozpočtové, príspevkové, preddavkové organizácie a mimovládne neziskové organizácie
- obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto
- združenia miest a obcí

- VÚC, úrady samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zriaďovateľom alebo zakladateľom je VÚC
- záujmové združenie právnych osôb
- poskytovatelia sociálnych služieb
- subjekty vykonávajúce opatrenia v oblasti ochrany detí a o sociálnej kurately,
- občianske združenia
- miestne akčné skupiny
- nadácie
- Slovenský Červený kríž
- zamestnávateľia – podnikateľské subjekty
- subjekty sociálnej ekonomiky
- medzinárodné organizácie

Príklady aktivít:

- podpora a propagácia uplatňovania inkluzívnych politík pre príslušníčky a príslušníkov MRK (napr. verejné ocenenie a uznanie obciam a mestám za zavádzanie a rozvíjanie politík, ktoré prispievajú k odstraňovaniu predsudkov a stereotypov a prispievajú k sociálnemu začleneniu; podpora a propagácia pozitívnych príkladov v organizáciách verejnej správy pre ostatných zamestnávateľov zamestnávaním znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie)
- podpora senzibilizačných a vzdelávacích aktivít zameraných na znižovanie a predchádzanie diskriminácie pre zamestnávateľov, s dôrazom na MSP
- vzdelávanie pracovníkov prvého kontaktu (zamestnancov úradov, zariadení sociálnych služieb a pod.) v oblasti predchádzania a boja so všetkými formami diskriminácie (obchodné združenia, podniky, najmä MSP)
- podpora aktivít zameraných na elimináciu negatívnych stereotypov majority a jej senzibilizácia vo vzťahu k Rómom, šírenie myšlienok tolerancie, akceptácie odlišností a zlepšovanie postojev mladých ľudí voči znevýhodneným skupinám obyvateľstva
- aktivity zamerané k zvýšeniu informovanosti o predchádzaní všetkých foriem diskriminácie a spôsobom ochrany pred ňou
- podpora vzdelávania a rozširovania vedomostí zamestnancov verejnej správy o všetkých skupinách obyvateľov, ktorí sú, resp. môžu byť ohrození niektorou z foriem diskriminácie, podpora profesionálneho správania zamestnancov VS prostredníctvom školení a vzdelávania
- podpora rozvoja politiky rovnosti na celoštátnej úrovni a podpora výmeny dobrej praxe, podporovanie diverzity so zameraním na podnikanie
- podpora rozvoja služieb, opatrení pre obeť násilia, najmä pre ženy
- informačná kampaň zameraná na zvyšovanie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím (konferencie, odborné prednášky, brožúry)
- podpora inštitucionálneho rozvoja špecializovaných poradenských služieb slúžiacich na boj proti všetkým formám diskriminácie, vrátane právneho poradenstva v oblasti diskriminácie na trhu práce
- Podpora zamestnávateľov a inštitúcií pri predchádzaní diskriminácie, zavádzaní manažmentu rozmanitosti a vzdelávania k nim vrátane uplatňovania dočasných vyrovnávacích opatrení
- Podpora spolupráce sociálnych partnerov s odbornou verejnosťou pri koncipovaní, tvorbe a implementácii antidiskriminačných politík

- Podpora výskumu a vývoja univerzálneho navrhovania tovarov a služieb, zariadení a vybavenia v zmysle čl. 2 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
- Podpora výskumu, vývoja a dostupnosti využívania nových technológií, pomôcok na mobilitu a zariadení vhodných pre osoby so zdravotným postihnutím

Výsledky:

- zlepšenie mechanizmov prevencie, eliminácie všetkých foriem diskriminácie a uplatňovania dočasných vyrovnávacích opatrení
- zlepšenie mechanizmov na predchádzanie viacnásobnej diskriminácie Rómov
- zvýšenie informovanosti o predchádzaní všetkých foriem diskriminácie a spôsobom ochrany pred ňou
- zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím a ich prínose k spoločnosti
- zvýšenie počtu inštitúcií, uplatňujúcich manažment rozmanitosti a vzdelávanie k nemu

Investičná priorita 4.2 Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

---

Špecifický cieľ 4.2.1 Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť

Okrem samotnej realizácie prechodu je potrebné posilniť systematické hodnotenie pokroku a efektívnosti prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť.

Oprávnení prijímatelia:

- ústredné orgány štátnej správy
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny
- štátne rozpočtové, príspevkové organizácie a mimovládne neziskové organizácie
- obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto
- združenia miest a obcí
- VÚC, úrady samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zriaďovateľom alebo zakladateľom je VÚC
- záujmové združenie právnych osôb
- poskytovatelia sociálnych služieb
- subjekty vykonávajúce opatrenia v oblasti ochrany detí a o sociálnej kurately
- občianske združenia
- miestne akčné skupiny
- nadácie
- Slovenský Červený kríž
- zamestnávateľia – podnikateľské subjekty
- subjekty sociálnej ekonomiky
- medzinárodné organizácie

Príklady aktivít:

- deinštitucionalizácia existujúcich zariadení sociálnych služieb (prechod klientov z existujúcich zariadení sociálnych služieb do komunitných služieb prostredníctvom realizácie podporných aktivít napr. práca s klientom a jeho rodinou, práca a vzdelávanie zamestnancov zariadení pri prechode z inštitucionálnej starostlivosti na komunitné služby)
- deinštitucionalizácia existujúcich zariadení náhradnej starostlivosti (aktivity na zníženie negatívnych vplyvov inštitúcie na vývin dieťaťa v náhradnej starostlivosti napr. špecifické programy na sanáciu rodín, na predchádzanie a riešenie konfliktných situácií v rodine, na podporu kompletnosti opatrení vykonávaných v zariadení, na podporu interdisciplinárnej spolupráce na riešeníach a pod.)
- podpora deinštitucionalizácie v oblasti špecializovanej psychiatrickej zdravotnej starostlivosti (napr. podpora rozvoja integrovaných ambulantných a terénnych služieb a starostlivosti v oblasti špecializovanej psychiatrickej zdravotnej starostlivosti na komunitnej úrovni; vzdelávanie a príprava zdravotných pracovníkov a profesionálov na prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v oblasti špecializovanej psychiatrickej zdravotnej starostlivosti a iné)
- podpora deinštitucionalizácie špeciálnych výchovných zariadení (napr. prechodom na komunitnú úroveň a starostlivosť rodinného typu, realizácia podporných aktivít, vzdelávania a rozvoja kľúčových kompetencií zapojených subjektov)
- podpora rozvoja vybraných sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom predchádzania umiestňovania klientov do zariadení (napr. služby včasnej intervencie, podpora samostatného bývania, podporované bývanie, podpora sociálnej práce s rodinami v ich prirodzenom prostredí, podpora opatrovateľskej služby a iné)
- podpora rozvoja a vzdelávania zamestnancov, ktorí poskytujú služby alebo zabezpečujú starostlivosť o klientov a kľúčových aktérov v procese deinštitucionalizácie
- podpora zriaďovateľov pri vytváraní personálnych zdrojov pre manažovanie procesov deinštitucionalizácie a rozvoja komunitnej starostlivosti
- podpora programov a aktivít zameraných na klientov v procese deinštitucionalizácie a komunitných službách (napr. podpora individuálnych plánov v sociálnych službách, individuálnych plánov rozvoja osobnosti dieťaťa, špecifickej prípravy klientov)
- podpora hodnotiacich a monitorovacích systémov na sledovanie dosahovania pokroku
- podpora inovatívnych prístupov v rámci interdisciplinárnej spolupráce v oblasti inklúzie osôb so zdravotným postihnutím
- podpora výkonu odborných činností (sociálnej práce, psychológie, pedagogiky a iné) v prirodzenom prostredí klientov a systémových zmien
- podpora osvetu a informačných kampaní s cieľom poskytnúť širšej verejnosti informácie o deinštitucionalizácii a príkladoch dobrej praxe

Výsledky:

- zvýšiť percentuálny pomer sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou a terénnou formou na úrovni komunity k celoročným a týždenným pobytovým sociálnym službám
- zvýšiť počet nových zariadení sociálnych služieb s pobytovou formou na komunitnej úrovni, ktoré spĺňajú všeobecné kvalitatívne a kvantitatívne podmienky komunitných služieb a sú v súlade s národnými a medzinárodnými dokumentmi v oblasti deinštitucionalizácie. Kapacita

objektov podporených pobytových sociálnych služieb musí byť najviac 6 obyvateľov v jednej bytovej jednotke a maximálne 2 bytové jednotky v jednom objekte zariadenia

- zvýšiť percentuálny pomer detí mimo vlastnej rodiny umiestnených v náhradnom prostredí na komunitnej úrovni (vo formálnej starostlivosti príbuzných a blízkych, pestúnskej starostlivosti, predosvojiteľskej starostlivosti, v osobnej starostlivosti poručníka, v profesionálnych rodinách DeD a v samostatných skupinách v rodinných domoch/bytoch DeD) k deťom umiestneným v skupinách zariadení (detské domovy zriadené ako centrá detí, domovy sociálnych služieb, reedukačných zariadeniach)

Špecifický cieľ 4.2.2 Vytvoriť štandardné klinické postupy a štandardné postupy pre výkon prevencie a začleniť ich do celoštátneho systému zdravotnej starostlivosti

Oprávnení prijímatelia:

- ústredné orgány štátnej správy
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny
- štátne rozpočtové, príspevkové organizácie a mimovládne neziskové organizácie
- obce a mestá a právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec alebo mesto
- združenia miest a obcí
- VÚC, úrady samosprávneho kraja a právnická osoba, ktorej zriaďovateľom alebo zakladateľom je VÚC
- záujmové združenie právnych osôb
- poskytovatelia sociálnych služieb
- subjekty vykonávajúce opatrenia v oblasti ochrany detí a o sociálnej kurately
- občianske združenia
- miestne akčné skupiny
- nadácie
- Slovenský Červený kríž
- zamestnávateľia – podnikateľské subjekty
- subjekty sociálnej ekonomiky
- medzinárodné organizácie

Príklady aktivít:

- tvorba a zavedenie nových a inovovaných štandardných postupov pre výkon prevencie
- tvorba a zavedenie nových a inovovaných štandardných klinických postupov s primárnym zameraním na najčastejšie a najzávažnejšie druhy ochorení
- vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov za účelom zabezpečenia správnej aplikácie štandardizovaných postupov v medicínskej praxi

Výsledky:

- zavedenie jednotných klinických postupov pre diagnostiku a liečbu najzávažnejších a najčastejšie sa vyskytujúcich ochorení na všetkých úrovniach poskytovania zdravotnej starostlivosti

- zníženie podielu pacientov odporučených z úrovne primárnej zdravotnej starostlivosti na vyšetrenie do vyšších úrovní zdravotnej starostlivosti
- zavedenie jednotných postupov pre výkon prevencie na úrovni primárnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti zameraných na účinnú prevenciu spoločensky najzávažnejších druhov ochorení
- zvýšenie podielu pacientov, ktorí absolvovali preventívnu prehliadku u lekára pre dospelých

Operačný program Kvalita životného prostredia 2014 – 2020

Prioritná os č.1 Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Investičná priorita 1.1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1.1.1 Zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov

Realizáciou aktivít dôjde k zvýšeniu podielu zhodnotených odpadov. Zvýši sa kapacita v rámci systémov triedeného zberu komunálnych odpadov a zefektívni sa ich fungovanie. Výsledkom by mal byť zvýšený podiel zhodnocovaných odpadov v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva

AKTIVITA A: Podpora nástrojov informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov, na podporu triedeného zberu odpadov a zhodnocovanie odpadov

Oprávnení prijímatelia:

- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu
- subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- subjekty územnej samosprávy
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

AKTIVITA B: Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu nie nebezpečných odpadov vrátane podpory systému triedeného zberu komunálnych odpadov a podpory predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

Oprávnení prijímatelia:

- MŽP SR alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie
- MV SR – okresné úrady
- subjekty územnej samosprávy
- združenia fyzických alebo právnických osôb
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby
- fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

AKTIVITA C: Príprava na opätovné použitie a recyklácia nebezpečných odpadov

Oprávnení prijímatelia:

- MŽP SR alebo ním zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie
- subjekty územnej samosprávy
- združenia fyzických alebo právnických osôb

- fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

Všeobecné zásady výber projektov:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom operačného programu je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou RIÚS

Osobitné zásady výberu projektov:

- v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva budú prioritizované projekty zamerané na predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadov
- podporené budú iba projekty, ktoré prispievajú k plneniu cieľov vyplývajúcich z aktuálneho Programu odpadového hospodárstva SR vo väzbe na merateľné ukazovatele projektu a požiadavky vyplývajúce z právnych predpisov EÚ vo vzťahu k jednotlivých prúdom odpadov
- v oblasti predchádzania vzniku odpadov budú podporené projekty, ktoré prispievajú k plneniu cieľov vyplývajúcich z aktuálneho Programu predchádzania vzniku odpadu SR (PPVO SR) – porovnanie zamerania projektu na predchádzanie vzniku odpadu s cieľmi uvedenými v PPVO SR
- v rámci výberu projektov bude zohľadnený aspekt inovatívnosti technológií idúcich nad rámec noriem EÚ tam, kde je to uplatniteľné podľa platných právnych predpisov, prípadne budú v rámci výberu projektov zvýhodňované riešenia umožňujúce priblíženie sa, resp. napĺňanie najambicióznejších štandardov vyplývajúcich z legislatívy EÚ v danej oblasti v prípade, že legislatíva EÚ definuje rozsah hodnôt, ktoré je potrebné dodržiavať
- prioritizované budú technológie, ktoré budú v súlade s kritériami na určovanie najlepšie dostupných techník (BAT) – porovnanie navrhovanej technológie zhodnocovania alebo recyklácie odpadov s príslušnými BREF dokumentmi, napr. „Reference Document on Best Available Techniques for the Waste Treatments Industries“
- v oblasti triedenia a zhodnocovania/recyklácie odpadov bude podpora projektov podmienená zohľadnením existujúcich kapacít a potrieb triedenia, zhodnocovania/recyklácie na národnej regionálnej a miestnej úrovni
- v oblasti predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, podpory systémov triedeného zberu komunálnych odpadov, prípravy na opätovné použitie a zhodnocovanie so zameraním na recykláciu odpadov bude zohľadňovaná aj východisková situácia obcí nachádzajúcich sa v aktuálne platnom Atlase rómskych komunít
- v prípadoch, v ktorých sa uplatňuje princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov, bude podpora projektov podmienená jeho dôsledným dodržiavaním s cieľom zamedziť duplicitnému financovaniu výdavkov

Investičná priorita 1.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

---

Špecifický cieľ 1.2.1 Zlepšenie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ

Špecifický cieľ zameraný na zlepšenie zberu, čistenia a vypúšťania komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov a v chránených vodohospodárskych oblastiach v aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov. Očakávanými výsledkami realizácie konkrétnych opatrení bude **zvýšený podiel obyvateľstva napojeného na kanalizačnú sieť** a **zvýšený podiel komunálnych odpadových vôd čistených v súlade s legislatívou SR a EÚ**.

AKTIVITA A: Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ

V rámci aktivity bude podporovaná:

- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách nad 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 10 000 EO
- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí v aglomeráciách od 2 000 - 10 000 EO, výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách od 2 000 - 10 000 EO
- v aglomeráciách do 2 000 EO výstavba čistiarní odpadových vôd v prípadoch, ak už je vybudovaná stoková sieť min. na 80 % celej predmetnej aglomerácie

Oprávnení prijímatelia:

- obce
- združenia obcí
- vlastníci verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách

AKTIVITA B: Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový

V rámci aktivity bude podporená výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k zamedzeniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie.

Oprávnení prijímatelia:

- obce
- združenia obcí
- vlastníci verejných kanalizácií podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných kanalizácií vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách

Špecifický cieľ 1.2.2 Zvýšenie spoľahlivosti úpravy vody odoberanej z veľkokapacitných zdrojov povrchových vôd v záujme zvýšenia bezpečnosti dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi

AKTIVITA A: Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov

V rámci uvedenej aktivity bude podporovaná:

- intenzifikácia a modernizácia existujúcich úpravni povrchových vôd za účelom zabezpečenia bezpečnej pitnej vody so zameraním najmä na riešenie problémov s eutrofizáciou vôd, arzénom, antimónom, mikrobiológiou a biológiou
- výstavba a rozšírenie obecných verejných vodovodov bude podporovaná len v prípadoch súbežnej výstavby verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS

Oprávnení prijímatelia:

- obce
- združenia obcí
- vlastníci verejných vodovodov podľa zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách
- právnické osoby oprávnené na podnikanie v oblasti verejných vodovodov vymedzené v zákone o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách

Špecifický cieľ 1.2.3 Vytvorenie východísk pre stanovenie opatrení smerujúcich k dosiahnutiu dobrého stavu podzemných a povrchových vôd

AKTIVITA C: Podpora zefektívnenia nástrojov koncepčného a informačného charakteru uplatňovaných v oblasti vôd a vodného hospodárstva

Oprávnení prijímatelia:

- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu
- subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- subjekty územnej samosprávy
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

- nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- Výskumný ústav vodného hospodárstva
- Slovenský hydrometeorologický ústav
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.

Všeobecné zásady výberu projektov:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom operačného programu je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou RIÚS

Osobitné zásady výberu projektov:

Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre aglomerácie nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ:

- podporované budú iba projekty riešiace odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách, v ktorých nie je dosiahnutý súlad s požiadavkami smernice 91/271/EHS
- realizáciou projektu musí dôjsť k zabezpečeniu odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd z celej predmetnej aglomerácie v súlade s požiadavkami smernice 91/271/EHS
- prioritne budú podporované projekty zabezpečujúce odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd zo zoznamu aglomerácií nad 2000 EO uvedených v Národnom programe SR pre vykonávanie smernice 91/271/EHS
- projekty budú podporované podľa veľkostnej kategórie riešenej aglomerácie, a to v poradí od najväčšej veľkostnej kategórie po najmenšiu
- realizáciou projektu musí dôjsť k zlepšeniu čistenia komunálnych odpadových vôd a/ alebo zvýšeniu napojenia nových producentov.

Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality vody v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový:

- podporované budú iba projekty riešiace odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd a ktoré smerujú k znižovaniu ohrozenia kvality a kvantity podzemných vôd tak, aby nebolo ohrozené ich využívanie

- realizáciou projektu musí dôjsť k zabezpečeniu odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd z celej predmetnej aglomerácie
- projekty budú podporované podľa veľkosti zdroja znečistenia, a to v poradí od najväčšieho zdroja znečistenia po najmenší
- realizáciou projektu musí dôjsť k zníženiu vypúšťaného znečistenia do recipientu.

Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov:

- projekty budú prioritizované podľa typu úpravne vôd, pričom priority budú podporované úpravne povrchových vôd

Investičná priorita 1.3 Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy NATURA 2000 a zelenej infraštruktúry

Špecifický cieľ 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä v rámci sústavy NATURA 2000

Špecifický cieľ zameraný na dobudovanie a zabezpečenie starostlivosti o sústavu NATURA 2000, zlepšenie stavu ekosystémov prostredníctvom zabezpečenia funkčného systému monitoringu na úseku ochrany prírody a krajiny, znížením zastúpenia invázných druhov rastlín a budovaním zelenej infraštruktúry, čím zároveň prispieva k zmierňovaniu dôsledkov zmeny klímy a k prispôbovaniu sa takejto zmene. Očakávaným výsledkom je **posilnenie biologickej diverzity**.

AKTIVITA A: Dobudovanie sústavy NATURA 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu NATURA 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy

Oprávnení prijímatelia:

- rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené MŽP SR s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody
- vlastníci alebo užívatelia pozemkov v chránených územiach okrem fyzických osôb, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie (s podmienkou odbornej garancie MŽP SR)

AKTIVITA B: Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry

V rámci uvedenej aktivity bude finančná pomoc zameraná na:

- Zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov mimo chránených území. Aktivita zahŕňa najmä realizačné opatrenia (odstraňovanie a spriechodňovanie bariér a vytváranie migračných koridorov mimo vodných tokov, revitalizácia a optimalizácia hydrologického režimu biotopov, zachovanie a obnova priaznivého stavu mokradí) prispievajúce k zlepšeniu stavu biotopov a druhov, obnovu poškodených ekosystémov a ich služieb.
- Elimináciu invázných druhov rastlín podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., a podľa strategických priorít na národnej úrovni, a to za predpokladu, že v národnej legislatíve a v nadväzujúcom koncepčnom dokumente budú vymedzené špecifické prípady, na financovanie ktorých je možné využiť prostriedky EÚ. Invázne druhy ovplyvňujú zloženie

ekosystémov (vytláčajú pôvodné druhy a znižujú biodiverzitu), a v spolupôsobení s inými faktormi spôsobujú zhoršenie stavu ekosystémov a narúšajú tak ich schopnosť poskytovať celospoločenské úžitky. Invázne druhy rastlín sú predmetom právnej úpravy obsiahnutej v čl. 22 smernice o biotopoch a v zákone o ochrane prírody a krajiny. Zameranie aktivity na invázne druhy rastlín vyplýva z ich vysokého reprodukčného potenciálu, nebezpečenstva pre zdravie ľudí, a to aj vzhľadom na to, že predstavujú významný zdroj alergénov. Cieľom aktivity je systematické mapovanie, cielená eradikácia a potláčanie, ako aj následný monitoring inváznych druhov rastlín

- Podporu prvkov zelenej infraštruktúry na miestnej úrovni, ktorou sa dosiahne vytvorenie strategicky plánovanej siete prírodných a poloprírodných oblastí s environmentálnymi vlastnosťami, ktoré sú vytvorené a riadené tak, aby poskytovali široký rozsah ekosystémových služieb. Podporované bude aj spracovanie dokumentov územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni (RÚSES) a miestnej úrovni (MÚSES), čím sa zabezpečí vytvorenie základnej východiskovej bázy pre reguláciu návrhu budovania zelenej infraštruktúry.

Oprávnení prijímatelia:

- rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené MŽP SR s pôsobnosťou v oblasti ochrany prírody
- Slovenská agentúra životného prostredia (aj ako prijímateľ národného projektu, v rámci ktorého bude pomoc poskytovaná ďalším subjektom v tejto oblasti ako užívateľom)
- vlastníci alebo užívatelia pozemkov mimo chránených území okrem fyzických osôb ktoré nie sú oprávnené na podnikanie

AKTIVITA D: Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny

Oprávnení prijímatelia:

- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu
- subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- subjekty územnej samosprávy
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

Všeobecné zásady výberu projektov:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom operačného programu je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší

- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou RIÚS

Osobitné zásady výberu projektov:

Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy

- realizáciou projektov musí dôjsť najmä k zlepšeniu stavu podporených biotopov a druhov európskeho významu
- prioritne budú podporované projekty na realizáciu dokumentov starostlivosti
- zvýhodňované budú projekty zamerané na ucelené časti chráneného územia, ktorých realizáciou sa zabezpečí zlepšenie priaznivého stavu biotopov a druhov európskeho významu

Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry

- prioritne budú podporené projekty prispievajúce k obnove vybraných typov ekosystémov, ako aj projekty prispievajúce k vytvoreniu konektivity druhov a biotopov a ekologických prvkov v sídlach a vidieckej krajine
- vo vzťahu k inváznym druhom rastlín budú podporené projekty zamerané na druhy určené legislatívou a nadväzujúcimi dokumentmi
- v rámci spracovania dokumentov územného systému ekologickej stability budú prioritizované projekty vypracovanie regionálnych územných systémov ekologickej stability, vzhľadom na potrebu vytvorenia východiskovej bázy pre reguláciu návrhov budovania zelenej infraštruktúry na nižších úrovniach

Investičná priorita 1.4 Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ 1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality

Špecifický cieľ zameraný na zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality prostredníctvom implementácie smerníc EÚ v oblasti kvality ovzdušia. Očakávaným výsledkom realizácie opatrení je znížené znečisťovanie a zvýšená kvalita ovzdušia.

AKTIVITA C: Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia

Podpora bude zameraná na:

- zlepšenie a skvalitnenie Národného monitorovacieho systému kvality ovzdušia (NMSKO), vrátane jeho obnovy, údržby, rozšírenia a akreditácií, ako aj odbornej podpory. Predpokladá sa podpora existujúcich odberných miest NMSKO, ako aj vytvorenie odberných miest na novovybudovaných monitorovacích staniciach, ktoré sa stanú súčasťou NMSKO,
- podporu modelových výpočtov znečistenia ovzdušia a chemických analýz,

- skvalitnenie emisných inventúr a projekcií emisií,
- zlepšenie úrovne Národného emisného informačného systému a Národného registra znečisťovania, vrátane zabezpečenia predkladania správ a informácií v elektronickej podobe povinnými osobami. Predpokladá sa zavedenie nových aplikovaných modulov NEIS podľa požiadaviek na informovanie verejnosti a reportingových povinností

Oprávnení prijímatelia:

- príspevková organizácia MŽP SR poverená činnosťami v oblasti ochrany ovzdušia
- subjekty územnej samosprávy
- subjekty ústrednej správy
- združenia fyzických alebo právnických osôb s gestorstvom vecne príslušného útvaru MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby s gestorstvom vecne príslušného útvaru MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia
- MV SR – okresné úrady (na plnenie úloh podľa zákona o ovzduší)

Špecifický cieľ 1.4.2 Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)

Špecifický cieľ zameraný na nevyhnutnú sanáciu environmentálnych záťaží. Výsledkom bude zvýšený podiel sanovaných lokalít s evidovanými environmentálnymi záťažami.

AKTIVITA B: Zlepšenie informovanosti o problematike environmentálnych záťaží

Cieľom informačných aktivít je zvýšenie povedomia širokej verejnosti o problematike environmentálnych záťaží, vrátane ich sanácie a neskoršieho monitorovania.

Oprávnení prijímatelia:

- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu
- subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- subjekty územnej samosprávy
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

Všeobecné zásady výberu projektov:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom operačného programu je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou RIÚS

Osobitné zásady výberu projektov:

Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia

- opatrenia na skvalitnenie monitorovacieho systému, ktorý nie je súčasťou NMSKO, musia zabezpečiť dosiahnutie súladu s požiadavkami na prevádzku NMSKO;
- preukázanie spôsobilosti na výkon činností v oblasti monitoringu v prípade, že prijímateľ nie je touto činnosťou poverený zo zákona (zabezpečením odborného garanta z vecne príslušného útvaru MŽP SR v oblasti ochrany ovzdušia).

Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží

- projekty budú realizované v súlade so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží
- prioritne budú podporované projekty zamerané na riešenie environmentálnych záťaží s vyšším rizikom - celkovou hodnotou klasifikácie/priority riešenia (hodnota K)
- zvýhodňované budú projekty zamerané na riešenie environmentálnych záťaží ohrozujúcich vyšší počet obyvateľov
- zvýhodňované budú projekty zamerané na riešenie environmentálnych záťaží ohrozujúce chránené územia podľa osobitných predpisov (zákon o ochrane prírody a krajiny, vodný zákon, zákon o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách, zákon o ochrane pamiatkového fondu).

Prioritná os č.2 Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmien klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

Investičná priorita 2.1 Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

---

Špecifický cieľ 2.1.1 Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy

Špecifický cieľ zameraný na posilnenie preventívnej ochrany pred povodňami a zmiernenie ich negatívnych dôsledkov. Očakávaným výsledkom je zvýšená úroveň adaptácie na zmenu klímy so zameraním na ochranu pred povodňami

AKTIVITA B: Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov **Oprávnení prijímatelia:**

- subjekty verejnej správy
- združenia fyzických alebo právnických osôb
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby
- fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

AKTIVITA C: Vodozadržné opatrenia v urbanizovanej krajine (intraviláne obcí)

Oprávnení prijímatelia:

- subjekty verejnej správy
- združenia fyzických alebo právnických osôb
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby

- fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

Aktivita F: Informačné programy o nepriaznivých dôsledkoch zmeny klímy a možnostiach proaktívnej adaptácie

Oprávnení prijímatelia:

- Slovenská agentúra životného prostredia v rámci národného projektu
- subjekty ústrednej správy s pôsobnosťou v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- subjekty územnej samosprávy
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- nadácie v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia
- združenia fyzických alebo právnických osôb v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia

Špecifický cieľ 2.1.2 zlepšenie účinnosti sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu

Špecifický cieľ zameraný na riešenie sekundárnych problémov spôsobených prejavmi zmeny klímy, konkrétne na riziká spojené s výdatnými dažďami, ktoré môžu byť príčinou nielen vzniku povodní, ale aj zaplavenia úložísk ťažobného odpadu, preliatia až pretrhnutia hrádze odkaliska, alebo rozplavenia materiálu haldy na veľké územia. Očakávaným výsledkom je znížené riziko kontaminácie prostredia z uzavretých úložísk a opustených úložísk ťažobného odpadu

AKTIVITA A: Rekultivácia uzavretých úložísk a opustených úložísk ťažobného odpadu (v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“)

Navrhovaná aktivita má za cieľ pokračovať v systematickej inventarizácii uzavretých úložísk ťažobného odpadu podľa strategického dokumentu Program prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z opustených a uzavretých úložísk ťažobného odpadu, ktorý určuje rámcové úlohy a opatrenia pre jednotlivé orgány verejnej správy na postupné znižovanie rizík vyplývajúcich z uzavretých úložísk a opustených úložísk ťažobného odpadu.

Oprávnení prijímatelia:

- subjekty verejnej správy

Všeobecné zásady výberu projektov:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom operačného programu je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest
- zvýhodnené budú tie projekty, ktoré sú súčasťou RIÚS.

Osobitné zásady výberu projektov:

Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok a Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov

- projekty budú realizované v oblastiach s výskytom potenciálne významného povodňového rizika v súlade s čl. 5 smernice 2007/60/ES ako aj s využitím prechodných opatrení podľa čl. 13 ods. 1 uvedenej smernice
- projekty budú realizované v súlade s Konceptiou vodohospodárskej politiky SR do r. 2015, a to za predpokladu zabezpečenia ich súladu s RSV, a následne v súlade s plánmi manažmentu povodňového rizika
- zvýhodňované budú projekty prírodného charakteru (využívajúce zelenú infraštruktúru) pred projektmi sivej infraštruktúry ako lepšia environmentálna voľba (alebo ako dopĺňujúca s cieľom minimalizovania dopadov sivej infraštruktúry) za predpokladu, že sú rovnako účinné alebo účinnejšie z pohľadu napĺňania cieľov podľa čl. 1 smernice o hodnotení a manažmente povodňových rizík
- zvýhodňované budú projekty s vyššou prioritou stanovenou v rámci prioritizácie opatrení v plánoch manažmentu povodňového rizika.

Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine (intraviláne obcí)

- prioritne budú podporené projekty v oblastiach s nižším podielom zelenej infraštruktúry, vyššou mierou zastavanosti alebo vyššou hustotou obyvateľov na km²
- zvýhodňované budú projekty kombinujúce opatrení na záchyt zrážkových vôd spolu s opatreniami umožňujúcim využívať zachytenú vodu v čase sucha.

Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a aktualizácia plánov manažmentu povodňových rizík

- projekty budú podporené v prípade, ak ich realizácia bude vychádzať z povinnosti vyplývajúcich z ustanovení zákone o ochrane pred povodňami, ktorý transponuje do slovenského práva smernicu 2007/60/ES.

Rekultivácia uzavretých úložísk a opustených úložísk ťažobného odpadu (v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“)

- projekty budú realizované v súlade s Programom prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z opustených a uzavretých úložísk ťažobného odpadu
- prioritne budú podporované projekty s vyššou rizikovosťou úložiska
- zvýhodňované budú projekty zamerané na rekultiváciu úložísk ohrozujúcich vyšší počet obyvateľov
- zvýhodňované budú projekty zamerané na rekultiváciu úložísk ohrozujúce chránené územia podľa osobitných predpisov (zákon o ochrane prírody a krajiny, vodný zákon, zákon o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách).

Prioritná os č.4 Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Investičná priorita 4.1 Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

---

Špecifický cieľ 4.1.2: Zvýšenie výkonu malých zariadení na využívanie OZE v Bratislavskom samosprávnom kraji

Špecifický cieľ umožňuje podporu inštalácie malých zariadení OZE v BSK. Očakávanými výsledkami je zníženie emisií skleníkových plynov, zvýšenie podielu tepla z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe a zvýšený podiel elektriny z OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe.

AKTIVITA A: Inštalácia malých zariadení na využívanie OZE

Podporené budú inštalácie malých zariadení na využívanie OZE v BSK, v ktorom sa nachádzajú z dôvodu geografickej polohy vhodné podmienky na využívanie OZE, najmä slnečnej energie a aerotermálnej energie

Oprávnení prijímatelia:

- Slovenská inovačná a energetická agentúra (príspevková organizácia MH SR ako prijímateľ národného projektu, v rámci ktorého bude pomoc poskytovaná ďalším subjektom ako užívateľom)
- fyzické a/alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

Usmerňujúce zásady výberu projektov:

- budú podporené iba projekty vyhodnotené ako vhodné a účelné vzhľadom na východiskovú situáciu a identifikované potreby v danej oblasti, nákladovo efektívne, udržateľné a zároveň ako projekty s adekvátnym spôsobom a kapacitným zabezpečením ich realizácie
- projekty budú vyberané s ohľadom na ich nákladovú efektívnosť (Value for Money principle) tak, aby bol zabezpečený výber projektov, ktorých prínos k cieľom OP je vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom najväčší
- zvýhodnené budú projekty, ktoré:
  - o sú súčasťou stratégie udržateľného rozvoja miest
  - o sú súčasťou RIÚS
  - o sú súčasťou nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti
- podporené budú projekty, ktoré nie sú v rozpore so Stratégiou pre redukciu PM a programami na zlepšenie kvality ovzdušia.

Osobitné zásady výberu projektov:

- v prípade inštalácie kotlov na biomasu budú podporované nízkoemisné zariadenia v súlade s požiadavkami navrhovanej smernice o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia zo stredne veľkých spaľovacích zariadení¹³⁴, alebo v súlade s navrhovaným

nariadením Komisie, ktorým sa vykonáva smernica 2009/125/ES, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn kotlov na tuhé palivo, pričom budú podporované zariadenia s vyššou energetickou účinnosťou (v prípade kotlov s inštalovaným výkonom resp. tepelným príkonom, ktoré nie sú pokryté týmito dokumentmi budú pre posúdenie požiadavky nízkoemisného zariadenia použité extrapolované hodnoty)

- pri projektoch, v ktorých sa bude využívať biomasa bude potrebné preukázať splnenie kritérií udržateľnosti¹³⁵ jej využívania v súlade s odporúčaniami správy Komisie Rade a EP o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu COM(2010) 11 final a so zohľadnením pracovného dokumentu útvarov Komisie SWD(2014) 259 final
- v prípade MVE podmienkou realizácie projektu je vykonanie opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov na ŽP, vrátane opatrení na obmedzenie narušenia kontinuity prietoku vodného toku a vytváranie bariér, vyplývajúcich z procesu posudzovania vplyvov na ŽP (podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP), s dôrazom na posúdenie kumulatívnych vplyvov stavieb na daný vodný útvar a zároveň súlad s požiadavkami čl. 4 ods. 7, 8 a 9 RSV
- zvýhodňované budú projekty, ktorých realizácia bude viesť k vyššiemu využitiu tepla v zariadeniach KVVET
- pri výbere projektov bude zohľadnený inštalovaný výkon zariadenia, pričom zvýhodnené budú zariadenia s nižším výkonom
- zvýhodňované budú projekty využívajúce odpadnú biomasu
- uprednostňované budú projekty:
  - o s najvyšším príspevkom k zníženiu emisií PM do ovzdušia
  - o s najvyššou energetickou účinnosťou premeny energie
- zvýhodňované budú projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty investičných výdavkov na produkciu energie (EUR/MWh), a projekty, ktoré dosiahnu najnižšie hodnoty investičných výdavkov na predpokladaný objem úspory skleníkových plynov (EUR/CO₂)
- podpora je podmienená existenciou energetického auditu (ak aplikovateľné), na základe ktorého v procese hodnotenia dôjde k overeniu:
  - o výpočtov plánovaného objemu výroby energie
  - o výpočtov úspory skleníkových plynov vyjadrených v ekvivalente CO₂
  - o technickej uskutočniteľnosti navrhovaných energetických opatrení

Prioritná os č.1 Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Investičná priorita č.1.2 Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkohlukových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Špecifický cieľ č. 1.2.1 Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy

Príklady činností:

- spracovanie komplexných strategických dokumentov pre oblasť dopravy vrátane nemotorovej dopravy:
  - o spracovanie, resp. aktualizácia strategických dokumentov a územnoplánovacích podkladov (plány mobility, generely dopravy, plány dopravnej obsluhy);
- zabezpečenie moderných tarifných, informačných a dispečerských systémov, zlepšenie informovanosti cestujúcich a zlepšenie informačného a oznamovacieho systému:
  - o modernizácia existujúcich a zavádzanie nových integrovaných dopravných systémov - technická podpora softvérového zabezpečenia ako aj hardvérového vybavenia;
  - o podpora informovanosti verejnosti s cieľom zvyšovania atraktivity verejnej osobnej dopravy;
  - o zavádzanie doplnkových služieb verejnej osobnej dopravy;
- zlepšenie infraštruktúry verejnej osobnej dopravy tak, ako je uvedené v miestnych/regionálnych plánoch udržateľnej dopravy, ktoré budú vyvinuté - medzi inými:
  - o obnova a budovanie vyhradených jazdných pruhov pre verejnú osobnú dopravu;
  - o rekonštrukcia, modernizácia a výstavba prestupných uzlov, okrem uzlov so zásahom do železničnej infraštruktúry;
  - o rekonštrukcia, modernizácia a výstavba zastávok cestnej verejnej osobnej dopravy a integrovaných zastávok subsystemov verejnej osobnej dopravy;
  - o rekonštrukcia, modernizácia a výstavba obrátisk cestnej verejnej osobnej dopravy;
  - o rekonštrukcia, modernizácia a výstavba záchytných parkovísk Park & Ride (P+R), Kiss & Ride (K+R), Bike & Ride (B+R) a inštalácia systému chytrého parkovania v atraktívnych oblastiach miest;
  - o zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy;
- zlepšenie kvality vozidlového parku autobusovej dopravy:
  - o nákup autobusov mestskej hromadnej dopravy a/alebo prímestskej autobusovej dopravy vysokoenvironmentálnymi nízkopodlažnými autobusmi spolu s budovaním zodpovedajúcej zásobovacej infraštruktúry;

Oprávnení prijímatelia:

- mestá, obce, združenia obcí, vyššie územné celky, subjekty poskytujúce pravidelnú verejnú osobnú dopravu, subjekty organizujúce integrované dopravné systémy (pozn. vzťahuje sa na subjekty vo vlastníctve objednávateľov dopravy)

Špecifický cieľ č. 1.2.2 Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb

Príklady činností:

- rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu:
  - o cyklistické komunikácie - obnova a rekonštrukcia už existujúcich cyklistických komunikácií, budovanie nových cyklistických komunikácií, cyklokoridorov na existujúcich miestnych komunikáciách a komunikáciách medzi sídlami;
  - o doplnková cyklistická infraštruktúra (chránené parkoviská pre bicykle, cyklostojany, nabíjacie stanice pre elektrobicykle, systémy automatickej požičovne bicyklov, hygienické zariadenia apod.);
  - o budovanie prvkov upokojuvania dopravy (pešie zóny, sharedspace, vylúčenie dopravy z ulíc okrem mestskej hromadnej dopravy a cyklistov apod.);
  - o zvyšovanie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky - odstraňovanie úzkych miest v pešej doprave, odstraňovanie bariér pri prestupovaní, apod.;
- propagácia a zvyšovanie atraktivity cyklistickej dopravy vo verejnosti:
  - o webové portály, mobilné aplikácie apod.;

Oprávnení prijímatelia:

- mestá, obce, združenia obcí, vyššie územné celky, subjekty poskytujúce pravidelnú verejnú osobnú dopravu, mimovládne organizácie

Zásady výberu projektov:

- financovanie infraštruktúry a autobusov pre regionálnu VOD je možné za predpokladu, že súčasťou projektu je vytvorenie, rozšírenie alebo prevádzkovanie existujúceho integrovaného dopravného systému s organizačnou a prevádzkovou integráciou na území, ktorého sa projekt týka;
- opatrenia v rámci investičnej priority do regionálnej VOD sú podmienené existenciou plánu mobility a plánu dopravnej obsluhy regiónu, v prípade mestskej VOD vypracovaním plánu udržateľnej mestskej mobility;
- projekt je v súlade so strategickými dokumentmi pre oblasť dopravy na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni;
- financovanie náhrady a nákupu autobusov v mestskej hromadnej doprave je možné iba po predchádzajúcej realizácii opatrení na zabezpečenie preferencie vozidiel MHD na linkách, pre ktoré budú určené;
- projekty náhrady a nákupu autobusov (spolu so súvisiacou infraštruktúrou) mestskej a prímestskej verejnej osobnej autobusovej dopravy sú založené na inovatívnych nízkoúhlíkových technológiách, pričom prispievajú k naplneniu záväzkov vyplývajúcich

zo smernice EP a Rady 2001/81/ES o národných emisných stropoch, a zároveň smernice EP a Rady 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe ako aj národnej Stratégie pre redukciu PM10;

- projekt prispieva k presunu cestujúcich z IAD do MHD;
- projekt obsahuje prvky pre elimináciu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie;
- projekt je výsledkom analýzy dopytu, posúdenia variant a analýzy nákladov a prínosov;
- projekt prispieva k zvýšeniu kvality verejnej osobnej dopravy;
- projekt prispieva k integrácii a previazanosti služieb vo verejnej doprave;
- projekt využíva moderné IKT vo väzbe na potreby cestujúcich;
- projekt prispieva k rozvoju multimodality v osobnej doprave;
- projekt uspokojuje potreby zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou;
- projekt prispieva k zvýšeniu bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky;
- projekt prispieva k segregácii cestnej dopravy a cyklodopravy;
- nové prestupné terminály a integrované zastávky nadväzujú na projekty budovania terminálov integrovanej osobnej dopravy cez OP Integrovaná infraštruktúra;
- prestupné terminály a uzly integrujú regionálnu autobusovú osobnú dopravu a nosnú koľajovú sieť;
- prestupné terminály, uzly a integrované zastávky integrujú regionálnu verejnú osobnú dopravu a mestskú hromadnú dopravu;
- projekt rešpektuje minimálne štandardy dopravnej obsluhy na miestnej, regionálnej a národnej úrovni;
- projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“.

Prioritná os č.2 Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita č.2.1 Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Špecifický cieľ č. 2.1.1 Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni

Príklady činností:

- rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia vhodných stavebných objektov pre vytvorenie priestorových podmienok na poskytovanie a zabezpečenie komunitnej starostlivosti v súlade s princípmi deinštitucionalizácie;
- rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia stavebných objektov existujúcich zariadení, ktoré už poskytujú a zabezpečujú služby na komunitnej báze;

- zriaďovanie a výstavba nových stavebných objektov zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj „SPOaSK“) vrátane tých, ktoré poskytujú inovatívne formy komunitnej starostlivosti a opatrení na podporu zotrvania/návratu detí v prirodzenom rodinnom prostredí, resp. podporu náhradného rodinného prostredia;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku v záujme zosúladenia rodinného a pracovného života;
- investovanie do materiálno-technického vybavenia zariadení vrátane motorových vozidiel pri zriaďovaní zázemia pre terénne služby a výkonu opatrení SPOaSK v prirodzenom rodinnom, náhradnom rodinnom prostredí a otvorenom prostredí;
- opatrenia na zvýšenie energetickej hospodárnosti budov.

Oprávnení prijímatelia:

V sociálnych službách:

- obec;
- vyšší územný celok;
- právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou;
- právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom;
- iná osoba (neverejný poskytovateľ sociálnej služby, neverejný zriaďovateľ sociálnej služby).

V sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele:

- zriaďovatelia zariadení na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately:
  - o obec;
  - o vyšší územný celok;
  - o Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR;
  - o akreditované fyzické a právnické osoby.

Zásady výberu projektov:

- Projekt musí byť, v závislosti od oblasti, v súlade:
  - o so Stratégiou deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v SR;
  - o s Národným akčným plánom prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015;
  - o s Konceptiou zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v detských domovoch na roky 2012 – 2015 s výhľadom do roku 2020 - Plán transformácie deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti;
  - o so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení;
  - o so zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v platnom znení; pričom súlad sa overuje a potvrdzuje stanoviskom vecne príslušného orgánu,
- podpora zariadení sociálnych služieb a zariadení na výkon SPOaSK, ktoré sa majú transformovať a deinštitucionalizovať, bude podmienená transformačným plánom zariadenia;

- oprávnené na podporu budú len tie projekty, ktorých výsledkom bude poskytovanie sociálnych služieb a výkon opatrení SPOaSK v zariadení na komunitnej úrovni;
- výber lokality pre umiestnenie sociálnej služby sa riadi preferenciami prijímateľov sociálnych služieb, ktorí k nej majú nejaký vzťah alebo sa riadi potrebou kompletizovať sieť komunitných služieb v danej lokalite;
- podporené objekty v sociálnych službách spojené s bývaním môžu mať maximálne kapacitu 6 miest v 1 bytovej jednotke a maximálne 2 bytové jednotky v 1 objekte;
- podporené objekty v sociálnych službách zamerané na poskytovanie služieb starostlivosti o deti do 3 rokov veku môžu mať maximálne kapacitu 20 miest v jednom objekte;
- podporené objekty v SPOaSK spojené s bývaním detí, ktoré sú umiestnené v detských domovoch na základe rozhodnutia súdu, môžu mať maximálne kapacitu 10 miest v 1 bytovej jednotke a maximálne 1 bytová jednotka v 1 objekte (rodinnom dome, byte);
- v priebehu transformácie a deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom sa nesmú prijímať noví klienti do pôvodných existujúcich objektov zariadení tak, aby sa dopĺňala alebo navyšovala kapacita;
- podporený objekt musí byť včlenený do bežnej zástavby obce a primerane vzdialený od iného objektu, v ktorom sa poskytuje sociálna služba a zabezpečuje výkon opatrení SPOaSK v zariadení;
- ambulantné sociálne služby musia byť zabezpečované oddelene (personálne aj priestorovo) od bývania (platí iba pre sociálne služby);
- v prípade investícií v pôvodných objektoch ambulantných služieb alebo opatrení, alebo zázemia terénnych služieb alebo opatrení sa musí preukázať, že tieto služby/opatrenia nebolo možné zabezpečiť vhodnejším spôsobom v bežnej komunite.
- projekt a nové komunitné služby musia spĺňa podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby určenej v zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, Príloha č. 2.

Investičná priorita č.2.2 Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Špecifický cieľ č.2.2.1 Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl

Príklady činností:

- výstavba nových objektov MŠ vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania;
- rozširovanie kapacít existujúcich objektov materských škôl prístavbou, nadstavbou, rekonštrukciou, zmenou dispozície objektov;
- stavebno-technické úpravy existujúcich objektov a ich adaptácia pre potreby materskej školy s prvkami inkluzívneho vzdelávania (napr. nevyužitý priestor ZŠ);
- stavebno-technické úpravy areálu materskej školy vrátane detských ihrísk, športových zariadení pre deti – uzavretých aj otvorených s možnosťou celoročnej prevádzky, záhrad vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania;
- obstaranie materiálno-technického vybavenia materských škôl;
- zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov materských škôl.

Oprávnení prijímatelia:

- obec ako zriaďovateľ školy;
- cirkev a náboženská spoločnosť ako zriaďovateľ/zakladateľ školy;
- združenie ako zriaďovateľ/zakladateľ školy;
- právnická osoba;
- fyzická osoba;
- mestská časť mesta Košice ako zriaďovateľ školy;
- mestská časť mesta Bratislava ako zriaďovateľ školy;
- okresný úrad.

Zásady výberu projektov:

Projekt:

- podporuje integrovaný prístup ako komplementárnu podporu aktivít z IROP a OP ĽZ, prípadné iných OP;
- podporuje inkluzívne vzdelávanie;
- sa realizuje v škole a školskom zariadení, zaradených do siete škôl, školských zariadení v súlade so zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v platnom znení;
- je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v platnom znení;
- je v súlade so Štátnym vzdelávacím programom ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie;
- zahŕňa analýzu potrieb navýšenia kapacít materskej školy.

Špecifický cieľ č. 2.2.2: Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl

Príklady činností:

- obstaranie jazykových učební na výučbu slovenského jazyka a cudzích jazykov, vrátane slovenského jazyka pre osoby vyrastajúce v inom jazykovom prostredí;
- obstaranie školských knižníc vrátane priestorov pre ďalší rozvoj kľúčových kompetencií žiakov;
- obstaranie prírodovedných učební;
- obstaranie polytechnických učební;
- obstaranie IKT učební;
- stavebno-technické úpravy pre potreby obstarania učební.

Oprávnení prijímatelia:

- vyšší územný celok ako zriaďovateľ základnej školy;
- obec ako zriaďovateľ základnej školy;
- mestská časť hlavného mesta SR Bratislava ako zriaďovateľ základnej školy;
- mestská časť mesta Košice ako zriaďovateľ školy;
- okresný úrad ako zriaďovateľ školy;
- ústredný orgán štátnej správy ako zriaďovateľ subjektov výchovy a vzdelávania;

- nezisková organizácia ako zriaďovateľ/zakladateľ základnej školy;
- nezisková organizácia založená ako poskytovateľ všeobecne prospešných služieb v oblasti vzdelávania;
- cirkev a náboženská spoločnosť ako zriaďovateľ/zakladateľ základnej školy;
- združenie ako zriaďovateľ/zakladateľ základnej školy;
- združenie ako poskytovateľ všeobecne prospešných služieb v oblasti vzdelávania;
- fyzická osoba;
- právnická osoba.

Zásady výberu projektov:

Projekt

- sa realizuje v plno organizovaných ZŠ so všetkými ročníkmi 1. – 9.;
- podporuje integrovaný prístup ako komplementárnu podporu aktivít z IROP a OP ĽZ, prípadné iných OP;
- cielene podporuje inkluzívne vzdelávanie;
- podporuje celoživotné vzdelávanie v súlade so zákonom č. 568/2009 o celoživotnom vzdelávaní v platnom znení;
- sa realizuje v škole, ktorá je zaradená do siete škôl a školských zariadení v súlade so zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v platnom znení;
- sa realizuje v škole, ktorá je v súlade so zásadami optimalizácie siete škôl a školských zariadení (pasportizácia);
- je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v platnom znení;
- je v súlade so Štátnym vzdelávacím programom vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania pre prvý a druhý stupeň základných škôl;
- je v súlade so štandardami vypracovanými MŠVVŠ SR v národných projektoch v rámci OP Vzdelávanie.

Špecifický cieľ č. 2.2.3: Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní

Príklady činností:

- obstaranie a modernizácia materiálo- technického vybavenia odborných pracovísk pre praktické vyučovanie, odborný výcvik, odbornú prax, celoživotné vzdelávanie, jazykových učební, odborných dielní, odborných učební, knižníc, prednáškových a vyučovacích miestností na stredných odborných školách, centrách odborného vzdelávania a prípravy, strediskách odbornej praxe, strediskách praktického vyučovania a školských hospodárstvach a s tým súvisiace stavebné úpravy;
- obstaranie a modernizácia materiálo-technického vybavenia internátov a s tým súvisiace stavebné úpravy vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania;
- prístavba, nadstavba, stavebné úpravy a rekonštrukcia vonkajších a vnútorných priestorov a areálov stredných odborných škôl, centier odborného vzdelávania a prípravy, stredísk odbornej praxe, stredísk praktického vyučovania a školského hospodárstva, súvisiacich okrem

iného aj so zabezpečením prvkov inkluzívneho vzdelávania a vybavenosťou pre širšiu komunitu centier odborného vzdelávania a prípravy;

- vytvorenie podnikateľského inkubátora úpravami alebo rekonštrukciou vnútorných priestorov centier odborného vzdelávania a prípravy a nákup materiálo-technického vybavenia do podnikateľského inkubátora vrátane vybavenia vysokorýchlostným internetovým pripojením a IKT;
- zvýšenie energetickej hospodárnosti budov stredných odborných škôl, centier odborného vzdelávania a prípravy, stredísk odbornej praxe, stredísk praktického vyučovania, školských hospodárstiev vrátane internátov.

Oprávnení prijímatelia:

- vyšší územný celok;
- ústredný orgán štátnej správy;
- nezisková organizácia ako zriaďovateľ/zakladateľ školy;
- nezisková organizácia ako poskytovateľ všeobecne prospešných služieb v oblasti vzdelávania;
- cirkev a náboženská spoločnosť ako zriaďovateľ/zakladateľ školy;
- združenie ako zriaďovateľ/zakladateľ školy;
- združenie ako poskytovateľ všeobecne prospešných služieb v oblasti vzdelávania;
- stredná odborná škola v zriaďovateľskej pôsobnosti vyššieho územného celku;
- stredná odborná škola v zriaďovateľskej pôsobnosti právnickej osoby;
- fyzická osoba;
- právnická osoba.

Zásady výberu projektov:

Projekt

- je v súlade s regionálnymi stratégiami odborného vzdelávania a prípravy;
- podporuje celoživotné vzdelávanie v súlade so zákonom č. 568/2009 o celoživotnom vzdelávaní v platnom znení;
- podporuje integrovaný prístup ako komplementárnu podporu aktivít z IROP a OP ĽZ, prípadné iných OP;
- cielene podporuje inkluzívne vzdelávanie;
- zabezpečuje väzbu: škola–zamestnávateľ–kraj. Musí byť deklarovaný zmluvný vzťah so zamestnávateľom, v prospech ktorého sa učebné odbory učia;
- je prediskutovaný a podporený príslušným zamestnávateľským zväzom, stavovskou a profesijnou organizáciou;
- bude zvýhodnený, ak podporuje vznik nových a existujúce COVP;
- je v súlade so zákonom č 184/2009 o odbornom vzdelávaní a príprave v platnom znení;
- je v súlade s požiadavkami regionálneho trhu práce a konkurencieschopnosti regiónu;
- je v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre odborné vzdelávanie a prípravu pre danú skupinu študijných a učebných odborov;

- je v súlade so zákonom č.. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v platnom znení;
- sa realizuje v škole, ktorá je v súlade so zásadami optimalizácie siete škôl a školských zariadení (pasportizácia);
- je previazaný na plnenie cieľov Stratégie RIS3.

Prioritná os č.3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita č.3.1 Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasti územnej stratégie pre konkrétne oblasti

Špecifický cieľ č. 3.1: Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysleprostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talent a netechnologických inovácií

Príklady činností:

- Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií:
  - o zriadenie kreatívneho centra a vytvorenie jeho orgánov;
  - o vytvorenie vnútorných pravidiel fungovania centra;
  - o vypracovanie Stratégie komunikácie kreatívneho centra;
- podpora dopytu po kreatívnej tvorbe
- umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore pre účely tvorby pracovných miest (decentralizovaná podpora):
  - o obstaranie hmotného a nehmotného majetku nevyhnutných pre výrobu a inovácie;
  - o výdavky na rekonštrukcie, úpravu a obnovu budov v súvislosti s nákupom nových technológií, zariadení;
  - o podpora marketingových aktivít (účasť na workshopoch, veľtrhoch, výstavách, propagácia miestnych výrobkov, spracovávanie marketingových stratégií pre miestne produkty, a pod.);
  - o prenájmy priestorov a technológií pre účely výroby (malosériovej), inovácií a distribúcie (mimo kreatívneho centra);
  - o podpora kreatívnej tvorby a produkcie pre účely jej ďalšej distribúcie s cieľom rastu MSP a tvorby pracovných miest.

Oprávnení prijímatelia:

- štátna a verejná správa, samospráva;
- neziskové organizácie, občianske združenia;
- fyzické osoby - podnikatelia podľa osobitných právnych predpisov - Slobodné povolania podľa § 3 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní. Týka sa písmena b) využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti ich autormi (spisovatelia, autori vynálezov, hudobníci, dramatickí umelci, výtvarní umelci atď.) a písmena c) pod číslom 8 - Autorizovaný architekt,

autorizovaný krajinný architekt a číslom 10 - Reštaurátor kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia

- MSP v kultúrnom priemysle

Zásady výberu projektov:

V prípade podpory smerovanej do oblasti existujúcich MSP v kultúrnom a kreatívnom priemysle projekty budú vyberané na základe:

- kvality projektu, t. j. odborné posúdenie stupňa potenciálneho prežitia podniku, stupňa inovácie/produktu/služby a vplyvu realizácie projektu s cieľom dosiahnutia zamestnanosti či samozamestnania, pri vypracovaní odborných posudkov pre posúdenie kvality projektu budú vyberaní odborní hodnotitelia z jednotlivých profesijných oblastí;
- zvýhodnené budú projekty, ktoré deklarujú realizáciu aktivít a činnosti reálne smerujúcich k dosiahnutiu kooperácie v rámci lokálnych produkčných systémov;
- zvýhodnené budú projekty vytvárajúce pracovné miesta, ktoré budú vytvorené v priamej súvislosti s realizáciou projektu;
- zvýhodnené budú projekty vytvárajúce pracovné miesta pre skupiny neaktívnych, či nezamestnaných osôb, ktoré bude vytvorené v priamej súvislosti s realizáciou projektu;

V prípade podpory smerovanej k budovaniu kreatívnych centier budú predmetom výberu projekty, ktorých žiadateľ je v čase podania žiadosti majiteľom, alebo dlhodobým správcom fyzickej infraštruktúry - budovy, kde sa budú plánované aktivity realizovať a:

- projekt bude realizovaný integrovaným prístupom (fyzická infraštruktúra aj mäkké opatrenia) a bude vychádzať z príslušnej regionálnej integrovanej územnej stratégie;
- zvýhodnené budú projekty cielené na budovanie ekosystému kreatívnej ekonomiky v danom regióne, ktorý bude koncipovaný trvalo udržateľne a bude podporovať vznik a rast mikro a MSP v kultúrnom a kreatívnom priemysle a tým aj tvorbu pracovných miest;
- zvýhodnené budú projekty, ktoré deklarujú realizáciu aktivít a činnosti reálne smerujúcich k dosiahnutiu kooperácie v rámci lokálnych produkčných systémov;
- fyzická infraštruktúra vznikne konverziou objektov nevyužívaného, či nevhodne využívaného kultúrneho dedičstva, či kultúrnej infraštruktúry s cieľom využívania endogénnych zdrojov;
- fyzický objekt zakomponuje v rámci projektu nové funkcie pre účely zatraktívnenia urbánnych a vidieckych sídiel (nekomerčné v zmysle public art objects, mestský mobiliár v okolí objektu a pod.);
- projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“.

Opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach

Podopatrenie 7.3 Podpora infraštruktúry širokopásmového internetu vrátane jej budovania, zlepšenia a rozšírenia, podpora pasívnej infraštruktúry širokopásmového internetu a zabezpečenie prístupu k širokopásmovému internetu a verejnému e-governmentu

Operácia - Budovanie širokopásmového internetu

Opis operácie - Vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí vrátane zariadenia verejne prístupného miesta

Typ podpory - nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Prijímateľ podpory:

1. Obce vo vidieckych oblastiach do 500 obyvateľov (vrátane) definované ako biele miesta z hľadiska pokrytia širokopásmovým internetom;
2. združenia obcí s právnou subjektivitou (tvorené z obcí do 500 obyvateľov, ktoré sú definované ako biele miesta z hľadiska pokrytia širokopásmovým internetom)

Oprávnené náklady:

- výdavky na hmotné a nehmotné investície súvisiace s budovaním širokopásmovej infraštruktúry;
- výdavky na riadenie projektu.

Podmienky oprávnenosti:

- dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- oprávnené sú operácie v bielych miestach, t.j. v miestach ktoré nie sú pokryté internetom, aktuálny zoznam bielych miest bude poskytnutý MF SR
- vybudované širokopásmové pripojenie musí byť s rýchlosťou min. 30 Mbit/s
- v prípade projektu predkladaného združeniami obcí musia obce preukázať spoluprácu predložením relevantnej zmluvy

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- Súlad s Národnou stratégiou pre širokopásmový internet v SR
- operácia sa plánuje v obci definovanej ako biele miesto s počtom obyvateľov do 500 (vrátane)
- oblasť zlyhania trhu
- minimálna rýchlosť pripojenia 30 Mbit/s
- ďalšie definované v metodologickej príručke
- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť, efektívnosť
- uprednostnené budú projekty, v rámci ktorých budú mať realizované operácie dopad na širšie územie katastrov obcí a budú a budú predkladané združeniami obcí
- princíp uľahčenia prístupu marginalizovaných skupín k podpore

Výška a miera podpory:

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

100% s maximálnym limitom v rámci definície malej infraštruktúry

Podopatrenie 7.2 Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie

Operácia - Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov

Opis operácie - výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd,

výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehĺbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môžu zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.)

zlepšeniu vzťahu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Typ podpory - nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Súvislosť s inou legislatívou:

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR;

OP Kvalita životného prostredia – doplnkovosť v oblasti investícií do vodného hospodárstva je zabezpečená rozdielnym typom prijímateľom, kedy v rámci PRV budú oprávnené obce s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane) a zároveň tieto nie sú súčasťou aglomerácií oprávnených v rámci OP KŽP.

– Integrovaný regionálny operačný program - doplnkovosť v oblasti investícií do vodného hospodárstva (rekonštrukcia stokovej siete, rekonštrukcia/výstavba vodovodnej siete, výstavba/rekonštrukcia zdrojov pitnej vody), ak sa daný projekt bude realizovať prostredníctvom integrovanej územnej stratégie v rámci IROP, nebude oprávnený v rámci PRV.

– Integrovaný regionálny operačný program - doplnkovosť v oblasti rozvoja verejnej osobnej dopravy vo vzťahu investíciám ako sú: výstavba a rekonštrukcia záchytných parkovísk a autobusových zastávok, avšak pre účely integrovaných dopravných systémov, ak sa daný projekt bude realizovať prostredníctvom integrovanej územnej stratégie v rámci IROP, nebude oprávnený v rámci PRV.

Prijímateľ podpory

- obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane)
- pri investíciách do kanalizácií a ČOV – obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane) s výnimkou obcí, ktoré sú súčasťou aglomerácie nad 2 000 EO, ako aj aglomerácie pod 2 000 EO, ktorá zasahuje do chránených vodohospodárskych oblastí
- združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane))

Oprávnené náklady:

1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia a špecifikáciou výdavkov, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady ako následné „ozelenenie“ objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce
2. všeobecné náklady súvisiace so zlepšovaním všetkých druhov infraštruktúr

Podmienky oprávnenosti:

- dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- investície v rámci tejto operácie sú oprávnené na podporu, ak sa príslušné operácie vykonávajú v súlade s plánmi rozvoja obcí vo vidieckych oblastiach a ich základných služieb a sú konzistentné s akoukoľvek príslušnou stratégiou miestneho rozvoja, príp. sa opierajú o Miestnu Agendu 21, resp. iné plány a rozvojové dokumenty
- v prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú koživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.). Investícia do miestnych komunikácií musí mať jasné odôvodnenie príspevku k miestnemu rozvoju, zrekonštruovaná alebo postavená komunikácia musí spĺňať deklarovaný účel (napojenie na inú cestu, spojenie bodu A s bodom B, a pod.)
- v prípade projektu predkladaného združeniami obcí musia obce preukázať spoluprácu predložením relevantnej zmluvy
- neumožňuje sa umelé rozdeľovanie projektu na etapy, t. z. každý samostatný projekt musí byť po ukončení realizácie funkčný, životaschopný a pod.
- povinnosť uplatňovať sociálny aspekt pri verejnom obstarávaní

Princípy nastavenia výberových kritérií:

Pri výbere projektov sa budú posudzovať nasledovné princípy:

- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť a efektívnosť projektu
- uprednostnené budú projekty súvisiace s ekonomickým rozvojom a/alebo projekty, ktoré kombinujú viacero akcií vytvárajúcich konkrétne podmienky pre ekonomický rozvoj vidieckych obcí
- uprednostnené budú projekty začleňujúce prvky zelenej infraštruktúry
- uprednostnené budú projekty, v rámci ktorých budú mať realizované operácie dopad na širšie územie viacerých katastrov obcí a budú predkladané združeniami obcí

Výška a miera podpory:

Max. výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

100% s max. limitom v zmysle definície malej infraštruktúry

Podopatrenie 7.4 Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry

Operácia - Vytváranie, zlepšovanie alebo rozširovania miestnych služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Opis typu operácie

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.

- investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb.

Typ podpory - nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Súvislosť s inou legislatívou:

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

Integrovaný regionálny operačný program – doplnkovosť v oblasti revitalizácie nevyužívaných plôch a objektov na ich nové funkčné využitie, ak sa daný projekt bude realizovať prostredníctvom integrovanej územnej stratégie v rámci IROP, nebude oprávnený v rámci PRV.

Prijímateľ podpory:

- obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane);
- združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 1000(vrátane)).

Oprávnené náklady:

1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia a špecifikáciou výdavkov , vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné „ozelenenie“ objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce a vrátane nákladov súvisiacich s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície v rámci operácie
2. všeobecné náklady súvisiace s podporovanými činnosťami

Podmienky oprávnenosti:

- dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- investície v rámci tejto operácie sú oprávnené na podporu, ak sa príslušné operácie vykonávajú v súlade s plánmi rozvoja obcí vo vidieckych oblastiach a ich základných služieb a sú konzistentné s akoukoľvek príslušnou stratégiou miestneho rozvoja, príp. sa opierajú o Miestnu Agendu 21 resp. iné plány a rozvojové dokumenty
- investície do využívania OZE a do úspor energie sú oprávnené, len pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie (projektu)
- v prípade projektu predkladaného združeniami obcí musia obce preukázať spoluprácu predložením relevantnej zmluvy
- neumožňuje sa umelé rozdeľovanie projektu na etapy, t .z. každý samostatný projekt musí byť po ukončení realizácie funkčný, životaschopný a pod.
- povinnosť uplatňovať sociálny aspekt pri verejnom obstarávaní

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť a efektívnosť projektu;
- uprednostnené budú projekty súvisiace s ekonomickým rozvojom a/alebo projekty, ktoré kombinujú viacero akcií vytvárajúcich konkrétne podmienky pre ekonomický rozvoj vidieckych oblastí (t. z. napr., že podporené investície budú mať pozitívny vplyv na zamestnanosť, rozvoj podnikania a pod.), za predpokladu súladu ekonomického rozvoja s ochranou životného prostredia a racionálneho využitia prírodných zdrojov
- uprednostnené budú projekty, v rámci ktorých budú mať realizované operácie dopad na širšie územie viacerých katastrov obcí a budú predkladané združeniami obcí (spoločný projekt viacerých obcí)
- uprednostnené budú projekty začleňujúce prvky zelenej infraštruktúry
- princíp uľahčenia prístupu marginalizovaných skupín v podpore
- uprednostnené budú projekty obcí do 500 obyvateľov (vrátane) pred projektmi obcí s vyšším počtom obyvateľov.

Výška a miera podpory:

Max. výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- 100 % s maximálnym limitom v zmysle definície malej infraštruktúry

Podopatrenie 7.5 Podpora na investície pre do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie

Operácia- Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Opis typu operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry –miestne, kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSky a pod.
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle pod.), výstavba výhľadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách

Typ podpory - nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Súvislosť s inou legislatívou:

- Integrovaný regionálny operačný program – doplnkovosť v oblasti investícií do cyklistickej infraštruktúry v mestách a mestských oblastiach (budovanie cyklokomunikácií a doplnkovej infraštruktúry), ak sa daný projekt bude realizovať prostredníctvom integrovanej územnej stratégie v rámci IROP, nebude oprávnený v rámci PRV.
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike.
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR.

Prijímateľ podpory:

- obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane).
- Združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 1 000 (vrátane)).

Oprávnené náklady:

1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia a špecifikáciou výdavkov, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné „ozelenenie“ objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce
2. všeobecné náklady súvisiace s rozvojom cestovného ruchu

Podmienky oprávnenosti:

- dodoržiadanie všeobecných podmienok oprávnenosti
- investície v rámci tejto operácie sú oprávnené na podporu, ak sa príslušné operácie vykonávajú v súlade s plánmi rozvoja obcí vo vidieckych oblastiach a ich základných služieb a sú konzistentné s akoukoľvek príslušnou stratégiou miestneho rozvoja, príp. sa opierajú o Miestu Agendu 21, resp. o iné plány a rozvojové dokumenty
- v prípade projektu predkladaného združeniami obcí musia obce preukázať spoluprácu predložením relevantnej zmluvy
- neumožňuje sa umelé rozdeľovanie projektu na etapy, t.z. každý samostatný projekt musí byť po ukončení realizácie funkčný, životaschopný a pod.

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť a efektívnosť projektu

- uprednostnené budú projekty súvisiace s ekonomickým rozvojom a/alebo projekty, ktoré kombinujú viacero akcií vytvárajúcich konkrétne podmienky pre ekonomický rozvoj vidieckych oblastí (t. z. napr., že podporené investície budú mať pozitívny vplyv na zamestnanosť, rozvoj podnikania a pod.), za predpokladu súladu ekonomického rozvoja s ochranou životného prostredia a racionálneho využitia prírodných zdrojov
- uprednostnené budú projekty, v rámci ktorých budú mať realizované operácie dopad na širšie územie viacerých katastrov obcí a budú predkladané združeniami obcí (spoločný projekt viacerých obcí)
- uprednostnené budú projekty začleňujúce prvky zelenej infraštruktúry
- princíp uľahčenia prístupu marginalizovaných skupín v podpore
- uprednostnené budú projekty obcí do 500 obyvateľov (vrátane) pred projektmi obcí s vyšším počtom obyvateľov.

Výška a miera podpory:

Max. výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

100% s maximálnym limitom (v zmysle definície malej infraštruktúry)

Opatrenie 4 Investície do hmotného majetku

Podopatrenie 4.3 Podpora investícií do infraštruktúry týkajúcej sa rozvoja, modernizácie alebo adaptácie poľnohospodárstva a lesníctva

Operácia – Realizácia pozemkových úprav, vybudovanie spoločných zariadení a opatrení, a rekonštrukcie lesných ciest

Spoločné zariadenia a opatrenia sú: komunikačné (poľné a lesné cesty), protierózne (zariadenia a opatrenia zabraňujúce vodnej a veternej erózii), protipovodňové (zariadenia a opatrenia zabezpečujúce zadržiavanie vody v území a ochranu pre povodňami), vodohospodárske (úpravy vodných tokov a výstavba vodohospodárskych zariadení a opatrení), ekologické (výsadba zelene), zrealizované a skolaudované.

Opis typu operácie:

- Pozemkové úpravy vo všeobecnosti zahŕňajú vypracovanie a vykonanie projektu pozemkových úprav následnú realizáciu spoločných zariadení a opatrení. Samotné vypracovanie a vykonanie projektupozemkových úprav pozostáva z troch častí: spracovanie úvodných podkladov, spracovanie projektu a vykonanie
- v rámci tejto operácie sú oprávnené tie činnosti, ktoré sa týkajú infraštruktúry súvisiacej s výstavbou, dostavbou, prestavbou a rekonštrukciou lesných ciest a prístupu k lesnej pôde s výnimkou protipožiarnych lesných ciest.

Typ podpory - nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.

Súvislosť s inou legislatívou:

- zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách;
- zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku;
- zákon č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní

Prijímateľ podpory:

- Prijímateľ finančnej pomoci: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce.
- Konečný prijímateľ nefinančnej pomoci:
- Priamy – štátna správa v oblasti pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy.

- Nepriamy – obhospodarovatelia a vlastníci pôdy a miestna územná samospráva.

Oprávnené náklady:

1. Investície do dlhodobého hmotného majetku
2. Investície spojené s prvkami zelenej infraštruktúry

Podmienky oprávnenosti:

- budú uplatňované kritéria spôsobilosti definované platnými právnymi, metodickými a technickými predpismi. Oprávnené sú len tie činnosti, ktoré zabezpečia kontinuitu pozemkových úprav v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ.

Princípy nastavenia výberových kritérií:

- komplexnosť, udržateľnosť, realizovateľnosť, hospodárnosť a efektívnosť projektu
- výberové kritéria budú zohľadnené v závislosti od priority podľa materiálu “Návrh priorít pre PRV 2014-2020 pre pozemkové úpravy”.

Výška a miera podpory:

Max. výška podpory z celkových oprávnených nákladov:
100%.

Opatrenie 19 Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK – miestny rozvoj vedený komunitou)

Podopatrenie 19.2 Podpora implementácie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou

Metóda LEADER je inovatívny prístup pre rozvoj vidieka a jeho politiku. Jeho základná myšlienka je podporovať rozvoj na základe využívania lokálneho potenciálu územia, teda na základe využívania endogénnych (vnútorných) zdrojov, pričom jedným zo základných znakov je prístup zdola nahor. Prístup zdola nahor, ktorý zapája miestne spoločenstvá a pridáva hodnotu miestnym zdrojom možno pokladať za novú cestu k miestnemu rozvoju, vytváraniu pracovných miest a podnikov vo vidieckych oblastiach. LEADER začal experimentálnym spôsobom na miestnej úrovni spájať rôzne projekty a myšlienky, aktérov zdroje a ukázal sa ako ideálny nástroj rozširovania príležitostí pre vidiecke oblasti. Za dôležitú pridanú hodnotu tohto nástroja možno považovať práve spôsob, akým tento prístup prispieva k rozvoju územia, t. z. prostredníctvom aktívnych ľudí, ktorí svoje územie a obyvateľov dôkladne poznajú, sa v ňom podarí realizovať projekty menšieho charakteru, ktoré by sa často krát prostredníctvom dopytovo orientovaných výziev ani nerealizovali. Na základe tohto prístupu vznikajú v danom území verejno-súkromné partnerstvá nazývané miestne akčné skupiny (MAS).

Operácia- Implementácia opatrení v rámci CLLD

Opis typu operácie:

Opatrenia resp. podopatrenia, ktoré sú pre MAS oprávnené na podporu z EPFRV len v súlade s cieľmi a podmienkami opatrení v PRV v zmysle vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 808/2014:

- Investície do hmotného majetku / / 4.3 Obmedzenie platí len pre oblasť Investícií týkajúcich sa infraštruktúry a prístupu k lesnej pôde, ktoré sú podporované v rámci podopatrenia 4.3 v PRV

- Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov / Opatrenie 6, podopatrenie 6.1
- Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov / Opatrenie 6, podopatrenie 6.3

Typ podpory - nenávratný finančný príspevok, možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov

Súvislosť s inou legislatívou:

IROP – doplnkovosť opatrenia LEADER voči prioritnej osi CLLD v IROPe je zabezpečená rozdielnymi typmi oprávnených oblastí príp. oprávnených žiadateľov. Oblasť podpory verejných výdavkov na obnovu a rozvoj obcí je oprávnená v rámci obidvoch fondov, pričom podpora IROPu sa bude zameriavať na podporu udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach, na úrovni stratégie CLLD sa stanoví, z ktorého fondu budú realizované aké typy aktivít.

OP Kvalita životného prostredia – operácie súvisiace s využívaním OZE v obciach, môžu byť v rámci stratégie CLLD realizované aj v obciach, ktoré sú oprávnené v rámci OP KŽP (obce nad 1 000 obyvateľov), tieto už však nebudú oprávnené v rámci OP KŽP.

Operácie v iných operačných programoch – v rámci operácií realizovaných prostredníctvom opatrenia LEADER platia rovnaké pravidlá pre doplnkovosť/demarkácie ako v rámci štandardných opatrení v PRV voči iným operačným programom.

- článok 65-71 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013;
- vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 808/2014

Prijímateľ podpory:

- subjekty (zo súkromného, občianskeho a verejného sektora) nachádzajúce sa v území MAS, ktorá je vybraná RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja a ktorá má právnu formu: občianske združenie – v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
- Z podpory sú vylúčené obce nad 20 000 obyvateľov ako koneční prijímatelia, tieto ale môžu byť členmi MAS a subjekty nachádzajúcich sa na ich území môžu byť konečnými prijímateľmi.
- Samotná MAS nie je v rámci podopatrenia 19.2 oprávneným žiadateľom.

Oprávnené náklady:

- a) hmotné a nehmotné investície v súlade s podporovanými činnosťami v rámci stratégie CLLD, a ktoré sú v súlade s oprávnenými činnosťami tohto podopatrenia,
- b) pri stanovovaní oprávnených nákladov v rámci jednotlivých opatrení stratégie CLLD, musí MAS dodržiavať ustanovenia príslušných nariadení, napr. nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, čl. 65-71, nariadenie (EÚ) č. 1305/2013, čl. 45, ako aj ďalších súvisiacich nariadení a usmernení EÚ a špecifických metodických pokynov vzťahujúcich sa na oprávnenosť výdavkov,
- c) prioritne budú oprávnené projekty lokálneho komunitného charakteru s menšou finančnou alokáciou, kde výška finančného príspevku nepresiahne 100 000 EUR. Pri určitých typoch investícií môže byť uvedená suma príspevku v niektorých odôvodnených prípadoch vyššia, pričom zdôvodnenie bude súčasťou stratégie CLLD a bude vychádzať z analýz.

Financovanie nákladov spadajúcich pod nižšie uvedené opatrenia resp. podopatrenia, nie je oprávnené z EPFRV v rámci stratégie CLLD (kódy za názvom opatrení/podopatrení sú uvedených v zmysle vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 808/2014):

- Podpora na akcie odborného vzdelávania a získania zručností / 1.1
- Poradenské služby, služby pomoci pri riadení poľnohospodárskych podnikov a výpomoci pre

poľnohospodárske podniky / 2

- Systémy kvality poľnohospodárskych výrobkov a potravín / 3
- Platby pre poľnohospodárov oprávnených v rámci režimu pre malých poľnohospodárov, ktorí trvale prevedú svoj podnik na iného poľnohospodára / 6.5
- Podpora na širokopásmovú infraštruktúru vrátane jej budovania, zlepšovania a rozširovania, pasívnu širokopásmovú infraštruktúru a poskytovanie širokopásmového prístupu a elektronickej verejnej správy / 7.3
  - o obmedzenie platí len pre oblasť budovania širokopásmového internetu, ktorá je pokrytá opatrením č. 7 (podopatrenie 7.3) v PRV a bude riešená na národnej úrovni. Iné činnosti spadajúce pod toto podopatrenie v zmysle nariadenia č. 1305/2013 sú pre MAS oprávnené
- Podpora na zalesňovanie/vytváranie zalesnených oblastí / 8.1
- Podpora na vytváranie a udržiavanie agrolesníckych systémov / 8.2
- Zakladanie skupín a organizácií výrobcov v odvetví poľnohospodárstva a lesného hospodárstva / 9
- Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie / 10
- Ekologické poľnohospodárstvo / 11
- Platby v rámci sústavy Natura 2000 a podľa rámcovej smernice o vode / 12
- Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami / 13
- Dobré životné podmienky zvierat / 14
- Lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov / 15
- Podpora na vypracúvanie plánov obhospodarovania lesov alebo rovnocenných nástrojov / 16.8
  - o uvedenú činnosť nie je možné realizovať ani v rámci iného opatrenia, nakoľko táto operácia bude predmetom opatrenia 8 v PRV a bude realizovaná len na národnej úrovni (len v rámci „štandardného“ opatrenia PRV)

Podmienky oprávnenosti:

- operácie, financované z EPFRV v rámci stratégie CLLD musia byť v súlade so všeobecnými podmienkami oprávnenosti v rámci nariadenia č. 1303/2013, v súlade s nariadením č. 1305/2013, musia prispievať k cieľom stratégie CLLD a byť v súlade s cieľmi politiky rozvoja vidieka;
- dodržiavanie všeobecných podmienok oprávnenosti uvedených v podkapitole 8.1.3;
- subjekt nachádzajúci sa na území MAS je oprávnený aj na podporu v rámci štandardných opatrení PRV, pokiaľ výdavky z jeho projektu nie sú financované prostredníctvom stratégie CLLD miestnej akčnej skupiny;
- neumožňuje sa umelé rozdeľovanie projektu na etapy, t. z. každý samostatný projekt musí byť po ukončení realizácie funkčný, životaschopný a pod.;
- Prostredníctvom opatrenia LEADER sa bude aplikovať sociálny aspekt pri verejnom obstarávaní, a to v rámci aktivít, kde sú prijímateľom obce, a to v rozsahu uvedenom v rámci opatrenia č. 7
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach.

Princípy nastavenia výberových kritérií:

Rámcové kritériá pre výber stratégií, ktoré získajú štatút MAS:

- a) Objektívne výberové kritériá
- b) Kvalita partnerstva
- c) Kvalita stratégie

Pri výbere stratégií sa budú posudzovať minimálne nasledovné kritériá:

- a) prínos stratégie k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia (napr. oblasť tvorby pracovných miest, podpora vidieckeho cestovného ruchu a pod.) za predpokladu súladu ekonomického rozvoja s ochranou životného prostredia a racionálneho využitia prírodných zdrojov (t.z. s akcentom na TUR);
- b) prínos stratégie k napĺňaniu cieľov PRV najmä v oblasti konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva a príspevok stratégie k prierezovým cieľom (inovácie, životné prostredie, zmierňovanie zmeny klímy a adaptácie na ňu);

- c) rovnomerné územné rozdelenie v rámci NUTS III;
- d) zameranie stratégie na ciele a priority CLLD uvedené v Partnerskej dohode, IROP a PRV;
- e) prínos stratégie k sociálnej inklúzii marginalizovaných skupín obyvateľstva vrátane MRK;
- f) pomer finančných prostriedkov na súkromný (vrátane občianskeho) a verejný sektor – zvýhodnené budú stratégie s vyšším zameraním na podporu neverejného sektora;
- g) viacodvetvový charakter stratégie - zameranie stratégie na rôzne odvetvia miestnej ekonomiky, rôzne subjekty a rôznych prijímateľov a pod.;
- h) multiplikačný efekt stratégie – ako stratégia prispieva k riešeniu problémov, vzťah medzi problémami a navrhnutými riešeniami a pod. (plánovacia logická matica);
- i) doplnkovosť stratégie voči iným strategickým dokumentom na nadnárodnej (Dunajská stratégia), národnej, regionálnej (PHSR kraja, iné krajské stratégie) a lokálnej (PHSR obcí, a iné stratégie existujúce v území) úrovni a príspevok k napĺňaniu jednotlivých ukazovateľov PRV.

Podrobné kritériá pre výber stratégií budú stanovené v metodickej príručke.

Výška a miera podpory:

MAS pri stanovovaní výšky a miery podpory nemusí kopírovať nastavenia štandardných opatrení PRV (s výnimkou opatrení, ktoré je MAS oprávnená naplánovať len v rozsahu cieľov a podmienok štandardných opatrení), pričom je žiaduce, aby MAS zvažili pri relevantných operáciách vyššie miery spolufinancovania zo strany žiadateľov. Výška a miera podpory musí však byť v súlade so stanoveniami nariadenia č. 1305/2013. Maximálna výška príspevku pre operácie implementované prostredníctvom podopatrenia 19.2 sa stanovuje na 100 000 EUR. Pri určitých typoch investícií môže byť uvedená suma príspevku v niektorých odôvodnených prípadoch vyššia, pričom zdôvodnenie bude súčasťou stratégie CLLD a bude vychádzať z analýz. Zároveň nie je umožnené umelé rozdeľovanie jednotlivých projektov na etapy, t. z. každý samostatný projekt musí byť po ukončení realizácie funkčný, životaschopný a pod.

Program Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020

Prioritná os 1: Prispievanie k inteligentnému cezhraničnému regiónu

Investičná priorita 1b) Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytváranie prepojení a synergii medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpora investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenie technológií na všeobecný účel.

Špecifický cieľ 1.1 Posilnenie spolupráce v inovačnom systéme

Posilnenie spolupráce kľúčových aktérov v regionálnom inovačnom systéme s cieľom zlepšiť prenos poznatkov, budovanie kapacít a spoločných rámcov, spoločných výskumných a inovačných činností a spoločných výskumných zariadení.

Príklady činností:

- rozvoj a expanzia klastrových iniciatív (spoločné školenia, spoločný prieskum trhu, koordinácia programov na podporu klastrov),
- spoločný rozvoj služieb súvisiacich s inováciami a ponúk na kvalifikáciu, zlepšenie znalostí a zručností pre pokročilé ekonomické a sociálne inovácie,
- rozvoj inštitucionálnej spolupráce medzi rakúskymi a slovenskými univerzitami s cieľom rozvoja spoločných ponúk (vytvorenie centier na prenos vedomostí),
- propagácia spoločných výskumných a inovačných aktivít v oblasti biotechnológie, obnoviteľnej energie, inteligentnej dopravy, materiálov, ICT. Taktiež sem patria sektory s regionálnym významom ako kreatívny priemysel, sociálne inovácie (príklady),
- propagácia inovatívnych environmentálnych technológií a spoločných štandardov na efektívne vynaloženie zdrojov a benchmarkov na zlepšenie ochrany prostredia a efektívnosti zdrojov, rozvoj spoločných „SmartRegion“,
- investovanie do výskumného vybavenia (investície do laboratórií a zariadení) s cieľom zlepšenia integrovaného manažmentu vôd pozdĺž rieky Dunaj (výskum strana 40 vôd). Tento má slúžiť ako základ pre spoločný výskum Rakúska, Slovenska a iných aktérov z oblasti výskumu, zahŕňajúcich podporu pre terénny výskum a sprievodné aktivity (zvyšovanie povedomia a vzdelávanie o prostredí).

Špecifický cieľ 1.2 Zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelania a celoživotného vzdelávania za účelom vytvorenia kompetentnej a kvalifikovanej pracovnej sily

Zlepšenie kapacity cezhraničného vzdelávacieho systému s cieľom poskytnutia vedomostí a znalostí ľudských zdrojov požadovaných regionálnym inovačným systémom.

Príklady činností:

- Spolupráca na vytváraní, zlepšovaní a implementácii spoločných vzdelávacích programov (učebných plánov) so zapojením relevantných partnerov
- Zriadenie a rozvoj spoločných platforiem efektívnej spolupráce medzi strednými školami a zamestnávateľmi/asociáciami zamestnávateľov
- Vypracovanie a zlepšenie kvality spoločného vzdelávania a školiacich programov, ktoré zohľadňujú zmeny v zručnostiach a kompetenciách požadovaných trhom práce
- propagácia spoločného vzdelávania, najmä na technicky zameraných školách;
- Programy na výmenu študentov, výskumníkov a učiteľov
- Vypracovanie spoločných učebných plánov a pilotná implementácia na univerzitách.

Oprávnení prijímateľa:

- Regionálne orgány a organizácie zriadené a riadené regionálnymi orgánmi,
- Národné orgány a organizácie zriadené a riadené národnými orgánmi,
- Siete, združenia, klastre
- Inštitúcie výskumu a vývoja
- Univerzity
- Stredné školy

- Školiace inštitúcie a inštitúcie odborného vzdelávania
- Organizácie podporujúce podnikanie (napr. obchodné komory, asociácia zamestnávateľov, pracovné združenia)
- Európske zoskupenie územnej spolupráce

Osobitné zásady výberu projektov:

- Prínos pre dlhodobejšiu spoluprácu medzi aktérmi výskumu a inovácií (nezamerať sa iba na krátkodobé výstupy z výskumnej činnosti)
- Zreteľný príspevok rozšírenia technológií
- Použiteľnosť projektových výstupov
- Jasné elementy zvyšovania informovanosti, odbornej prípravy, budovania kapacity
- Konkrétne a využiteľné projektových výstupov (napr. vzdelávacích programov, školiacich schém)

Prioritná os 2: Ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva a biodiverzity

Investičná priorita 6c) Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

Špecifický cieľ 2.1 Zhodnocovanie prírodného a kultúrneho dedičstva

Posilnenie spoločných prístupov k zhodnocovaniu prírodného a kultúrneho dedičstva udržateľným spôsobom, čo prispeje ďalšiemu rozvoju programovej oblasti ako atraktívnej turistickej destinácie .

Príklady činností:

- Vypracovanie spoločných a integrovaných prístupov zameraných na udržateľný cestovný ruch, napríklad v oblasti ekoturistiky (napr. životné prostredie neohrozujúce turistické činnosti v národných parkoch a prírodných rezerváciách), cykloturistiky, agroturistiky, turistiky zameranej na pestovanie viniča a výrobu vína a na kultúru antického Ríma
- Podpora ochrany, obnovy, rozvoja a využívania kultúrneho a prírodného dedičstva tak hmotnej aj nehmotnej povahy s cezhraničnou dimenziou udržateľným spôsobom. Čo sa týka financovania objektov kultúrneho dedičstva z prostriedkov EFRR, EK má v úmysle podporovať investície do renovácie historických budov alebo miest a pamätníkov iba vtedy, ak sú súčasťou celkovej stratégie ekonomického rozvoja. Program nemôže slúžiť ako náhrada štátnych rozpočtov na údržbu objektov kultúrneho dedičstva
- Spoločná podpora cykloturistiky a skvalitnenie cyklistických trás s cezhraničnou dimenziou, ktorá zohľadňuje výstavbu bez negatívnych zásahov do životného prostredia.
- Podpora riadenia mobility (verejnej dopravy) ako súčasti cezhraničného destinačného manažmentu a marketingu produktov cestovného ruchu
- Vypracovanie a praktická implementácia školení a budovania kapacít s cieľom podporiť ekoturistiku a environmentálne dopravné riešenia

Oprávnení prijímateľa:

- lokálne a regionálne orgány a organizácie založené a riadené lokálnymi a regionálnymi orgánmi (vrátane KOČR a OČR)
- štátne orgány a organizácie založené a riadené štátnymi orgánmi
- mimovládne organizácie (vrátane združení a sietí)
- Európske zoskupenia pre územnú spoluprácu

Osobitné zásady výberu projektov:

- Prepojenie s rámcom spoločnej politiky, aby sa predišlo roztriešteniu aktivít a dosiahol sa kritický objem
- Prínos projektu k rozvoju regiónu ako turistickej destinácie
- Prepojenie so životným prostredím a efektívnym využívaním zdrojov

Investičná priorita 6d) Ochrana a obnova biologickej diverzity pôdy a podpora ekosystémových služieb vrátane prostredníctvom siete Natura 2000 a zelených infraštruktúr

Špecifický cieľ 2.2 Obnova a riadenie ekologických koridorov

Posilnenie cezhraničnej integrácie funkčných ekologických sietí a zelených infraštruktúr s cieľom chrániť biodiverzitu a prispieť k stabilite ekosystémov

Príklady činností:

- Vzájomné prepojenie prirodzených biotopov s biokoridormi zredukovaním bariér (napr. prostredníctvom „zelených mostov“ ponad dopravnú infraštruktúru), skvalitnenie pôdohospodárstva a vodného hospodárstva a ochrany prírody; integrovaná správa biotopov, zlepšenie územného plánovania a zásad využívania pôdy
- Podpora integrovaného prístupu s cieľom dosiahnuť lepšiu koordináciu environmentálnych záujmov s protipovodňovou ochranou, ochranou vôd a ďalším rozširovaním dopravnej infraštruktúry vytváraním partnerstiev medzi sektormi
- Cezhraničné prepájanie plánovacích a pilotných opatrení s cieľom zosúladiť protipovodňovú ochranu s obnovou riečnych systémov na základe rámcovej smernice EÚ o vode a smernice EÚ o povodniach. Vzhľadom na limitované pridelené finančné príspevky však program spolupráce neplánuje podporovať výstavbu protizáplavovej infraštruktúry (napr. hrádzí)
- Podpora súvisiacich výskumných a hodnotiacich činností vrátane vypracovania moderných nástrojov na mapovanie, diagnostikovanie, ochranu a riadenie prirodzených krajinných oblastí
- Podpora zvyšovania informovanosti a environmentálneho vzdelávania ako súčasť širšej projektovej činnosti. Podľa správy SEA by mali vzdelávacie činnosti podporovať začlenenie environmentálneho vzdelávania do súčasných učebných osnov, lebo takýto prístup môže viesť k významnej environmentálnej zmene
- Podpora riešení predstavujúcich zelenú infraštruktúru a mestskú biodiverzitu v mestských prostrediach

Oprávnení prijímatelia:

- Lokálne a regionálne orgány a organizácie založené a riadené lokálnymi a regionálnymi orgánmi
- Štátne orgány a organizácie založené a riadené štátnymi orgánmi (vrátane Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky)
- Mimovládne organizácie
- Environmentálne organizácie
- Výskumné inštitúcie (vrátane univerzít a vysokých škôl s výskumnými kapacitami)
- Európske zoskupenie pre územnú spoluprácu

Osobitné zásady výberu projektov:

- vytvorenie partnerstiev medzi sektormi
- relevantnosť opatrení z hľadiska rozvoja biokoridorov alebo stability ekosystémov

Prioritná os 3: Podpora udržateľných dopravných riešení

Investičná priorita 7c) Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkouhlíkových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Špecifický cieľ 3.1 Podpora ekologicky priaznivých dopravných riešení

Zlepšenie spoločného plánovania, koordinácie a praktických riešení pre environmentálne priaznivé, nízkouhlíkové a bezpečné dopravné siete a služby v programovej oblasti.

Príklady činností:

- Činnosti na podporu odstránenia konkrétnych prekážok v cezhraničnej infraštruktúre verejnej dopravy (väčšinou plánovanie prístupov, ale aj pilotné investície)
- Vývojspoločných stratégií, koncepcií a akčných plánov pre udržateľnú multimodálnu mobilitu v mestách, prímestských regiónoch a vidieckych oblastiach napr. pre lepšiu organizáciu liniek verejnej dopravy (napr. dopravné združenia), manažment mobility, verejnej dopravy podľa dopytu, propagácia cyklo-dopravy, chôdze, e-mobility, dopravnej bezpečnosti, zahŕňajúcej pilotné investície do infraštruktúry a taktiež investície malého rozsahu,
- Rozvoj cezhraničných inteligentných dopravných systémov, informačné systémy pre cestujúcich, on-line plánovače jazdy, e-ticketing, mobilné aplikácie, spoločné tarifné systémy
- Zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom budovania cyklotrás s cieľom spájania obcí ako častí integrovanej dopravy, napr.: kombináciou s verejnou dopravou,
- Cyklistika môže byť podporená v rámci investičnej priority IP 7c ako časť udržateľnej mestskej dopravy spojennej s funkčnou mestskou časťou (napr. Metropolitný región Bratislava rozprestierajúci sa pozdĺž hranice), zatiaľ čo manažment mobility a cyklistiky môže byť podporený z IP6c ako integrovaná časť udržateľného rozvoja turizmu,
- Propagácia centier mobility a multimodálnych platforiem za účelom zlepšenia efektívnosti, spoľahlivosti a kvality druhov zelenej dopravy a služieb,

- podpora školení zelenej regionálnej mobility (školenia môžu byť potrebné na zlepšenie plánovacích prostriedkov a rozvoj nových prístupov k dopytovaným službám)
- Ďalšie rozvíjanie multimodálnych uzlov a prepojení na podporu redukovania emisií a energeticky efektívnej nákladnej dopravy
- investície do infraštruktúry môžu zahŕňať nákup dopravných prostriedkov/áut (v súvislosti s príslušnou poskytovanou právnou a štátnou pomocou) malé rekonštrukcie a doplnkové vybavenie do autobusových a vlakových staníc a nástupísk s cieľom zlepšenia štandardov systému integrovanej dopravy, budovanie multimodálnych terminálov (parkoviská, značenie, zástavky, informačný systém stanovišť), budovanie nových alebo investície do existujúcich prístavov. Financovanie ťažkej infraštruktúry „roztriešteným“ spôsobom nebude podporené. Všetky ťažké investície musia byť časťou strategického prístupu s cieľom dosiahnuť kritického množstva a viditeľnosti aktivít. Podporené budú len inovatívne pilotné činnosti prispievajúce k redukcii CO₂.

Oprávnení prijímatelia:

- Lokálne a regionálne orgány a organizácie založené a riadené lokálnymi a regionálnymi orgánmi
- Národné orgány a organizácie zriadené a riadené orgánmi miestnej samosprávy a ústrednej štátnej správy (národnými orgánmi)
- Špeciálne agentúry
- Univerzity, vysoké školy a výskumné inštitúcie

Osobitné zásady výberu projektov:

- opatrenie musí byť súčasťou riešení cezhraničnej dopravy a metód riadenia
- jasný záujem o relevantné a hospodárne riešenia s cieľom lepších a udržateľných výstupov

Prioritná os 4: Posilnenie cezhraničnej správy a inštitucionálnej spolupráce

Investičná priorita 11b) Podpora právnej a administratívnej spolupráce a spolupráce medzi občanmi a inštitúciami (EÚS - cezhraničná)

Špecifický cieľ 4.1 Posilnenie inštitucionálnej spolupráce

Posilnenie inštitucionálnej spolupráce v cezhraničnom území prostredníctvom mobilizácie partnerov a vytvorenia kapacít na plánovanie a konanie v rámci viacúrovňového riadenia

Príklady činností:

- Vybudovať rámec na podporu malých projektov s cieľom mobilizovať širšiu verejnosť na vytváranie cezhraničných partnerstiev
- Rozvoj súvislého a integrovaného rámca v územnom plánovaní konkrétne v regióne Dunaj - Morava – Dyje, bratislavskej cezhraničnej aglomerácii a v kontexte „twin-city“ (Viedeň, Bratislava). Lepšia koordinácia územného plánovania a dopravného plánovania (CO₂ senzitivné územné plánovanie)

- Zlepšenie kvality a efektívnosti strategického a regionálneho plánovania a rozvoja (vhodnejšie zloženie partnerstva, lepšia mobilizácia finančných zdrojov, zlepšenie procesu participácie, rozvoj spoločných plánovacích prostriedkov a databáz, rozvoj spoločnej akadémie na budovanie kapacít, podpora hodnotenia intervencií). To zahŕňa spoločné plánovacie prostriedky a databázy pre spoločný protipovodňový krízový manažment v systéme prihraničných riek
- Zriadenie inštitucionálnej spolupráce s cieľom riešenia problematiky zdravotníctva, sociálnej inklúzie a chudoby. Zlepšenie právneho a politického rámca, rozvoj stratégie a akčného plánu. Rozvoj spoločných kapacít a koordinovaných služieb
- Zlepšiť pripravenosť verejných orgánov a organizácii civilnej ochrany v oblasti manažmentu rizík napr. pri povodniach.

Špecifický cieľ 4.2 Posilnenie spolupráce medzi vzdelávacími inštitúciami

Posilnenie väzieb medzi inštitúciami poskytujúcimi predškolské a základné vzdelanie za účelom spoločného rozvoja a realizácie vzdelávacích programov

Príklady činností:

- Projekty spolupráce zamerané na propagáciu aktívneho zapájania učiteľov, vedení škôl, rodičov a širšej verejnosti do vzdelávacieho procesu v materských a základných školách
- Spolupráca na vývoji, modernizácii a realizácii spoločných vzdelávacích programov za účasti relevantných partnerov
- Predstavenie nových foriem vzdelávania prostredníctvom zdôraznenia individuálneho prístupu k žiakom v škôlkach a základných školách, doplnené školeniami učiteľov ako efektívne podporovať úspechy žiakov v škole,
- rozvoj rámca na zisťovanie požiadaviek na kvalifikáciu v cezhraničnom regióne a implementácia pilotných činností.

Oprávnení prijímatelia:

- Lokálne a regionálne orgány a organizácie založené a riadené lokálnymi a regionálnymi orgánmi (vrátane krajských organizácií cestovného ruchu (KOCR) a oblastných organizácií cestovného ruchu (OOCR)
- Štátne orgány a organizácie založené a riadené štátnymi orgánmi
- Mimovládne organizácie
- Asociácie, siete
- Vzdelávacie inštitúcie
- Ostatné podporujúce inštitúcie
- Európske zoskupenie pre územnú spoluprácu (EZÚS)

Osobitné zásady výberu projektov:

- relevantnosť činností pre rozvoj politiky
- jasný prístup k budovaniu kapacít pre administratívny personál
- konkrétnosť a využiteľnosť projektových výstupov (vzdelávacie programy)

Prioritná os 1: Príroda a kultúra

Investičná priorita 6C Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

---

Konkrétny cieľ 1.1: Zvýšiť atraktivitu pohraničnej oblasti

Príklady činností:

- Podpora spolupráce a rozvoja lokalít kultúrneho dedičstva (napr. stratégie obnovy dedičstva, štúdie a plány, rekonštrukcie, výstavba príslušnej infraštruktúry ako napríklad parkovisko či lokálne značenia, návštevnícke centrá, prístupové cesty, lávky, atď.)
- Údržba a propagácia prírodného dedičstva v programovej oblasti (napr. obnovovanie lužných oblastí, mokradí, renaturalizácia riek a riečnych brehov, projekty zamerané na neproduktívne funkcie lesov – ekologické, environmentálne a funkcie určené verejnosti, integrované cezhraničné strategické plány na obnovu a zachovávanie zelenej infraštruktúry, aktivity na zvyšovanie environmentálneho povedomia, na ochranu krajiny a ohrozených druhov, atď.)
- Vytvorenie cezhraničných akčných plánov, vytvorenie modelov a pilotných testovacích aktivít na lepšiu kapitalizáciu regionálneho kultúrneho a prírodného dedičstva regiónov a kombinácia turizmu s propagáciou a ochranou prírodného a kultúrneho dedičstva s vykonávaním kreatívnych a umeleckých aktivít (destinačný manažment, spoločné marketingové stratégie, výmena skúseností, vzájomné učenie sa, pilotné aktivity)
- Rozvoj kvalitného cestovného ruchu v malom rozsahu naviazaného na kultúrne a environmentálne črty regiónu pre MSP (inovácia produktov a služieb, inovatívne riešenia a využívanie IKT, rozvoj cestovného ruchu s vysokou pridanou hodnotou na špecifických trhoch – kultúrne a environmentálne ústretový cestovný ruch, gastroturistika, športová turistika atď., klastrové aktivity zapájajúce odvetvia cestovného ruchu)
- Naprojektovanie a výstavba miestnych prístupových ciest spojených s miestami prírodného a kultúrneho dedičstva, príprava a výstavba cezhraničnej cestnej infraštruktúry, ktorá na jednej strane znižuje čas cestovania medzi mestami regiónov, a tým znižuje emisie skleníkových plynov (životné prostredie); na druhej strane tieto nové spojenia zvýšia počet návštevníkov (kultúra a cestovný ruch). Plánované cesty a mosty budú hmotnostne limitované, a preto sa na ne nedostane ťažká nákladná doprava a zníži sa znečistenie
- Spoločný rozvoj ekologických produktov cestovného ruchu a ponuky a rozvoj cezhraničnej infraštruktúry pre ekoturizmus (napr. podpora plánovania a budovania bezpečných a trvalo udržateľných cezhraničných riečnych prevozov a ďalšej infraštruktúry napr. prístup k vodným tokom, parkoviská, nákladiská a výkladiská, výstražné značenie na vodných tokoch atď. a podpora plánovania a budovania trvalo udržateľných cezhraničných zelených ciest* a infraštruktúry ako napr. príprava rozvoja zelených ciest vrátane prípravy štúdií realizovateľnosti a plánovacích štúdií, budovanie infraštruktúry v blízkom okolí (sociálne zariadenia, sprchy, umývárne bicyklov, prístrešky, informačné strediská atď.)

- V súvislosti s výstavbou cestných komunikácií sem patria riešenia zamerané na pasívne znižovanie hluku (hlukové steny, stromový výsadba).

Oprávnení prijímatelia:

- verejné inštitúcie ;
- podniky vo vlastníctve štátu;
- cirkvi;
- európske zoskupenia územnej spolupráce;
- mimovládne organizácie;
- rozvojové agentúry;
- samosprávy obce
- univerzity a výskumné inštitúcie;
- komory;
- organizácie zriadené osobitným zákonom poskytujúce verejné služby (napr. nadácie, združenia)
- malé a stredné podniky

Zásady výberu projektov:

- Výber operácií sa bude realizovať prostredníctvom výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie FP všetkých typov (otvorené, obmedzené, jednokolové, dvojkolové atď.) Výzvy budú otvorené žiadostiam o FP, ktoré riešia špecifický cieľ v celom jeho rozsahu, prípadne sa programové orgány môžu rozhodnúť vydať aj cielenejšie výzvy, ktoré sa budú sústrediť na určité kľúčové oblasti v rámci daného špecifického cieľa. Obsah a typ výzvy podlieha schváleniu monitorovacieho výboru.
- V rámci tejto PO sa môže použiť aj fond malých projektov. Malé projekty podporujú malé investície v oblasti cestovného ruchu, životného prostredia a kultúry s jasným príspevkom k ochrane krajiny a prírody.
- všetky operácie musia mať jasný cezhraničný aspekt(projekty musia preukázať doplnkovosť k cezhraničnému prístupu v porovnaní s regionálnymi, národnými, medziregionálnymi a nadnárodnými prístupmi, ak ide o máľké projekty, tie by mali demonštrovať výsledky cezhraničnej spolupráce, ako napríklad prenos modelov/vedomostí/technológií z jedného regiónu do druhého, kombinovať rôzne súbory zručností a znalostí absentujúce v jednom regióne, za účelom zvýšenia ich množstva, ktoré je inak nedosiahnuteľné, atď.)
- operácie musia spĺňať kvalitatívne kritériá stanovené vo výzve na predkladanie návrhov schválenej monitorovacím výborom, musia byť ciele, relevantné, životaschopné, trvalo udržateľné, vhodné na daný účel a ekologické.
- účinok akcií realizovaných v rámci tejto priority v lokalitách, ktoré sú zaradené alebo budú zaradené do siete Natura 2000, musí byť posúdený v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 92/43/EHP, prípadne je potrebné, aby príslušný orgán vystavil podpísané, datované a opečiatkované potvrdenie, že sa nepredpokladajú žiadne negatívne účinky
- operácie by mali jednoznačne prispievať k dosahovaniu výsledkov prioritnej osi predovšetkým zvýšením počtu návštevníkov v programovej oblasti
- Cestné prepojenia môžu byť z tejto investičnej priority financované len ak sú doplnkovou investíciou k projektom súvisiacim s prírodným a kultúrnym dedičstvom a sú absolútne nevyhnutné na šírenie prínosov projektov za hranicu. Operácie výstavby ciest musia byť doplnkové k investíciám financovaných z tohto programu alebo vnútroštátnych programov

a musia prispievať k napĺňaniu tematického cieľa a špecifického cieľa prioritnej osi a k znižovaniu emisií skleníkových plynov.

- Operácie by mali byť riadne zakotvené v existujúcich územných stratégiách (napr. v plánoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja Slovenska a Maďarska, rozvojových stratégiách EÚS atď.) a mali by podporovať plnenie ich cieľov. Prioritu budú mať operácie so silnejšími prepojeniami s existujúcimi stratégiami a programami.

Prioritná os 2: Posilnenie cezhraničnej mobility

Investičná priorita 7b Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov

---

Konkrétny cieľ 2.1: Zvýšenie hustoty hraničných priechodov pozdĺž slovensko-maďarskej hranice

Príklady činností:

- príprava investícií: vypracovanie štúdií, analýz, štúdií realizovateľnosti, technických plánov, obstaranie povolení (tieto aktivity je možné podporiť výnimočne ako prípravné aktivity realizovaných stavebných projektov)
- výstavba cezhraničných ciest, mostov a prevozov a infraštruktúry, vrátane riešení pasívneho znižovania hluku (hlukové bariéry, ochranná výsadba stromov) s jasným a priamym prepojením so sieťou TEN-T.

Oprávnení prijímatelia:

- verejné inštitúcie
- plánovacie inštitúcie
- podniky vo vlastníctve štátu, ktorých ciele súvisia s cieľom tejto priority (verejná doprava);
- samosprávy, obce

Zásady výberu projektov:

- Výber operácií bude prebiehať prostredníctvom permanentne otvorených výziev na predkladanie návrhov.
- Všetky operácie musia mať jasný cezhraničný aspekt, nepodporuje sa výstavba ciest, ktoré nepretínajú hranicu, pokiaľ nie sú tieto súčasťou väčšieho programu cezhraničného rozvoja (väčšie investície realizované na oboch stranách hranice podporujúce cezhraničnú mobilitu) s cieľom rozšíriť sieť TEN-T. Nepodporujú sa investície do infraštruktúry, ktorá nepodporuje cezhraničnú mobilitu.
- Operácie musia vyhovovať všeobecným kritériám kvality a musia byť cielené, relevantné, životaschopné a vhodné na daný účel.
- Infraštruktúrne projekty musia mať úplnú dokumentáciu (technické plány a všetky potrebné povolenia).
- Nové spojenia by mali skracovať vzdialenosť a čas cestovania.
- Členské štáty by mali skontrolovať relevantnosť z hľadiska TEN-T prostredníctvom posúdenia, ktoré vypracujú experti poverení obidvoma partnerskými štátmi. Členské štáty by mali predložiť projektové návrhy monitorovaciemu výboru na rozhodnutie len vtedy, ak bola vopred formou nezávislého posúdenia overená ich relevantnosť z pohľadu TEN-T.

- Vplyv plánovaných projektov a ich relevantnosť z pohľadu TEN-T budú posudzovať nezávislí experti na základe nasledujúcich kritérií:

- projekt zlepšuje konektivitu medzi terciárnym uzlom a sieťou TEN-T
- prepojenia efektívne prechádzajú existujúcim hraničným priechodom alebo vytvárajú nové priame hraničné priechody
- skrátenie času cestovania
- vzájomné sociálnoekonomické a environmentálne prínosy
- spĺňajú smernicu o cestnej bezpečnosti

- Uchádzači majú k dispozícii riadne finančné a technické nástroje na realizáciu plánovaných aktivít, tzv. mäkké aktivity je možné podporovať len v rámci prípravy konkrétnych investícií.

- Účinok akcií realizovaných v rámci tejto priority v lokalitách, ktoré sú zaradené alebo budú zaradené do siete Natura 2000, musí byť posúdený v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 92/43/EHP, prípadne je potrebné, aby príslušný orgán vystavil podpísané, datované a opečiatkované potvrdenie, že sa nepredpokladajú žiadne negatívne účinky.

- Podpora vykonávania opatrení druhého plánu manažmentu povodia na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni povodia rieky Dunaj na dosiahnutie cieľov WFD.

- Investície do vnútrozemských riečnych ciest/infraštruktúry budú implementované v súlade s čl.4 smernice 2000/60/ES, bude sa rešpektovať manažment povodia

Investičná priorita 7c Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých (vrátane nízkohlukových), a nízkouhlíkových dopravných systémov , vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

---

Konkrétny cieľ 2.2: Zlepšenie cezhraničnej verejnej dopravy

Príklady činností:

- Príprava jednotlivých investícií: spracovanie štúdií, analýz, koncepcií; vypracovanie odporúčaní týkajúcich sa právno-administratívnych prekážok, ktoré bránia cezhraničnej mobilite (napr. prídavky kabotáže, jednoduchosť medzinárodných pravidiel dopravy medzi oboma štátmi, atď.)
- Rozvoj inteligentných cezhraničných dopravných systémov (ICDS - ITS), informačné systémy pre cestujúcich, on-line plány, e-ticketing, mobilné aplikácie, spoločné tarifné systémy
- Rozvoja integrácia cezhraničných služieb verejnej dopravy, založenie dopravných združení
- Investície do príslušnej infraštruktúry (napr. vozidlá, autobusové a vlakové stanice, prístavy)
- Investície, ktoré prispievajú k lepšej dostupnosti mestských funkcií
- Vytvorenie cezhraničných služieb verejnej dopravy poskytovaných na základe dopytu
- V súvislosti s výstavbou cestných komunikácií sem patria riešenia zamerané na pasívne znižovanie hluku (hlukové steny, stromový výsadba).

Konkrétny cieľ 2.3: Zlepšenie cezhraničných logistických služieb

Príklady činností:

- Príprava jednotlivých investícií: spracovanie štúdií, analýz, koncepcií
- Realizácia iniciatív cezhraničnej spolupráce v oblasti logistiky, vývoja integrovaných systémov služieb, súvisiacej infraštruktúry a aplikácií informačných a komunikačných technológií
- Investície do príslušnej infraštruktúry (napr. vlakové stanice, prístavy)

Oprávnení prijímatelia:

- verejné inštitúcie
- súkromné inštitúcie slúžiace verejným záujmom
- podniky vo vlastníctve štátu
- EZÚS
- mimovládne organizácie
- rozvojové agentúry
- Obce, regionálne samosprávy (ako subjekty, ktorým sa poskytujú štátne dotácie)
- univerzity a výskumné inštitúcie v oblasti dopravy

Zásady výberu projektov:

- Výber operácií bude prebiehať prostredníctvom otvorených alebo obmedzených výziev na predkladanie návrhov
- Všetky operácie musia mať jasný cezhraničný aspekt (pri investíciách do cestnej infraštruktúry je možné podporovať len cesty skutočne pretínajúce hranicu; tzv. mäkké prvky musia čerpať z výsledkov cezhraničnej spolupráce napr. spoločné stratégie pre územia na oboch stranách hranice, funkcie dostupné na oboch stranách hranice, kombinovanie súborov rôznych zručností, ktoré nie sú k dispozícii v druhom regióne, získanie kritickej masy, ktoré by bolo inak nemožné atď.). Nepodporujú sa investície do infraštruktúry, ktorá nepodporuje cezhraničnú mobilitu.
- Operácie musia spĺňať kvalitatívne kritériá stanovené vo výzve na predkladanie návrhov schválenej monitorovacím výborom, musia byť cielené, relevantné, životaschopné, a vhodné na daný účel.
- infraštruktúrne projekty musia mať kompletnú dokumentáciu (technické plány so všetkými oprávneniami sú nutnosťou)
- Výsledky by mali byť dosahované ekologickými dopravnými službami, vrátane využívania palív z obnoviteľných zdrojov, riečnej a železničnej dopravy, čo v konečnom dôsledku prispeje aj k zníženiu znečistenia a zníženiu emisií skleníkových plynov
- Uchádzači musia mať k dispozícii riadne finančné a technické nástroje na realizáciu plánovaných aktivít
- Účinok akcií realizovaných v rámci tejto priority v lokalitách, ktoré sú zaradené alebo budú zaradené do siete Natura 2000, musí byť posúdený v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 92/43/EHP, prípadne je potrebné, aby príslušný orgán vystavil podpísané, datované a opečiatkované potvrdenie, že sa nepredpokladajú žiadne negatívne účinky.
- Investície do vnútrozemských riečnych ciest/infraštruktúry budú implementované v súlade s čl.4 smernice 2000/60/ES; bude sa rešpektovať manažment povodia.
- mäkké aktivity môžu byť podporené iba v prípade prípravy jednotlivých investícií

Prioritná os 3: Posilnenie udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a podpora pracovnej mobility

Investičná priorita 8e Integrácia cezhraničných trhov práce, vrátane spoločných iniciatív zameraných na posilnenie cezhraničnej mobility, zamestnanosti, informačných a poradenských služieb a spoločného školenia (EÚS – CB)

Konkrétny cieľ 3.1: Zníženie nerovnosti zamestnanosti medzi regiónmi s cieľom zlepšiť úroveň zamestnanosti v programovej oblasti

Príklady činností:

- cielené opatrenia na posilnenie zamestnanosti prostredníctvom rozvoja produktov a služieb založených na miestnom potenciáli (napr. rozvoj miestnych trhov výrobkov; bývalé oblasti spracovania železa a upadajúce priemyselné zóny pomocou zaistenia nových spôsobov využitia, zlepšením podmienok cestovného ruchu, rozvojom sociálnej ekonomiky predovšetkým v regiónoch s vysokou mierou chudoby a obývaných rómskou populáciou, atď)
- Iniciatívy a služby zamerané na zlepšenie cezhraničnej mobility pracovných síl
- Investície do infraštruktúry, ktoré prispievajú k modernizácii, štrukturálnej transformácii a trvalo udržateľnému rozvoju špecifických oblastí, ktoré majú za následok merateľné zlepšenie, pokiaľ ide o pracovnú mobilitu
- zahájenie a realizácia spoločných integrovaných iniciatív cezhraničnej zamestnanosti:
  - o spoločné iniciatívy (vrátane uľahčovania zamestnávania osôb opúšťajúcich trh práce) za účelom spoločnej zamestnanosti,
  - o inovatívne projekty zamestnanosti (s dôrazom na zvyšovanie zamestnanosti Rómov)
- vytvorenie podnikateľských služieb podporujúcich zamestnanosť a vytváranie infraštruktúrnych podmienok, z toho:
  - o služby podporujúce zamestnanosť v pozadí, ako sú databázy, poradenské služby, webové stránky, atď.
  - o rozvoj nových obchodných služieb, cezhraničnej spolupráce na podporu podnikových štruktúr,
  - o iniciatívy, uľahčujúce cezhranične šírenie obchodných informácií,
  - o IT systémy, siete na podporu zamestnanosti;
- spoločné programy vzdelávania a odborné programy:
  - o skúmanie potrieb odbornej prípravy s cieľom stanoviť smerovanie odbornej prípravy potrebné z hľadiska trhu práce (a s výhľadom na celoživotné vzdelávanie a tvorbu zelených pracovných miest),
  - o zvyšovanie povedomia medzi zamestnávateľmi (podnikateľské združenia, podniky, najmä MSP) v oblasti predchádzania a boja proti diskriminácii
  - o nastavenie a prevádzkovanie podporných riadiacich funkcií v zmysle vykonávania akčného plánu na plnenie úloh spoločného riadenia, koordináciu projektov, podporu znevýhodnených skupín, prípravu a aktualizáciu akčných plánov, prípravu správ a spoločné komunikačné aktivity.
  - o spoločné využívanie odborných a poradenských služieb :
    - ♣ právne poradenstvo pre ľudí, ktorí boli diskriminovaní na trhu práce,
    - ♣ monitorovanie a boj proti diskriminácii na trhu práce,
    - ♣ stimuly pre zamestnávateľov,

Oprávnení prijímatelia:

- verejné inštitúcie
- súkromné inštitúcie slúžiace verejnému záujmu;
- podniky vo vlastníctve štátu
- európske zoskupenia územnej spolupráce;
- mimovládne organizácie;
- rozvojové agentúry;
- samosprávy, obce
- univerzity a iné inštitúcie terciérneho vzdelania
- komory;
- sociálne podniky
- malé a stredné podniky

Zásady výberu projektov:

- výber operácií sa bude realizovať prostredníctvom dvojkolových otvorených výziev na predkladanie návrhov. Všetky akcie sa budú vykonávať v rámci územného akčného plánu. Integrované územné akčné plány musia obsahovať akcie zamerané na riešenie celého
  - o tematického rozsahu špecifického cieľa, odrážať špecifické požiadavky jednotlivých území, sektorov alebo funkcií a strategický prístup.
- V prvom kole sa predkladajú návrhy s akčným plánom bez podrobného opisu projektov. Najprv sa posudzuje oprávnenosť akčných plánov. Akčný plán by mal obsahovať podrobné zdôvodnenie príspevku akcií k napĺňaniu stratégie a špecifických cieľov prioritných osí. Okrem
  - o iného je potrebné dostatočne rozvinúť nasledujúce prvky, ktoré sa budú posudzovať podľa vyhodnocovacích kritérií v prvom kole:
- Primeranosť akčných plánov
- Súlad s hlavným tematickým prístupom a cieľom investičnej priority
- Dodržanie územných parametrov a rozvojových potrieb danej oblasti
- Súlad akčného plánu a iniciatív na boj proti nezamestnanosti so špecifickými problémami zamestnanosti v cieľovom území
- Súlad cieľových skupín akčného plánu a iniciatív na boj proti nezamestnanosti so sociálnymi rozvojovými potrebami vymedzenými západno-východným gradientom
- Obsah vzájomne súvisiacich akcií, cezhraničný vplyv
- Odkaz a súvislosť s ďalšími veľkými investíciami (v rámci alebo mimo tohto programu spolupráce)
- Hospodárska a sociálna užitočnosť projektov – s osobitným dôrazom na menej rozvinuté regióny
- Súlad s európskymi (Európa 2020), vnútroštátnymi (najmä NRP) a regionálnymi stratégiami a operačnými programami
- Súlad s európskymi usmerneniami (rozhodnutie Rady 2010/707/EÚ),
- Realistické finančné a vykonávacie kapacity
- všetky akčné plány musia zahŕňať tvorbu nových pracovných miest

- Projekty by mali byť integrované; v rámci akčného plánu by sa malo realizovať 3-8 projektov. Jeden z projektov by mal byť zameraný na koordináciu jednotlivých projektov
- Infraštruktúrne aktivity na zvýšenie priepustnosti hraníc na zvýšenie miery zamestnanosti v regióne, vrátane výstavby ciest, musia zahŕňať úplnú dokumentáciu (technické plány a stavebné povolenia)
- Príprava akčných plánov; tu sa počíta s financovaním prípravných úloh alebo dokumentov, pričom za oprávnené sa tieto aktivity a náklady na akčné plány budú považovať len vtedy, ak po druhom kole získajú pozitívne rozhodnutie o financovaní. Žiadatelia s akčnými plánmi spĺňajúcimi kritériá oprávnenosti budú môcť predložiť návrh v druhom kole. Tu už návrh musí obsahovať podrobný opis jednotlivých projektov
- Uprednostnené budú akčné plány z regiónov s hodnotou komplexného sociálneho indexu menšou ako 0,4
- Akčné plány v najrozvinutejších regiónoch sa zaoberajú väčšinou riešením nezamestnanosti ľudí s vysokoškolským vzdelaním
- Uprednostnené budú iniciatívy zamerané na zapojenie ľudí žijúcich v hlbokej chudobe a na Rómov
- Akčné plány by mali čerpať z endogénneho potenciálu a využívať ho na zvýšenie úrovne zamestnanosti; miestne a subregionálne stratégie by mali využitím cezhraničného aspektu akcií prispievať organickým a efektívnym spôsobom k zníženiu dlhodobej nezamestnanosti a zvýšeniu hospodárskeho rastu
- Všetky operácie musia mať cezhraničný aspekt (prvky cestnej infraštruktúry musia skutočne prekračovať hranicu; mäkké prvky musia čerpať preukázateľne u výsledkov cezhraničnej spolupráce, napr. spoločné stratégie pre pohraničné územia, produkty alebo služby či funkcie dostupné na oboch stranách hranice, rozšírenie mestských funkcií z jednej strany hranice na druhú, prenos modelov/poznatkov/technológie z pohraničných regiónov, v kombinácii so súbormi rôznych zručností, ktoré nie sú k dispozícii v druhom regióne, získanie kritickej masy, ktoré by bolo inak nemožné atď.)
- Operácie musia spĺňať kvalitatívne kritériá stanovené vo výzve na predkladanie návrhov schválenej monitorovacím výborom, musia byť cielené, relevantné, životaschopné, a vhodné na daný účel
- Účinok akcií realizovaných v rámci tejto priority v lokalitách, ktoré sú zaradené alebo budú zaradené do siete Natura 2000, musí byť posúdený v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 92/43/EHP, prípadne je potrebné, aby príslušný orgán vystavil podpísané, datované a opečiatkované potvrdenie, že sa nepredpokladajú žiadne negatívne účinky.

Prioritná os 4: Zlepšenie úrovne cezhraničnej spolupráce medzi inštitucionálnou spoluprácou a rozšírenie cezhraničnej spolupráce medzi občanmi

Investičná priorita 11b Podpora právnej a správnej spolupráce a spolupráce medzi občanmi a inštitúciami (EÚS-CB)

Konkrétny cieľ 4.1: Zvyšovanie úrovne cezhraničnej spolupráce medzi inštitúciami a rozšírenie cezhraničnej spolupráce medzi občanmi

Príklady činností:

- Posilnenie a zlepšenie kooperačnej kapacity a efektívnosti spolupráce medzi jednotlivými organizáciami (verejnými orgánmi) jednotlivých sektorov (napr. školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť, prevencia, vodohospodárstvo, kultúra atď.) prostredníctvom spoločných odborných programov, školení, výmeny skúsenosti, kapitalizácie a transferu know-how atď.
- Podpora činností zameraných na zlepšenie spoločne poskytovaných cezhraničných služieb, rozvoj malej infraštruktúry potrebnej na spoločné poskytovanie služieb, vrátane:
  - prípravy štúdií a plánov týkajúcich sa rozvoja pohraničného regiónu na sektorovej báze (zahŕňajúce verejné inštitúcie poskytujúce cezhraničné služby z oboch strán hranice), ktoré nie sú zaradené do žiadnej inej PO,
  - spoločné plánovanie a rozvoj cezhraničných služieb poskytovaných verejnými orgánmi,
  - rozvoj právnych nástrojov a ITK riešení zlepšujúcich poskytovanie cezhraničných služieb (posilnenie toku informácií, e-governance, m-governance atď.),
  - rozvoj cezhraničných služieb v oblasti zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a odbornej prípravy, sociálnej starostlivosti, bezpečnosti, verejnej správy (napr. poskytovanie údajov) atď.
- Nadviazanie a posilnenie trvalo udržateľnej cezhraničnej spolupráce medzi občanmi na oboch stranách hranice a posilnenie sociálnej súdržnosti programovej oblasti, ktorej výsledkom bude zlepšenie cezhraničných služieb. Podporené budú nasledujúce aktivity:
  - organizácia kultúrnych podujatí, vystúpení, festivalov,
  - výmenné programy v oblasti kultúry, vzdelávania, odborného života, výskumu atď.,
  - organizácia školení, letných táborov, letných akadémií (nie za účelom migrácie pracovnej sily), súťaží,
  - tvorba spoločných umeleckých diel, filmov, divadelných predstavení,
  - publikácia brožúr, kníh, DVD,
  - televízne a rozhlasové programy,
  - akcie a iniciatívy na posilnenie dvojazyčnosti v regióne atď.

Oprávnení prijímatelia:

- Verejné inštitúcie
- Súkromné inštitúcie slúžiace verejným záujmom
- Cirkvi
- Podniky vo vlastníctve štátu
- Európske zoskupenia územnej spolupráce
- Mimovládne organizácie
- Samosprávy obce
- Rozvojové agentúry

- Organizácie zriadené osobitným zákonom, poskytovanie verejných služieb (napr. nadácie, združenia)
- Univerzity a výskumné ústavy
- Komory

Zásady výberu projektov:

- Výber operácií bude prebiehať prostredníctvom výziev na predkladanie návrhov. Výzvy budú otvorené návrhom, ktoré riešia špecifický cieľ, prípadne sa programové orgány môžu rozhodnúť vydať aj cielennejšie výzvy, ktoré sa budú sústrediť na určité kľúčové oblasti v rámci daného špecifického cieľa.
- Všetky akcie musia mať jednoznačný cezhraničný aspekt.
- Operácie musia spĺňať kvalitatívne kritériá stanovené vo výzve na predkladanie návrhov schválenej monitorovacím výborom, musia byť cielené, relevantné, životaschopné, a vhodné na daný účel.
- Hodnota malých investícií a obstarávania zariadení musí byť primeraná váhe celého projektu.
- Pri výbere operácií sa bude prihliadať najmä na vysoký potenciál kapitalizácie a prenosnosti, ako aj využívanie existujúcich výsledkov.
- Účinok akcií realizovaných v rámci tejto priority v lokalitách, ktoré sú zaradené alebo budú zaradené do siete Natura 2000, musí byť posúdený v súlade s článkom 6 ods. 3 smernice 92/43/EHP, prípadne je potrebné, aby príslušný orgán vystavil podpísané, datované a opečiatkované potvrdenie, že sa nepredpokladajú žiadne negatívne účinky.

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KREATÍVNA EURÓPA 2014 - 2020

Nová generácia komunitných programov pre obdobie 2014 - 2020 spája doterajšie programy Kultúra a Media a funguje pod spoločnou hlavičkou Kreatívna Európa (Creative Europe), na roky 2014-2020. **Celkový rozpočet programu je 1,462 miliardy EUR.**

Cieľom programu Kreatívna Európa je zvýšiť rast a pracovné miesta v sektore kultúry a kreatívnych priemyslov, podporiť umelecké aktivity, profesionálov, spoločnosti a organizácie v kultúre, a tým im pomôcť osloviť nové publikum v Európe i mimo nej a zlepšiť ich zručnosti v digitálnom veku.

Program Kreatívna Európa tvoria dva podprogramy:

- podprogram KULTÚRA adresovaný kultúrnemu sektoru,
- podprogram MEDIA adresovaný audiovizuálnemu sektoru.

Krajiny obsiahnuté v programe: Účasť na programe je vyhradená pre členské štáty EÚ, kandidáti na vstup do EÚ, Švajčiarsko a iné krajiny za predpokladu, že spĺňajú podmienky uvedené v článku 16 spomínaného návrhu nariadenia, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa.

Oprávnené náklady: náklady na prípravu, monitoring, kontrolu, audit a zhodnotenie aktivít riadenia projektu a dosiahnutia stanovených cieľov, zahŕňajúc štúdium, komunikáciu s expertmi v danej oblasti, komunikačnú činnosť aj na úrovni internej komunikácie a náklady na informačno-technologické zabezpečenie projektu

Oprávnení prijímatelia: Medzi klasických žiadateľov o grant patria divadlá, múzeá, profesionálne združenia, univerzity, kultúrne inštitúty, verejné organizácie, neziskové organizácie, ktoré vykonávajú činnosť v oblasti kultúry a i.

Za neoprávnené sa považujú tieto subjekty:

- fyzické osoby

1. PODPROGRAM KULTÚRA

Kultúra, podprogram Kreatívnej Európy, podporuje kultúrne a kreatívne organizácie s cieľom pomôcť im pôsobiť medzinárodne a podporovať cezhraničný pohyb kultúrnych diel a mobilitu kultúrnych hráčov. Pomáha naštartovať projekty s európskym rozmerom a zdieľať kultúrny obsah cez národné i Európske hranice. Umožňuje kultúrnym a kreatívnym hráčom pracovať medzinárodne a internacionalizovať ich kariéry a aktivity v EÚ i ďalej, financuje programy kooperácie, literárne preklady, siete a platformy. Pre podprogram Kultúra je z rozpočtu programu pridelených minimálne 31%.

Všetky schémy majú novú dimenziu – dimenziu rozvoja publika. Najdôležitejšou inováciou je nová podporná schéma pre platformy, zameraná na objavujúce sa talenty a stimulujúca Európske nenárodné programovanie kultúrnych aktivít. Nasledovať budú i ďalšie inovácie vrátane finančného nástroja pre Kreatívny sektor.

2. PODPROGRAM MEDIA

Táto oblasť je rozdelená na nasledovné priority:

- uľahčenie zaobstarania rozvoja obchodnej siete, podpora využitia digitálnych technológií pre zabezpečenie adaptácie na trhu;

- zvýšenie počtu audiovizuálnych producentov zároveň zvýšenie európskej audiovizuálnej produkcie s potenciálom cirkulovať v európskom priestore a tým uľahčenie európskej a medzinárodnej koprodukčnej spolupráce vrátane televíznych vysielateľov
- podpora vzájomného obchodovania a zvýšenie konkurencieschopnosti audiovizuálnej produkcie na európskom a medzinárodnom trhu
- pre podprogram Media je z rozpočtu programu pridelených minimálne 56%.

Maximálne 13 % rozpočtu sa prideli medzisektorovej oblasti, do ktorej spadá aj podpora informačných kancelárií programu Kreatívna Európa v každej zúčastnenej krajine. Tieto kancelárie poskytujú poradenstvo potenciálnym príjemcom. Približne 60 miliónov EUR je vyčlenených na podporu spolupráce v rámci tejto politiky, posilnenie inovačných prístupov získavania publika a podporu nových obchodných modelov.

Bližšie informácie o programe Kreatívna Európa, podprogramoch Kultúra a MEDIA, jednotlivých výzvach, podávaní žiadostí a termínoch odovzdávania sú na stránke:

<http://www.cedslovakia.eu/>.

Ďalšie informácie o programe na stránke:

http://www.aic.sk/aic/slovensko_kreativna_europa/

Kontakt

Kancelária CreativeEurope Slovensko

Grösslingova 45 (1. poschodie)

811 09 Bratislava

Tel.: +421 2 5263 6935 (MEDIA),

+421 2 5263 6936 (Kultúra)

E-mail: media@cedsllovakia.eu, kultura@cedsllovakia.eu

Vladimír Štric, vedúci kancelárie CreativeEuropeDesk

E-mail: vladimir.stric@cedsllovakia.eu,

+421 907 702 091 (MEDIA)

Zuzana Duchová,

e-mail: zuzana.duchova@cedsllovakia.eu,

Tel.: +421 907 467 598 (koordinátorka, Kultúra)

Rastislav Steranka

e-mail: rastislav.steranka@cedsllovakia.eu, (koordinátor, MEDIA)

DUNAJSKÁ STRATÉGIA A INTERREG V-B DUNAJ

Dunajská stratégia

Dunajský región spája „staré“ členské štáty EÚ, ako aj štáty, ktoré len nedávno prešli cestou ekonomickej a spoločenskej transformácie a členmi EÚ sa stali len pred pár rokmi. Dunajská stratégia by mala podporovať spoločnú zodpovednosť krajín dunajského regiónu za ekonomický a spoločenský rozvoj krajín regiónu, prírodné a kultúrne dedičstvo. Preto sa regióny povodia Dunaja dohodli na vypracovaní stratégie, ktorá má zintenzívniť a zefektívniť ich spoluprácu, a to najmä v oblasti dopravy, energetiky a životného prostredia. Dôležitými prioritami ostávajú obnovenie splavnosti rieky po celej jej dĺžke, protipovodňová ochrana, či hospodársky rozvoj regiónov.

Vláda uznesením č. 149/2010 schválila Národnú pozíciu k stratégii EÚ pre dunajský región. Na výkon realizácie aktivít vyplývajúcich z participácie SR na dunajskej stratégii bola vytvorená konzultačná pracovná skupina pre dunajskú stratégiu. V termíne 19. - 21. apríla 2010 Slovensko spolu s Rakúskom zorganizovali spoločnú konferenciu venovanú otázkam dopravy a životného prostredia v dunajskom regióne, ktorá sa uskutočnila v rámci série medzinárodných konferencií organizovaných pod gesciou Európskej komisie. Po zmene vlády v júli 2010 zodpovednosť národného koordinátora bola delegovaná na Úrad vlády SR.

Slovenská republika sa stotožňuje so štruktúrou návrhu oznámenia a akčného plánu, ktorú predstavujú štyri piliere, v ktorých rámci je definovaných jedenásť prioritných oblastí:

- I. Prepojenie podunajskej oblasti
  1. Zlepšiť mobilitu a multimodalitu
    - a) vnútrozemské vodné cesty
    - b) cestné, železničné a letecké spojenia
  2. Podporovať udržateľnejšie zdroje energií
  3. Podporovať kultúru a cestovný ruch, kontakty medzi ľuďmi
- II. Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti
  4. Obnoviť a udržať kvalitu vôd
  5. Riadiť riziká v oblasti životného prostredia
  6. Chrániť biodiverzitu, krajinu a kvalitu ovzdušia a pôd
- III. Rozvíjanie prosperity v podunajskej oblasti
  7. Rozvíjať znalostnú spoločnosť prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií
  8. Podporovať konkurencieschopnosť podnikov vrátane rozvoja zoskupení
  9. Investovať do ľudí a zručností
- IV. Posilnenie podunajskej oblasti
  10. Zvýšiť inštitucionálnu kapacitu a spoluprácu
  11. Spolupracovať s cieľom podporiť bezpečnosť a riešiť organizovanú a závažnú trestnú činnosť

Priority Slovenska v jednotlivých pilieroch dunajskej stratégie:

I. Prepojenie podunajskej oblasti

Dopravná infraštruktúra

Hlavným cieľom je rozvoj dopravnej infraštruktúry, predovšetkým rozvoj kontinuálnej dunajskej vodnej cesty a zabezpečenie splavnosti Dunaja v pôvodnom toku, rešpektujúci princípy trvalo udržateľného rozvoja a taktiež dobudovanie dopravnej infraštruktúry v regiónoch.

Energetická infraštruktúra

Z hľadiska energetickej bezpečnosti Slovenska i Európskej únie, ako aj z pohľadu kritérií trvalo udržateľného rozvoja dunajského regiónu, je budovanie tejto infraštruktúry stratégie nevyhnutné. Pre posilnenie energetickej bezpečnosti jednotlivých štátov dunajského regiónu je nevyhnutné zabezpečiť kompatibilitu a prepojenosť národných energetických sietí.

Cestovný ruch

Rozvoj dopravnej infraštruktúry s citlivým prístupom ku všetkým zložkám životného prostredia umožní aj rozvoj trvalo udržateľných modelov cestovného ruchu, ktorý Slovenská republika považuje za významný prostriedok k upevňovaniu neformálnych sociálnych väzieb medzi obyvateľmi jednotlivých krajín regiónu. Podpora cestovného ruchu v rámci dunajského regiónu so sebou prináša nielen výhody v oblasti posilnenia medzi kultúrneho dialógu, nezanedbateľné stimuly v oblasti rozvoja malých a stredných podnikov a celkového ekonomického rozvoja, najmä v prihraničných oblastiach, ale aj kvalitnejší a plnší život obyvateľov.

Kultúrny rozvoj

Pre úspešnú implementáciu cieľov a ducha dunajskej stratégie je potrebné realizovať opatrenia podporujúce uchovanie rôznorodosti kultúrneho bohatstva, ochrany kultúrno-historických pamiatok regiónu, rozvoj kultúrneho dialógu, vzájomného poznávania a porozumenia, a to najmä v cezhraničnom kontexte.

II. Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti

Tento cieľ venuje pozornosť ochrane a trvalo udržateľnému využívaniu ekosystémov, vrátane ekologicky vhodného obhospodarovania lužných lesov, ako aj ochrane biologickej diverzity regiónu. Osobitnú starostlivosť venuje ochrane kvality vody a zvyšovaniu výdatnosti vodných zdrojov.

III. Rozvíjanie prosperity v podunajskej oblasti

Podpora ekonomického rozvoja a konkurencieschopnosti

Podporuje rozvoj trvalo udržateľných modelov cestovného ruchu, rozvoj kultúrneho dialógu, vzájomného poznávania a porozumenia, a to najmä v cezhraničnom kontexte. Zaoberá sa najmä disparitami medzi jednotlivými a oblasťami dunajského regiónu. Pre sociálno-ekonomický rozvoj je dôležitá tvorba vedomostnej ekonomiky, ktorá by mala byť hlavným zdrojom konkurencieschopnosti členských krajín.

V. Posilnenie podunajskej oblasti

Závažným problémom niektorých podunajských krajín je vysoká miera korupcie a závažnej organizovanej trestnej činnosti. Zefektívnenie fungovania príslušných orgánov, výmena informácií medzi príslušnými aktérmi presadzovania práva a posilnenie ich spolupráce považujeme za nevyhnutný predpoklad účinného boja proti korupcii a závažnej trestnej činnosti. Nemenej dôležitým predpokladom je v tomto smere budovanie dôvery občanov krajín regiónu v demokratické inštitúcie a v odhodlanie a oddanosť politických lídrov prijať účinné opatrenia na boj proti týmto formám trestnej činnosti.

Ďalšie informácie na stránke:

<http://www.danube-region.eu/> alebo <http://www.dunajskastrategia.vlada.gov.sk/strategia-eu-pre-dunajsky-region/>.

Kontakt

Adresa ÚV SR:(Oficiálna poštová adresa)

Úrad vlády Slovenskej republiky

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

Národný kontaktný bod

Odbor programov nadnárodnej spolupráce

E-mail: danubestrategy@vlada.gov.sk

Adresa: Radlinského 13, 811 07 Bratislava

Ing. Michal Blaško – riaditeľ odboru programov nadnárodnej spolupráce

Telefón: 02/209 25 952

E-mail: michal.blasko@vlada.gov.sk

Adresa: Námestie 1. mája 1, 81105 Bratislava

Dunajský nadnárodný program 2014 – 2020 (INTERREG V-B DANUBE)

V novom programovom období 2014-2020 sa program Juhovýchodná Európa (South-East Europe) pretransformuje na program Dunaj (Danube) a program South-East Gateway. Program ETC Dunaj sa bude v programovom období 2014-2020 realizovať v rámci nadnárodnej spolupráce ako jeden z následníckych programov po ETC Juhovýchodná Európa. Program sa bude geograficky zameriavať na tie isté krajiny ako dunajská stratégia a Slovensko by v ňom malo zohrávať aktívnu úlohu pri trvalo udržateľnom rozvoji regiónu.

Tematické ciele:

- TC1 – posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
- TC6 – ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov

- TC7 – podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
- TC11 – posilnenie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy

Prioritné osi:

- Inovatívny a sociálne zodpovedný Dunajský región
- Ochrana životného prostredia a podpora kultúry
- Lepšie dopravne prepojený Dunajský región
- Dobrá verejná správa Dunajského regiónu

Minimálnou podmienkou sú 3 partneri z troch krajín a výstupy aplikovateľné v praxi.

Finančná alokácia pre Operačný program Dunaj je približne 273 miliónov EUR.

Ďalšie informácie na stránke:

<http://www.danube.vlada.gov.sk/dunajsky-nadnarodny-program/> alebo <http://www.interreg-danube.eu/>.

INTERREG V-C CENTRAL EUROPE 2020

Európska komisia v roku 2012 navrhla, aby nadnárodný program CENTRAL EUROPE naďalej financoval projekty európskej územnej spolupráce v 8 členských štátoch EÚ: Rakúsko, Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Slovenská republika, Slovinsko, južná a východná časť Nemecka a severná časť Talianska. Novým členom programu sa stalo Chorvátsko, naopak Ukrajina v novom programovacom období členom nie je. CENTRAL EUROPE je jedným zo 14 nadnárodných programov podporovaných v rámci cieľa "Európska územná spolupráca".

OP Stredná Európa poskytuje **231 mil. EUR** na financovanie projektov realizovaných v partnerstve medzi národnými, regionálnymi a lokálnymi inštitúciami z 9 členských štátov EÚ. Náklady slovenských projektových partnerov môžu byť podporené z prostriedkov ERDF do výšky 85%. Partneri musia zostávajúcu časť výdavkov v rámci projektu spolufinancovať z vlastných zdrojov. Program je zameraný na výzvy, potreby a potenciál na nadnárodnej úrovni. Program spolufinancuje projekty spolupráce pre posilnenie regionálnej inovácie, podporu nízkouhlíkových stratégií, ochranu a valorizáciu prírodných a kultúrnych zdrojov a zlepšenie dopravných prepojení.

Celkový cieľ: „Spoluprácou prekračujúcou hranice strednej Európy spraviť z našich miest a regiónov lepšie miesta pre život a prácu“

OP Stredná Európa má 4 prioritné osi:

Prioritná os 1:

- Spolupráca v oblasti inovácií s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť SE
  - o Zlepšiť udržateľné väzby medzi aktérmi systému inovácií pre posilnenie regionálnej inovačnej kapacity v SE
  - o Zlepšiť znalosti a podnikateľské schopnosti s cieľom podporiť hospodárske a sociálne inovácie v SE regiónoch

Prioritná os 2

- Spolupráca v oblasti nízkouhlíkových stratégií v SE

- Vytvárať a realizovať riešenia zamerané na zvýšenie energetickej účinnosti a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov vo verejnej infraštruktúre
- Zlepšiť územne založené stratégie nízkouhlíkového energetického plánovania a politiky prispievajúcej k zmierňovaniu klimatických zmien
- Zvýšiť kapacity pre plánovanie mobility vo funkčných mestských oblastiach s cieľom znížiť emisie CO₂

Prioritná os 3

- Spolupráca v oblasti prírodných a kultúrnych zdrojov pre udržateľný rast v SE
  - Rozvíjať kapacity pre integrované riadenie ochrany ŽP s cieľom zaistiť ochranu a udržateľné využívanie prírodného dedičstva a zdrojov
  - Rozvíjať kapacity pre udržateľné využívanie kultúrneho dedičstva a zdrojov
  - Zlepšiť riadenie ŽP funkčných mestských oblastí s cieľom vytvoriť z nich miesta, kde sa bude žiť lepšie

Prioritná os 4

- Spolupráca v oblasti dopravy s cieľom zaistiť lepšie prepojenie v SE
  - Zlepšiť plánovanie a koordináciu systému regionálnej osobnej dopravy s cieľom zaistiť lepšie napojenie na vnútroštátne a európske dopravné siete
  - Zlepšiť koordináciu medzi subjektmi pôsobiacimi v oblasti nákladnej dopravy s cieľom zvýšiť využitie ekologických multimodálnych dopravných riešení

Ďalšie informácie na stránke:

<http://www.central2020.eu/> alebo <http://www.centraleurope.vlada.gov.sk/program-stredna-europa/>

Kontakt

Národný kontaktný bod

Odbor programov nadnárodnej spolupráce

Telefón: 02/ 209 25 952

E-mail: danube@vlada.gov.sk

Adresa: Radlinského 13, 81107 Bratislava

Ing. Michal Blaško – riaditeľ odboru programov nadnárodnej spolupráce

Telefón: 02/20925952

E-mail: michal.blasko@vlada.gov.sk

Adresa: Radlinského 13, 81107 Bratislava

Spoločný sekretariát – Joint Secretariat

Kirchberggasse 33-35/11

A-1070 Vienna, Austria

Phone: +43 1 8908 088 – 2403 Email: info@central2013.eu

LUCA FERRARESE - Head of Secretariat

Email: luca.ferrarese@central2013.eu

PROGRAMLIFE 2014 - 2020

Program LIFE 2014 - 2020, fond Európskej únie pre životné prostredie, zahŕňa podporu opatrení v oblasti ochrany prírody, zmeny klímy, environmentálnej politiky a informovania a komunikácie o otázkach životného prostredia v celej EÚ. Ciele programu LIFE pre PO 2014 – 2020 sú nasledujúce:

- **Silná väzba na priority EÚ:** 7. EAP /environmentálny akčný program/, efektívne využívanie zdrojov, strata biodiverzity, Adaptačná stratégia EÚ a ciele v oblasti mitigácie v rámci stratégie Európa 2020
- **LIFE ako katalyzátor**, má byť platformou pre testovanie nových, lepších postupov realizovaných na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni.
- **Podpora vykonávania EÚ politik v zriadených podprogramoch**, čo má viesť k synergiám a doplnkovosti fondov EÚ, a súčinnosti financovania ochrany životného prostredia.

LIFE má dva podprogramy členené v nasledujúcej štruktúre:

Podprogram „Životné prostredie“ má tri prioritné oblasti:

- a) „životné prostredie a efektívne využívanie zdrojov“;
- b) „príroda a biodiverzita“;
- c) „správa a informovanie v oblasti životného prostredia“.

Podprogram „Ochrana klímy“ má tri prioritné oblasti:

- a) „zmierňovanie zmeny klímy“;
- b) „adaptácia na zmenu klímy“;
- c) „správa a informovanie v oblasti klímy“.

Finančné krytie pre vykonávanie programu LIFE v období rokov 2014 až 2020 je **3 456 655 000 EUR** v bežných cenách, čo zodpovedá 0,318 % celkovej sumy viazaných rozpočtových prostriedkov, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) č. 1311/2013. **2 592 491 250 EUR** celkového finančného krytia uvedeného v odseku 1 sa prideli podprogramu „Životné prostredie“; **864 163 750 EUR** celkového finančného krytia uvedeného v odseku 1 sa prideli podprogramu „Ochrana klímy“.

V súčasnosti nie je vyhlásená nová výzva, kompletné informácie o výzvach na stránke :

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life2017/index.htm>

Ďalšie informácie o programe LIFE + na stránke:

<http://www.minzp.sk/eu/moznosti-financovania-projektov/projekty-so-zahranicnou-pomocou/life/life-zakladne-informacie/strucna-historia-life-life/>

Kontakt

Národné kontaktné miesto pre LIFE

Ministerstvo životného prostredia SR

Sekcia environmentálnych programov a projektov

Odbor technickej pomoci a programov nadnárodnej spolupráce

NCP - Slovenská republika

Mgr. Karin Očenášová - tel. 02/5956 2621

karin.ocenasova@enviro.gov.sk

URBACT III

Hlavným poslaním programu URBACT III je podpora integrovaného prístupu k udržateľnému mestskému rozvoju. Program URBACT III určený pre mestá, umožní efektívnu nadnárodnú výmenu skúseností a bude vzdelávacím nástrojom s inovatívnymi metódami. Prinesie konkrétne a nové riešenia pre mestá snažiace sa reagovať na špecifické výzvy a zároveň má dôležitú úlohu pre budovanie kapacít miestnych orgánov v SR.

	Podpora EÚ	Národná účasť		Celkové financovanie	Stupeň spolufinancovania
		Národné verejné financie	Národné súkromné financie		
Prioritná os 1 (posilniť TURM)	69 843 880€	18 375 002€	0€	88 218 882€	79,17%
Prioritná os 2 (Technická podpora)	4 458 120€	3 647 553€	0€	8 105 673€	55,00%
Spolu	74 302 000€	22 022 555€	0€	96 324 555€	77,14%

Program je financovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja a národnými príspevkami (28 EÚ štátov + Švajčiarsko a Nórsko). Stupeň spolufinancovania členských štátov je 5,7% (stupeň spolufinancovania EFRR je 77%). Podiel každého členského štátu závisí od počtu obyvateľov k priemernému počtu obyvateľov štátov EÚ v roku 2012. Zvyšný budget je financovaný mestami participujúcimi na programe a to nasledovne:

- Menej rozvinuté a prechodné regióny dostanú 85% príspevkov z EFRR
- Viac rozvinuté regióny dostanú 70% príspevkov z EFRR

Projekty musia byť predfinancované projektovými partnermi. Vedúci projektový partner zozbiera oficiálne údaje o výdavkoch ostatných partnerov a požiada o refundáciu spolu so správou o prograse projektu. Oprávnení sú títo partneri : mestá, regióny, univerzity a výskumné strediská, iné (na vlastné náklady).

Program URBACT III má 4 hlavné ciele:

1. Zvýšenie kapacity miest a ich podpora v zlepšovaní integrovaného prístupu k mestskému rozvoju.
2. Zvýšenie integrácie udržateľných stratégií a akčných plánov v mestách.
3. Zlepšenie implementácie integrovaných a trvalo udržateľných mestských stratégií a akčných plánov v mestách .
4. Zabezpečiť lepší prístup k informáciám a šíreniu know-how vo všetkých aspektoch udržateľného rozvoja miest s cieľom zlepšiť politiku rozvoja miest.

Kontakt

URBACT Secretariat

5 rue Pleyel

F-93217 Saint-Denis

Tel.: +33 149174640

Fax.: +33 149174555

E-mail.: r.barbato@urbact.eu

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
Sekcia bytovej politiky a mestského rozvoja, oddelenie mestského rozvoja
Szolgayová Elena Ing.arch. PhD.
Tel. číslo 02/ 59494894

Ďalšie informácie sú na stránke:

<http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=170738>

URBAN INNOVATIVE ACTIONS

Program „URBAN INNOVATIVE ACTIONS“ majú pridelených **330 mil €** na obdobie 2014-2020. Cieľom je identifikovať a testovať nové riešenia a klásť dôraz na tie mestské problémy, ktorých dôležitosť bude v nasledujúcich rokoch rásť. Tieto inovačné aktivity môžu mať formu štúdií alebo projektov.

Aplikovať sa môžu na:

- mestá s minimálnym počtom obyvateľov 50 000
- zoskupenia miest s celkovým počtom najmenej 50 000 obyvateľov

Maximálna dĺžka trvania pre jednu inovačnú aktivitu sú 3 roky a poskytnutá suma nesmie byť vyššia ako 5 miliónov €. Miera spolufinancovania ERDF je maximálne 80%.

Ďalšie informácie na stránke:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/urban_en.pdf alebo
<http://www.uia-initiative.eu/>

Informácie k novej výzve sú dostupné na <http://www.uia-initiative.eu/en/call-proposals>

ERASMUS +

Program ERASMUS + disponuje na obdobie rokov 2014 – 2020 rozpočtom **14,7 miliardy EUR**. Program podporuje aktivity v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a športu a poskytuje im granty. Program dáva príležitosť študentom, žiakom odbornej prípravy, pedagogickým zamestnancom, pracovníkom s mládežou a dobrovoľníkom stráviť obdobie v zahraničí a zlepšiť tak svoje poznatky, zručnosti a zamestnateľnosť. Program podporuje organizácie, ktoré sa môžu zapájať do projektovej spolupráce a v rámci partnerstiev zdieľať inovácie vo vzdelávaní, odbornej príprave a mládeži. Nová akcia Šport podporuje aktivity v rámci masového športu a prostredníctvom cezhraničnej spolupráce bude riešiť aj problémy ako doping, násilie a rasizmus.

Program sa delí na 5 oblastí:

- **Školské vzdelávanie**
- **Odborné vzdelávanie a príprava**
- **Vysokoškolské vzdelávanie**
- **Vzdelávanie dospelých**
- **Mládež a šport**

Bližšie informácie o programe ERASMUS + je možné získať na stránke:

<http://www.erasmusplus.sk/index.php?sw=70>

Kontakty:

SAAIC - Národná agentúra programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu

Krížikova 9

811 04 Bratislava

Tel.: 02/209 22201

E-mail: erasmusplus@saaic.sk

www.saaic.sk

EURÓPA PRE OBČANOV 2014-2020

Komunitárny program „Európa pre občanov“ financuje iniciatívy na podporu spoločnej európskej pamäte a aktívneho občianstva na úrovni EÚ. Miestne a regionálne orgány, neziskové organizácie, vzdelávacie, výskumné, kultúrne a mládežnícke inštitúcie môžu získať podporu na diskusné podujatia, konferencie, workshopy, umelecké dielne, športové podujatia, štúdie a iné občianske aktivity rôznorodého charakteru.

Hlavné ciele programu sú:

- Prispievať k tomu, aby občania EÚ rozumeli Únii, jej histórii a rozmanitosti
- Posilňovať inštitúciu občianstva k Európskej únii a zlepšovať podmienky pre demokratickú a občiansku participáciu na úrovni EÚ.

Na obdobie rokov 2016-2020 boli priority navrhnuté tak aby podporili diskusie ohľadne významných dátumov európskej histórie a tém, ktoré v dnešných časoch silne rezonujú (oblasť Európskej pamäte), prípadne aby boli súčasťou spoločenskej, hospodárskej a politickej reality Európskej únie (oblasť Podpory demokracie a občianskej participácie).

Špecifické ciele programu sú:

- **Európska pamäť**
  - Zvyšovať povedomie o spoločnej európskej pamäti, histórii a hodnotách tak, aby sa sledoval hlavný cieľ EÚ, ktorým je presadzovať mier, jeho hodnoty a všeobecné blaho občanov EÚ a to podnecovaním debát, reflexií a rozvojom sietí.
- **Podpora demokracie a občianska participácia**
  - Podporovať demokratickú a občiansku participáciu občanov EÚ rozvíjaním chápania procesu tvorby politik na úrovni EÚ a podporovaním príležitostí pre spoločenskú a medzi-kultúrnu výmenu a dobrovoľníctvo na úrovni EÚ.

Pre viac informácií: <http://www.europapreobcanov.sk/uploads/program%202016/priority2016-2020.pdf>

Celková výška rozpočtu pre program je **185,5 miliónov** eur na sedem rokov (2014 - 2020).

Celkové rozdelenie rozpočtu medzi jednotlivé akcie na obdobie 2014 - 2020:

Akcia 1- Európska pamäť: najmenej 20 %

Akcia 2- Podpora demokracie a občianska participácia: približne 60 %

HORIZONTÁLNA AKCIA: Valorizácia: približne 10 %; Riadenie programu: približne 10%

Minimálna výška dotácie v tomto programe predstavuje 5 000 eur.

Informácie k rozpočtom podporovaných projektov, ako aj maximálnu výšku požadovanej dotácie nájdete pri detailných opisoch podporných akcií:

<http://www.europapreobcanov.sk/index.php/granty/>

Ďalšie informácie o aktuálnych výzvach sú na stránke:

<http://www.europapreobcanov.sk/index.php/aktualne-vyzvy/>

Kontakt

Mgr. Zuzana Ivašková

E-mail: zuzana.ivaskova@europapreobcanov.sk

Mob.: +421 918716 070 Tel.: +421 2 2047 1291

E-mail: office@europapreobcanov.sk

Tel.: +421 2 2047 1290

HORIZONT 2020 - RÁMCOVÝ PROGRAM PRE VÝSKUM A INOVÁCIE

Horizont 2020 spája všetky existujúce zdroje financovania Únie v oblasti výskumu a inovácií (vrátane rámcového programu pre výskum), činnosti súvisiace s inováciou v rámci rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie a aktivity Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT).

ZAMERANIE ZDROJOV NA HLAVNÉ CIELE

Zdroje programu Horizont 2020 sa budú sústrediť na tri rôzne, ale navzájom sa posilňujúce priority s jasnou pridanou hodnotou Únie:

1. Excelentná veda

Cieľ je zameraný na zvýšenie excelentnosti vedeckej základne Európy a zaistenie stáleho toku výskumu svetovej úrovne s cieľom zabezpečiť dlhodobú konkurencieschopnosť Európy. Tento cieľ bude slúžiť na podporu najlepších myšlienok, rozvoj talentov v Európe, sprístupnenie prioritnej výskumnej infraštruktúry pre výskumných pracovníkov a na zatraktívnenie Európy pre najlepších svetových výskumných pracovníkov.

2. Vedúce postavenie priemyslu

Zámerom tohto cieľa je urobiť z Európy prostredníctvom podpory činností, ktorých náplň určia podniky, príťažlivejšie miesto z hľadiska investícií do výskumu a inovácií (vrátane ekoinovácie). Prostredníctvom tohto cieľa sa budú poskytovať rozsiahle investície do kľúčových priemyselných technológií, maximalizovať potenciál rastu európskych podnikov prostredníctvom poskytnutia primeraného financovania a pomáhať inovatívnym MSP dostať sa do svetovej špičky.

3. Spoločenské výzvy

Tento cieľ odráža politické priority stratégie Európa 2020 a slúži na riešenie hlavných obáv občanov v Európe a mimo nej. Na výzvach založený prístup spojí zdroje a znalosti z rôznych oblastí, technológie a disciplíny (vrátane spoločenských a humanitných vied). Pôjde o činnosti (od výskumu až po trh) s novým dôrazom na činnosti súvisiace s inováciou, ako napr. pilotné projekty, demonštračné činnosti, testovacie prostredia a podpora pre verejné obstarávanie a trhového využitie. Tento cieľ zahŕňa aj vytváranie väzieb s činnosťami vykonávanými v rámci európskych partnerstiev v oblasti inovácie.

Financovanie sa bude zameriavať na tieto výzvy:

- zdravie, demografické zmeny a zdravé prostredie;
- potravinová bezpečnosť, udržateľné poľnohospodárstvo, morský a námorný výskum a bioekonomika;
- bezpečná, čistá a efektívne využívaná energia;
- inteligentná a integrovaná doprava šetrná k životnému prostrediu;
- opatrenia na ochranu klímy, účinné využívanie zdrojov a suroviny;

- inkluzívne, inovatívne a bezpečné spoločnosti.

Štruktúra programu Horizont 2020:

Základné piliere Horizontu 2020 a rozdelenie približne 77 miliardového rozpočtu v %:

I. Excelentná veda	31.73 %
1. Európska výskumná rada	17.00
2. Technológie budúcnosti a vznikajúce technológie	3.50
3. Akcie Marie Skłodowska – Curie	8.00
4. Výskumné infraštruktúry	3.23
II. Vedúce postavenie priemyslu	22.09 %
1. Informačné a komunikačné technológie	17.60
2. Nanotechnológie, pokročilé materiály, biotechnológia, pokročilé výrobné procesy	3.69
3. Malé a stredné podniky a prístup k prostriedkom rizikového financovania	0.80
III. Spoločenské výzvy	38.53 %
1. Zdravie, demografické zmeny a kvalita života	9.70
2. Potravinová bezpečnosť a morský výskum	5.00
3. Energia	7.70
4. Transport	8.23
5. Opatrenia v oblasti klímy a efektívne využívanie zdrojov a surovín	4.00
6. Inkluzívne spoločnosti	1.70
7. Bezpečné spoločnosti	2.20
Rozšírenie účasti a šírenie excelentnosti	1.06 %
Veda pre spoločnosť	0.60 %
Európsky inovačný a technologický inštitút	3.52 %
Spoločné výskumné centrum: priame akcie nesúvisiace s nukleárnym výskumom	2.47 %
SPOLU	100 %

Oprávnení prijímatelia: v prípade bežných výskumných projektov je oprávneným žiadateľom konzorcium minimálne troch právnických osôb. Každý subjekt musí byť zriadený v členskom štáte EÚ alebo v pridruženej krajine.

Medzinárodná spolupráca v rámci programu Horizont 2020 sa bude sústrediť na spoluprácu s tromi hlavnými zoskupeniami štátov:

1. premyslené a rýchlo sa rozvíjajúce ekonomiky;
2. krajiny zahrnuté do procesu rozširovania EÚ a susedné krajiny;
3. rozvojové krajiny.

Aktuálne výzvy:

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/index.html>

alebo http://h2020.cvtisr.sk/sk/vyzvy/zoznam-vyziev.html?page_id=2138

Informácie ohľadom jednotlivých pilierov, ako aj ohľadom výziev v slovenskom jazyku sú dostupné na stránkach Národného koordinátora programu HORIZONT 2020:

<http://h2020.cvtisr.sk/>

Kontakt:

Národný kontaktný bod HORIZONT 2020

Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)

Jana Tomková

Tel.číslo: +421 917 733 516 alebo +421 2 69253 169

e-mail: jana.tomkova@cvtisr.sk

Lamačská cesta 8/A

811 04 Bratislava

e-mail: ncpvat@cvtisr.sk

Ďalšie možnosti čerpania pomoci cez komunitárne programy

Okrem hore uvedených komunitárnych programov existuje ešte široká škála možností pre získanie finančnej podpory pre mestá a obce.

Ako príklady uvádzame nové programy na obdobia rokov 2014-2020:

- **Iniciatíva zamestnanosti mladých** (6,4 mld. Eur)
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1176&langId=sk>
- **Program zdravého rastu** (449,4 mil. Eur)
<http://ec.europa.eu/health/programme/>
- **Nástroj na prepojenie Európy** (101,7mil. Eur)
<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/connecting-europe-facility>
- **Fond pre azyl a migráciu** (3,14 mld. EUR)
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/asylum-migration-integration-fund/index_en.htm
- **Program pre spotrebiteľa (Consumer programme)** (188,8 mil. EUR)
http://ec.europa.eu/consumers/eu_consumer_policy/tenders-grants/index_en.htm
- **Copernicus (GMES)** (4,3 mld. EUR)
<http://www.copernicus.eu/main/tenders-grants>
- **Nástroj spolupráce v oblasti jadrovej bezpečnosti (INSC)** (225,32 mil. EUR)
http://ec.europa.eu/europeaid/funding/funding-instruments-programming/funding-instruments_en
- **Európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva (EIDHR)** (1,3 mld. EUR)
<http://ec.europa.eu/europeaid/node/103464>
- **Mechanizmus civilnej obrany** (223,78 mil. EUR)
<http://ec.europa.eu/echo/en/what/civil-protection/mechanism>
- **Nástroj rozvojovej spolupráce** (19,7 mld. EUR)
<https://ec.europa.eu/europeaid/node/7432>

EKOFOND

Ekofond je neinvestičný fond, ktorého zriaďovateľom je Slovenský plynárenský priemysel, a.s., pôsobiaci v rámci územia Slovenskej republiky od 7. februára 2007. Od svojho vzniku finančne podporuje, ako verejne prospešná a aktívna spoločnosť, projekty efektívneho využívania energií, ochrany životného prostredia a aktivít spojených s osvetou v týchto oblastiach.

Účelom tohto neinvestičného fondu je podpora ochrany a tvorby životného prostredia, podpora efektívneho využívania energií, podpora aktivít zameraných na vyššie uvedené oblasti v spojení s osvetou.

Smerovanie podpory je určované na základe štyroch princípov:

- *Inovatívnosť* – podpora aplikovaného výskumu a vývoja, podpora pilotných projektov inovatívneho spojenia zemného plynu s inými druhmi energie, aktivity v oblasti školstva s cieľom podpory inovatívneho prístupu k výučbe novými metódami
- *Iniciatíva* – podpora proaktívnych riešení v oblasti výroby a spotreby energie
- *Partnerstvo* – podpora nepodnikateľských subjektov, najmä neziskových organizácií, škôl, obcí a miest a samosprávnych krajov a organizácií nimi zriadených
- *Etika a transparentnosť* – rovnaké podmienky pre všetkých žiadateľov, zverejnenie rozhodovacieho procesu a zoznamu všetkých podporených projektov

Hlavnou formou podpory je poskytovanie finančných príspevkov v rámci programov a grantov na podporu energetickej efektívnosti. Pre mestá, obce a organizácie v ich správe sa v rámci Ekofondu otvárajú viaceré možnosti získania podpory:

- Možnosť využiť odborné poradenstvo technických špecialistov SPP v oblasti energetickej efektívnosti na interaktívnej putovnej výstave o energii "Energia 3. tisícročia"
- Možnosť získať informácie, pre žiakov 9. ročníka ZŠ, o príležitosti študovať nový študijný odbor Technik energetických zariadení budov
- Možnosť získať finančnú podporu na zateplenie budov, výmenu okien verejných budov; prostredníctvom programu 02 Zlepšenie energetickej hospodárnosti budov.
- Možnosť získať finančný príspevok až 7 000€ na zakúpenie automobilu na palivo CNG;

Programy EKOFONDU:

- Kogenerácia a trigenerácia na báze zemného plynu
- Zlepšenie energetickej hospodárnosti budov
- Podpora inštalácie plynových tepelných čerpadiel
- Výskum, vývoj a zavádzanie nových progresívnych technológií na báze zemného plynu
- Podpora rozvoja využitia alternatívneho motorového paliva CNG

Naviac EKOFOND v súčasnosti realizuje vlastný projekt EkoFond pre školy.

Ďalšie informácie na stránke: www.ekofond.sk

Kontakt:

EkoFond, n.f.

Mlynské nivy 44/a

825 11 Bratislava

Tel.č.: 02/626 22 033 e-mail: helena.prokova@ekofond.sk

NADÁCIA EKOPOLIS

Nadácia Ekopolis dlhoročne pôsobí v oblasti manažmentu grantových programov zameraných na demokratizáciu občianskej spoločnosti a environmentálnu udržateľnosť. Hlavným nástrojom podpory sú grantové programy, v ktorých projekty získavajú podporu v otvorenej súťaži. Poskytujú rovnoprávnú šancu všetkým subjektom podieľať sa na riešení naliehavých otázok.

Aktuálne programy Nadácie Ekopolis, ako aj jej ďalšie aktivity je možné rozdeliť do troch skupín podľa tém, ktorými sa primárne zaoberajú:

1. Životné prostredie
  - Ochrana životného prostredia, prírodného a kultúrneho dedičstva(programy Stromy namiesto letákov, Zelené oázy, Živé chodníky)
2. Občianska spoločnosť
  - Program Aktívne občianstvo a inklúzia, Blokový grant pre MVO a podporu partnerstiev, Program rozvoja rómskych komún
3. Mestá pre ľudí
  - Vytváranie verejných priestranstiev so zapojením občanov(programy Projekt MOVECIT)
4. Na bicykle
  - Cesta Železnej opony, Greenways, Jantárová cesta, Trixi mobil, Vitajte cyklisti!

Rozvoju územia miest a obcí sa venujú nasledujúce programy:

- Greenways,
- Zelené oázy,
- Projekt MOVECIT

Bližšie informácie o programoch sú na stránke: <http://www.ekopolis.sk/>

Kontakt:

Nadácia Ekopolis

Komenského 21

974 01 Banská Bystrica

Tel.: 048/414 54 78Fax: 048/414 52 59

e-mail: ekopolis@ekopolis.sk

GREENWAYS

Program je orientovaný na podporu a rozvíjanie Greenways, ktoré predstavujú trasy alebo komunikácie, ktoré slúžia obyvateľom na rekreáciu a šport, pre každodenné dochádzanie do práce či do školy a pod. Projekt Greenways prispieva k zlepšeniu kvality života obyvateľstva, ako aj zlepšeniu životného prostredia prostredníctvom motivácie k rekreačnému pohybu a zároveň rieši konflikt medzi motorovou a nemotorovou dopravou pri dochádzaní do práce, školy, na nákupy, na ihrisko, do prírody.

Druhým aspektom programu Greenways je jeho vplyv na turizmus. Vďaka prítomnosti tejto špecifickej trasy, resp. komunikácie sa otvárajú možnosti pre propagáciu regiónu, pre prilákanie a udržanie návštevníkov a rozvoj služieb (napríklad náučné a interpretačné chodníky, spájanie atraktivít obce, mesta

do ucelenej trasy, poskytovanie sprievodcovstva, požičiavanie bicyklov). Tieto aktivity v následnosti prispievajú k celkovému rozvoju obce alebo mesta.

Oprávnenými žiadateľmi v rámci programu sú neziskové organizácie s relevantným poslaním, ale nie je vylúčená ani podpora neformálnej skupiny občanov, obce, inštitúcie a pod. Projekt je teda smerovaný skôr na aktívne skupiny obyvateľov, avšak zapojenie a účasť miestnej samosprávy je nevyhnutná. Presné vymedzenie prijímateľov grantu je vždy v príslušných propozíciách vyhláseného grantového kola.

Podporované aktivity

Výstupom podporených projektov sú vždy hotové trasy greenways. V záujme ich vybudovania sú podporované prípravné a plánovacie práce, nákup materiálu, odmeny pre expertov a remeselníkov, organizačné náklady, propagáciu a pod. Presné vymedzenie oprávnených nákladov je vždy v príslušných propozíciách vyhláseného grantového kola. Súčasťou podpory Nadácie Ekopolis je aj ponuka a pomoc v oblasti konzultácie, komunikácie s inými partnermi, účasti na rôznych akciách a iné podporné aktivity. Dôležitú úlohu tu zohráva členstvo nadácie v sieti podobných programov Stredoeurópske greenways, ako aj v Európskom združení greenways (European Greenways Association).

Viac sa o programe Greenways na stránke programu: www.greenways.sk

Kontakt:

Ján Roháč
programový manažér
0905 240 137
rohac@ekopolis.sk

ZELENÉ OÁZY

Grantový program Zelené oázy podporuje aktívnych občanov v neziskových organizáciách, miestnych samosprávach, školských zariadeniach a centrách voľného času pri vytváraní, obnove alebo oživení ekologicky hodnotných lokalít a trás. Dôležitým cieľom programu je podpora spolupráce a partnerstiev na lokálnej úrovni medzi vyššie spomenutými subjektami. Program podporuje trvalú starostlivosť o environmentálne hodnotné miestne lokality, ktoré slúžia širokej verejnosti, podporujú ochranu prírody a trvalú udržateľnosť.

Témou tohto ročníka je osobitná podpora projektov zameraných na vytvorenie, oživenie alebo obnovenie verejných priestorov predovšetkým v mestách a na sídliskách, kde by deti mohli rozvíjať svoje športové a pohybové vlastnosti, miesta, kde by v motivujúcom prostredí mohli tráviť voľný čas, učiť sa a hrať sa. Projekty by mali byť prispôbené miestnym podmienkam a mali by vychádzať z potrieb miestnych obyvateľov.

Grantový program podporuje

- environmentálne prijateľným spôsobom vytvorené alebo obnovené prvky drobnej záhradnej a parkovej architektúry na verejných priestranstvách a vyhlídkových miestach, napríklad stojany na bicykle, lavičky, stoly, prístrešky, mostíky, informačné panely a umelecké prvky, zariadenia slúžiace na oddych,

- projekty športovo-rekreačného charakteru podporujúce trávenie voľného času v prírode,
- výsadbu novej zelene a revitalizáciu pôvodnej zelene (dreveniny, trvalé trávnaté porasty, kvety, ovocné a zeleninové kultúry),
- vytváranie a zveľaďovanie produkčných záhrad, políček a sádov na verejných priestoroch (obecné, školské, komunitné a pod.),
- čistenie verejných priestranstiev, vodných tokov a plôch, vrátane revitalizácie brehových porastov
- zveľaďovanie lokalít, trás a chodníkov – vodných, cykloturistických, peších, konských (vytvorenie a úprava náučných chodníkov a cyklochodníkov, budovanie zázemia pre rozvoj vodáckeho športu a vodáckej turistiky a pod.),
- sprístupnenie a propagáciu prírodne, kultúrne a historicky zaujímavých lokalít,
- prezentáciu lokálnych produktov,
- zriadenie vhodných ukážkových priestorov a podpora chovu malých hospodárskych zvierat v kombinácii s vyššie uvedenými zelenými plochami,
- sprístupnenie, úpravu a dotvorenie prístupných, hodnotných a zaujímavých lokalít v chránených alebo inak krajinársky hodnotných územiach a miest.

Oprávnení žiadatelia podpory v rámci programu sú registrované mimovládne neziskové organizácie, základné a stredné školy a učilištia, centrá voľného času a komunitné centrá, mestá a obce – len v partnerstve s niektorým z vyššie uvedených žiadateľov.

Výška grantu: 1 000 – 5 000 eur

Uzávierka na podanie žiadosti je 12. februára 2018.

Viac sa o programe Zelené oázy na stránke programu:

<http://www.ekopolis.sk/zivotne-prostredie/zelene-oazy>

Kontakt:

Milan Hronec

programový manažér

048 / 470 10 950911 452 457

hronec@ekopolis.sk

Projekt MOVECIT

Nadácia Ekopolis realizuje v spolupráci s mestom Banská Bystrica a ďalšími európskymi partnermi projekt MOVECIT. Projekt je podporený v rámci programu CentralEurope a je zameraný na tvorbu plánov mobility pre inštitúcie.

Ciele projektu:

- zvyšovanie povedomia o udržateľných konceptoch mobility medzi zainteresovanými stranami a širokou verejnosťou,
- vypracovanie plánu mobility pre Mestský úrad Banská Bystrica,
- zníženie emisií CO₂ zavedením opatrení na podporu udržateľnej mobility v meste Banská Bystrica a zmenou spôsobu dochádzania do práce zo strany zamestnancov Mestského úradu Banská Bystrica.

Súčasťou projektu je realizovanie analýzy existujúcich iniciatív v oblasti mobility a opatrení v partnerských krajinách projektu a nastavenie metodiky a hodnotenia nástrojov pre proces tvorby plánov mobility. Zároveň budú v rámci projektu zorganizované série stretnutí zainteresovaných strán, školenia a workshopy pre manažérov mobility a medzinárodná konferencia na tému udržateľnej mobility.

Partnermi projektu sú mestá a organizácie z Českej republiky, Maďarska, Nemecka, Rakúska, Slovinska a Talianska.

Obdobie realizácie projektu je jún 2016 – máj 2019.

Pre viac informácií o programe: <http://www.interreg-central.eu/Content.Node/MOVECIT.html>

Kontakt:

Ján Roháč
programový manažér
0905 240 137
rohac@ekopolis.sk

Informácie o ďalších programoch podpory miest a obcí, ako aj inej činnosti nadácie Ekopolis nájdete na stránke www.ekopolis.sk v sekcii Programy.

NADÁCIA POŠTOVEJ BANKY

Nadácia Poštovej banky je verejnoprospešná organizácia so zameraním na rozvoj telovýchovy, vzdelávania a podporu humanitných cieľov v oblasti zdravotníctva a sociálnej pomoci detí a mládeže.

Nadácia za uvedeným účelom podporuje najmä:

- vzdelávacie aktivity a projekty, ktoré robia štúdium atraktívnejším, dostupnejším a ktoré prinášajú praktické využitie nadobudnutých vedomostí,
- športové aktivity a projekty, ktoré umožňujú predovšetkým deťom a mládeži rozvíjať svoj talent a vzťah k športu,
- aktivity a projekty v oblasti zdravotníctva s cieľom skvalitniť prevenciu a ochranu zdravia a/alebo s cieľom pomôcť vytvoriť vyhovujúce podmienky v zdravotníckych zariadeniach pre liečbu pacientov,
- aktivity a projekty, ktoré napomáhajú deťom, mládeži a iným osobám, ktoré sa ocitli v sociálnej, či inej núdzi

Hore uvedené účely nadácia naplňa poskytnutím grantov, darov a štipendií organizáciám a jednotlivcom, ktorí spĺňajú podmienky uvedené v nadačnej listine a ktoré boli vyhlásené nadáciou, realizáciou vlastných verejnoprospešných aktivít a projektov, spoluprácou s inými organizáciami a jednotlivcami v záujme dosiahnutia verejnoprospešného účelu nadácie.

Nápad pre 3 generácie je grantový program venovaný deťom, mladým ľuďom, aktívnym ľuďom a seniorom, ktorým je blízka myšlienka dobrovoľníctva. NADÁCIA POŠTOVEJ BANKY poskytla finančné prostriedky

na realizáciu grantov, ktoré majú zmysel pre komunitu, na ich realizácii sa budú spolu podieľať 3 generácie a nápady sú originálne a trvalo udržateľné. Vďaka programu sme rozdelili celkovú sumu **20 000€** na realizáciu 16 najlepších verejnoprospešných nápadov. Nápady sa budú priebežne realizovať až do marca 2018.

Bližšie informácie a online žiadosť nájdete na webovej stránke

<http://www.nadaciapostovejbanky.sk/ziadosti/>

Kontakt

NADACIA POŠTOVEJ BANKY

Dvořákovo nábrežie 4

811 02 Bratislava

email: nadacia@pabk.sk

Kontakt pre žiadateľov, informácie o grantoch:

Správkyňa NADÁCIE POŠTOVEJ BANKY

Hana Tarabová

Telefón: +421 911 700 005 e-mail: nadacia@pabk.sk

RECYKLAČNÝ FOND

Primárnou funkciou fondu je z vyzbieraných finančných prostriedkov podporovať formou dotácií a úverov projekty zakladajúce a rozvíjajúce separovaný zber a zhodnotenie odpadov začlenených do kategórií komodít v zmysle tohto zákona a členenia fondu.

Ďalšou funkciou je finančná podpora obciam a ich združeniam za separovanie odpadu a jeho odovzdávanie na ďalšie zhodnotenie.

Prostriedky fondu možno použiť v zmysle bodu. 2.1 tejto smernice na podporu realizácie cieľov v oblasti zberu, úpravy a zhodnotenia odpadov, obsiahnutých v komoditných programoch jednotlivých sektorov fondu:

a) opotrebovaných batérií a akumulátorov	g) papiera
b) odpadových olejov	h) skla
c) opotrebovaných pneumatík	i) vozidiel
d) viacvrstvových kombinovaných materiálov	j) kovových obalov
e) elektrozariadení	k) všeobecného
f) plastov	

Oprávnení prijímatelia: obce

Žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov sa predkladajú priebežne. Žiadosti o vrátenie príspevku zaplateného do fondu v zmysle ust. § 56 ods. 4 zákona o odpadoch sa predkladajú do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roka.

Finančné prostriedky: poskytujú sa ako nenárokovateľné právnickým a fyzickým osobám, najmä ako príspevok na úhradu investičných a prevádzkových nákladov potrebných na zabezpečenie zberu

a zhodnotenia odpadov a starých vozidiel, ako aj na úhradu ďalších nákladov podľa § 63 zákona o odpadoch.

Obciam sa poskytujú pri hodnovernom preukázaní separácie a recyklácie príslušnej odpadovej komodity aj nárokovateľné príspevky podľa ust. § 64 ods. 1 zákona o odpadoch. Ako nárokovateľné sa poskytujú vrátenia zaplatených príspevkov podľa § 56 ods. 4 zákona o odpadoch.

Spôsob poskytovania prostriedkov na projekty a ich použitie stanovuje Smernica o poskytovaní prostriedkov z Recyklačného fondu:

http://www.recfond.sk/index.php?www=catalog_list&id_catalog=5&navigation_main_id=3&navigation_id=3

Ďalšie informácie na stránke:

www.recfond.sk

Kontakt:

Recyklačný fond

Nobelova 18

831 02 Bratislava

Tel.: 02/ 49207651

kanc@recfond.sk

NADÁCIA SPP

Spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel a.s. (SPP) prostredníctvom svojej nadácie podporuje aktivity v mnohých oblastiach, avšak hlavnými prioritami sú rozvoj a podpora vzdelávania, rozvoj a ochrana kultúrnych hodnôt, podpora znevýhodnených skupín obyvateľstva, ochrana zdravia, podpora charitatívnych a filantropických aktivít, komunitný a regionálny rozvoj.

Víziou Nadácie je podpora, rozvoj a ochrana duchovných, kultúrnych a morálnych hodnôt na Slovensku a zmierňovanie dopadov ťažkých životných podmienok na ľudí prostredníctvom organizácií, ktoré presadzujú pozitívne dlhodobé a inovatívne zmeny v sociálnej oblasti

Grantovými programami Nadácie SPP sú:

- Vzdelávanie
  - o Hlavička
  - o Klub hlavičiek
- Kultúra
  - o Dedičstvo regiónov
  - o Obnovme si svoj dom
- Ochrana zdravia
  - o Medicínske prístroje
  - o Podpora športu
- Dobrovoľníctvo
  - o Zamestnanecký program

- Dobrovoľnícke dni
- Regionálny rozvoj
  - SPPoločne
  - Municipality
  - Program podpory komunít NAFTA
  - Grantový program regióny
  - Program SPP-Distribúcie
- Podpora znevýhodnených
  - Opora
  - O krok vpred

Ďalšie informácie o programoch ako aj o aktuálnych výzvach na stránke:
<http://www.nadaciaspp.sk/sk/grantove-programy>

Konzultácie k projektom Vám poskytne koordinátorka programu:

RNDr. Beáta Gajdošechová
 Programová manažérka
 Kontakt: 0907 987 981
bea@nadaciaspp.sk

Nadácia SPP
 P.O.BOX 147
 810 00 Bratislava
 Slovenská republika
projekty@nadaciaspp.sk
 Tel.: 02/5464 4683

NADÁCIA ORANGE

Zakladateľom Nadácie Orange je spoločnosť Orange Slovensko, a.s. Jej poslaním je realizovať filantropické aktivity spoločnosti a pomáhať riešiť problémy rôznych deficitných oblastí na Slovensku.

Nadácia Orange je nezisková organizácia, ktorá združuje a prerozdeľuje peňažné prostriedky určené na nasledovné verejnoprospešné účely: rozvoj a ochrana duchovných hodnôt, realizácia a ochrana ľudských práv alebo iných humanitných cieľov, ochrana a tvorba životného prostredia, zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt, ochrana a podpora zdravia a vzdelávania, ochrana práv detí a mládeže, rozvoj a podpora vedy, rozvoj a podpora telovýchovy, pomoc pri živelných pohromách a ich predchádzanie, humanitná pomoc pre jednotlivcov alebo skupiny osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo zdravia, ochrana a podpora sociálnej pomoci.

V rámci nadácie sú vytvorené tri programy:

- **Vzdelávanie**
  - grantový program e-Školy pre budúcnosť
- **Deficitné skupiny**
  - grantový program Darujte Vianoce
- **Komunitný rozvoj**
  - grantový program Spojme sa pre dobrú vec

Spojme sa pre dobrú vec

Grantovým programom Spojme sa pre dobrú vec, ktorý nadväzuje na úspešný otvorený program Šanca pre váš región, chceme podporiť realizáciu užitočných nápadov, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu vzájomných vzťahov či k pozitívnemu daniu v komunite a k zvyšovaniu kvality života obyvateľov v jednotlivých regiónoch.

Informácie o programoch a grantových schémach možno nájsť na stránke:

http://www.nadaciaorange.sk/index.php?id_cat=22&rs=449

Kontakt:

Centrum pre filantropiu, n.o.

Baštová 5

811 03 Bratislava

0908 766 833

info@nadaciaorange.sk

NADÁCIA VÚB

Účelom Nadácie VÚB je podporiť rozvíjanie duchovných hodnôt, vzdelávania, zachovania kultúrneho dedičstva, ochrany ľudských práv a iných humanitných cieľov, a podpora ochrany a tvorby životného prostredia. V rámci nadácie sú vytvorené tri programy:

Nadačný program Pre nádej:

- grantová schéma zamestnaneckých projektov
- otvorená grantová schéma

Nadácia VÚB v roku 2015 vyhlásila nový program **Komunitné granty**. Jeho cieľom je:

- zlepšenie života na miestnej úrovni,
- budovanie krajšieho prostredia,
- podpora občianskych iniciatív a aktívne zapájanie sa,
- prehlbovanie vzťahu ku komunite, podpora pri riešení problémov v komunite.

Viac info na: <https://www.nadaciavub.sk/>

Kontakt:

Nadácia VÚB

Mlynské nivy 1

829 90 Bratislava 25

Martina Tvrdoňová

Tel.č.: 0949 428 239

E-mail: info@nadaciavub.sk

NADÁCIA PONTIS

Nadácia Pontis je jednou z najväčších grantových a operačných nadácií na Slovensku. Jej názov je odvodený z latinského slova most a vyjadruje ambíciu a snahu nadácie prepájať všetky sektory slovenskej spoločnosti a napomáhať k ich efektívnej spolupráci. Cieľom nadácie je motivácia jednotlivcov a firiem k zodpovednosti nielen za seba, ale aj za svoje okolie.

Informácie o prebiehajúcich grantových programoch a aktuálne grantové výzvy nájdete na stránke <http://www.nadaciapontis.sk/financne-granty>

Okrem vlastného fondu - Fond Nadácie Pontis, je nadácia správcom nadačných fondov viacerých slovenských firiem. Firmy prostredníctvom nich realizujú svoje darcovské zámery a filantropické aktivity. Prehľad a podmienky poskytovania jednotlivých grantov k dispozícii na stránke: <http://www.nadaciapontis.sk/ziskaj-podporu>

Vybrané nadačné fondy určené na podporu miest a obcí:

- **Nadačný fond Slovenských elektrární** – program je zameraný na podporu projektov zameraných na energetickú efektívnosť miest a obcí, ako aj znižovanie emisií CO₂ do ovzdušia
- **Nadačný fond TESCO pre zdravšie mestá** – program zahŕňa 4 oblasti: starostlivosť o životné prostredie, propagácia zdravého životného štýlu, podpora neziskového sektoru a snaha stať sa súčasťou komunity. Aktivity sa sústreďujú na zlepšenie kvality života ľudí v mestách, pričom projekty sú zamerané predovšetkým na revitalizáciu parkov alebo na podporu športových aktivít
- **Nadačný fond Slovenskej sporiteľne** – program okrem iných aktivít významne pomáha obciam pri organizáciách rôznych podujatí, ktoré zachovávajú ľudové tradície a zvyklosti.
- **Nadačný fond DM drogeriemarkt** – program je zameraný na dlhodobú finančnú podporu aktivít trvalo udržateľného spôsobu života v mestách – vytváranie nových komunitných záhrad a chov včiel na budovách a priestranstvách
- **Nadačný fond Západoslovenskej energetiky** - ZSE nadačný fond vyvážené podporuje sociálne, kultúrne, environmentálne, športové i zdravotné projekty so zameraním na západné Slovensko.

Zoznam všetkých nadačných fondov, ktoré zastrešuje nadácia Pontis môžete nájsť na stránke:

<http://www.nadaciapontis.sk/nadacne-fondy>

Kontakt:

Norbert Maur

Tel. 02/5710 8123

norbert.maur@nadaciapontis.sk

Nadácia Pontis

Zelinárska 2

821 08 Bratislava

Slovenská republika

tel.: 02/5710 8111

fax: 02/5710 8120

pontis@nadaciapontis.sk

www.nadaciapontis.sk

STREDOEURÓPSKA NADÁCIA (CEF)

STREDOEURÓPSKA NADÁCIA (CEF) bola založená v roku 1994 a patrí medzi najstaršie nadácie na Slovensku. Podporuje mimoriadne nadaných mladých ľudí, širokú škálu umeleckých aktivít a kultúrnych podujatí, rozvoj občianskej spoločnosti a ekonomicky znevýhodnených regiónov Slovenska a venuje sa tiež podpore vzdelávania a všestranného rozvoja mladých ľudí.

O podporu zo Stredoeurópskej nadácie je možné požiadať v rámci aktuálnych grantových výziev, alebo na základe individuálnej žiadosti mimo rámca aktuálnych grantových výziev. Individuálne žiadosti možno podávať kedykoľvek, pričom prednostne sa vyhovuje tým žiadostiam, ktoré svojím zameraním spadajú do programových priorít nadácie.

Programové priority:

- Počín** – v rámci programovej priority počín sú podporované kreatívne umelecké počiny, ktoré odhaľujú, uchovávajú a rozvíjajú kultúrne odkazy a fenomény Slovenska a strednej Európy. Príklady podporených projektov:
  - Neviditeľná Štiavnica
  - VivaMusica
  - Albrecht Forum
  - Oživenie Kapitulskej
- Podaná ruka** – programová priorita je zameraná na podporu medzinárodných projektov, ktoré podporujú, posilňujú a zviditeľňujú región strednej Európy. Príklady projektov:
  - Bratislavský knižný festival
  - Podpora mladých talentov
  - Stredoeurópske fórum
- Rieka** – v rámci programovej priority sú prioritne podporované projekty zamerané na povodie Dunaja, predovšetkým na ochranu a využívanie rieky Dunaj (drobná infraštruktúra slúžiaca verejnosti, krajinárske prvky...)
- Hora** – cieľom programovej priority je podpora iniciatív, ktorých cieľom je prepájať obyvateľov miest s obyvateľmi hôr a zvyšovať v rozhodovacích centráloch povedomie o citlivosti voči horským témam a hodnotám Karpát

Dunajský fond

Dunajský fond je otvorenou neziskovou platformou pre rozvoj verejnoprospešných aktivít a verejne prístupných priestranstiev v okolí slovenského toku Dunaja, vrátane Malého Dunaja. Cieľmi Dunajského fondu sú:

- Umožniť ľuďom bližší a pohodlnejší kontakt s riekou a prirodzenejší, plynulejší a príjemnejší pohyb popri rieke a cez rieku
- Napomáhať životodarným ekosystémom a hľadať rovnováhu rôznych druhov ľudských aktivít na rieke
- Intenzívnejšie rozvíjať aktivity, vzťahy a kontakty na osiach breh –breh, hlavné mesto – podunajské zázemie, Slovensko – ostatné krajiny na toku

Viac informácií je dostupných na webovej stránke:

<http://www.dunajskyfond.sk/2-grantova-vyzva-september-2016>

Koordinátor projektu:

Barbora Šajgalíková

barbora@cef.sk

Viac informácií ohľadom možností čerpania finančných prostriedkov zo **Stredoeurópskej nadácie** a o aktuálnych grantových výzvach je možné nájsť na stránke:

<http://www.cef.sk/>

Kontakt:

Stredoeurópska nadácia

Sasinkova 12

811 08 Bratislava

Tel.: +421 2 57 20 41 22

e-mail: cef@cef.sk

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIATKOVÝ FOND)

Cieľom fondu World Monuments Watch je medzinárodná výzva k akcii v oblasti celosvetového kultúrneho dedičstva, ktoré je ohrozené silami prírody a vplyvmi sociálnych, politických a ekonomických zmien.

Oprávnení prijímatelia: Do World Monuments Watch môžu byť zaradené pamiatky zo všetkých časových období. Môžu to byť obytné, občianske, obchodné, vojenské alebo náboženské architektonické pamiatky, inžinierske a priemyselné stavby, kultúrne krajiny, archeologické náleziská a historické centrá miest.

Účastníci sú nominovaní na Watch World Monument jednotlivcami alebo zástupcami vládnej agentúry, neziskovými alebo inými mimovládnymi organizáciami.

Základné programy:

Advocacy (Obhajoba)

Cieľom programu je zvyšovanie povedomia o dôležitosti starostlivosti o pamiatky a tiež zvyšovanie povedomia o nových hrozbách pre pamiatky. Každý projekt WMF je príležitosťou na zvýšenie povedomia verejnosti, vládnych agentúr, komunitných organizácií, a potenciálnych darcov o dôležitosti pamiatkovej starostlivosti. Prostredníctvom programov, ako je World Monuments Watch, WMF podporuje ochranu miest po celom svete.

Education and Training (Vzdelávanie a Školenia)

Program ponúka školenia pre remeselníkov a nádejných profesionálnych umelcov, ktorý by zabezpečili uchovanie kultúrneho dedičstva. WMF vzdeláva verejnosť, uľahčuje výmenu informácií medzi odborníkmi a remeselníkmi. Organizuje medzinárodné konferencie a školenia, aby tak dedičstvo zostalo zachované pre odborníkov i laikov.

Cultural Legacy (Kultúrne dedičstvo)

Program zabezpečuje záchranu architektonických majstrovských diel po celom svete a tiež chráni dôležité kultúrne pamiatky pred poškodením a zničením. WMF zachováva svetové architektonické a kultúrne dedičstvo, od veľkých budov a miest, až po pozoruhodné pamiatky, ktoré definujú určité umelecké obdobie alebo symbolizujú kultúrnu éru. Táto programová oblasť poskytuje finančnú a technickú podporu pre zachovanie významných stavieb a miest v spolupráci s miestnymi partnermi.

Capacity Building (Budovanie kapacít)

Program pomáha komunitám po celom svete pri výstavbe infraštruktúry na ochranu a zachovanie ich dedičstva v dlhodobom horizonte. Pomáha tiež budovať vládne, finančné a technické infraštruktúry, ktorých cieľom je zachovať, chrániť a podporovať dedičstvo Svetového pamiatkového fondu. WMF zostavuje tímy medzinárodných odborníkov na pomoc pri navrhovaní plánov na ochranu pamiatok v rámci pilotných projektov, vyvíja školiace programy a plány pre dlhodobú starostlivosť o miesta.

Disaster Recovery (Obnova po katastrofách)

Cieľom programu je rýchla a rozhodná reakcia na prírodné a človekom spôsobené katastrofy a tiež odhadnúť škody, chrániť prírodu, a pomáhať s dlhodobými plánmi jej obnovy. WMF teda prostredníctvom tohto programu zmierňuje škody po prírodných alebo človekom spôsobených katastrofách.

Špeciálne iniciatívy:

Climate changes (Klimatické zmeny)

Zmena klímy a degradácia krehkých ekosystémov na Zemi začínajú vážne ovplyvňovať kultúrne pamiatky v dôsledku ľudskej činnosti. Zvýšenie hladiny morí, intenzívne búrky ale aj suchá majú vážny dopad. WMF sa preto venuje nielen ochrane historických pamiatok, ale aj použitiu tradičných metód vhodných pre miestne životné prostredie, ochrane kultúrnych zdrojov, podpore ekologických stavebných materiálov a podporuje tiež trvalo udržateľný cestovný ruch.

European Fine Interiors (Európske umelecké interiéry)

Tento program, ktorý riadi WMF, rieši hrozby, ktorým čelia architektonické interiéry. Program pomáha pri zachovaní týchto interiérov, ale hlavne ich tiež prináša späť do pozornosti verejnosti. Medzi súčasné projekty patrí Kráľovský palác v Benátkach, Salaterrena v zámku Belvedere v Benátkach, a hrad Hartenfels v Nemecku.

Jewish Heritage Program (Program židovského dedičstva)

Program židovského dedičstva(JHP) začal v roku 1988, kedy upozornil na židovské kultúrne dedičstvo, ktoré je v ohrození v dôsledku židovskej diaspóry a neschopnosti menších obcí starať sa o duchovné a svetské stránky tohto dedičstva.

WMF zameral svoju pozornosť na dokumentáciu pri určovaní pozostatkov zo synagóg, cintorínov a ďalších budov postavených židovskými komunitami strednej a východnej Európy a bývalého Sovietskeho zväzu. WMF tiež financoval sympóziá, prednášky, fotografické výstavy a rôzne prieskumy.

Modernism (Modernizmus)

Svetový pamiatkový fond pracuje na tom, aby zachránil ohrozené architektonické a kultúrne pamiatky po celom svete, od prvých osád až po architektúru 20. storočia. V posledných rokoch totiž stále viac moderných budov čelí rovnakým hrozbám ako antické stavby, a to aj napriek mylnému názoru, že moderné materiály sú menej krehké ako tie zo skorších dôb. Okrem toho architektúra 20. storočia často trpí nedostatkom pochopenia a jeho historického významu.

Sustainable Tourism (Udržateľný cestovný ruch)

World Monuments Fund a American Express sú partnerstvom celosvetovej iniciatívy zamerané na udržateľný cestovný ruch. Neorganizovaný cestovný ruch môže viesť k poškodeniu pamiatok, preto správa o počte turistov a dopravných tokoch je nevyhnutnou súčasťou trvalo udržateľného cestovného ruchu. Trvalo udržateľný cestovný ruch minimalizuje negatívny dopad návštevníkov na pamiatky a okolité prostredie, ale tiež produkuje príjmy a pracovné miesta pre miestne komunity.

WMF preto podporuje projekty, ktoré integrujú historické zachovanie, riadenie cestovného ruchu a vzdelávanie návštevníkov v úsilí o ochranu a zachovanie kultúrnych pamiatok po celom svete.

Bližšie informácie na stránke o aktuálnych výzvach na predkladanie projektov spolu s pokynmi na ich vypracovanie možno nájsť na nasledujúcich webových stránkach:

<http://www.wmf.org/content/nomination-guidelines>

<http://www.wmf.org/our-projects/full-project-list>

Kontakt:

World Monuments Fund

350 Fifth Avenue

Suite 2412

New York, NY 10118

T: 646-424-9594

F: 646-424-9593

wmf@wmf.org

Iné zdroje:

Ďalšie aktuálne informácie o možnostiach finančnej podpory a organizáciách nájdete na stránkach

<http://icm.sk/index.php/poradenstvo/kategoria/C91/>

Okrem toho existujú rôzne nadácie, dokonca siete nadácií o ktorých sa dozviete na stránkach

http://www.knb.sk/hlavna-stranka.html?page_id=193

<http://www.socionet.sk/index.php?stav=nad>